

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 31.

ΤΟΜΟΣ Β'.

23 ΜΑΪΟΥ 1893.

ΤΑ ΑΓΙΑΣΜΑΤΑ ΩΣ ΛΕΙΨΑΝΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΝΑΩΝ*.

Μεταβαίνω εις Βελιγράδιον. Αναμφίβολον ὅτι ἡ τε Ἐκκλησία καὶ τὸ ἀγίασμα Βελιγραδίου, ἀμφότερα ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγ. Γεωργίου, εὔρηνται ἐκεῖ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1523, ἢ ἔτη τινὰ βραδύτερον. Ἐντὸς τοῦ Βελιγραδίου ἀπαντῶσι καὶ τρία ἄλλα ἀγιάσματα, ὧν τὸ ἐν μεταξὺ τοῦ χωρίου καὶ τοῦ Δομοῦζ-δερέ, ἐντὸς δυσπρόσιτου λόχμου, καὶ σεμνυνόμενα ἐπ' ὀνόματι τῶν Ἁγίων Ἀθανασίου, Φωτεινῆς καὶ Θεράποντος, ταῦτα δ' εἰσὶ μᾶλλον βόθροι σὺν τῷ χρόνῳ σχηματισθέντες, πρὸς οὓς χωροῦσιν ὕδρια ὕδατα, χρήσιμα ὅπως ἀναψύχωσι τοὺς ἐν πάσῃ ὥρᾳ τοῦ ἔτους ἐκεῖθεν διερχομένους χωρικούς, ἢ κυνηγούς, ἢ καὶ ὀρεσίδιους ποιμένας· ἄλλως, σὺδεμῖα ὑπόνοια δύνανται νὰ ἐμφιλοχωρήσῃ, ὅτι ὑπῆρχον οἴκοι εὐκτήριοι εἰς μέρη θαροτρόφα καὶ ἀνθρώπων ἀπροσπέλαστα.

Παύω καὶ τὸν περὶ Βελιγραδίου Λόγον καὶ διὰ στενῆς παρόδου, ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν παρατεινομένης, ἔρχομαι ἐνώπιον γραφικωτάτης θέσεως, σύμπλεω ἐκ παντοδαπῶν ἀκέρπων δένδρων, ἐν τῷ μέσῳ δ' αὐτῶν εὔρηνται ἀρκούντως εὐρύς χώρος, ἐν σχήματι τετραγώνου, ποῦ μὲν ἀνωφερῆς, ποῦ δὲ ἐπίπεδος οἰνεὶ κατὰ συνουκίας διηρημένος. Ἐνταῦθα σταματῶ καὶ ἀποκαλύπτομαι, διότι εὐρίσκομαι πλέον ἐνώπιον ἱεροῦ τοῦ Ὑψίστου οὐρανῶματος. Ἐξήγουμαι. Τὸ μέρος τοῦτο κατοικεῖτο πρὸ πολλῶν ἑκατοντάδων ἐτῶν «παλνοχώρι» μέχρι τοῦ νῦν λεγόμενον καὶ ἐνταῦθα σώζεται τὸ δάπεδον ναοῦ σεμνυνομένου ἐπὶ τῷ Ἀποδόσει τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἐμβαδὸν ὧσε ἐξήκοντα τετραγωνικῶν πήχεων, καὶ ἐν αὐτῷ καθορᾶται τὸ Ἅγιον Βῆμα, τὰ θεμέλια τῶν δύο ἐκατέρωθεν τοῦ

βήματος θυρῶν, ὁ σωλέας καὶ πρὸ αὐτοῦ δύο κηροστάται ἐκ λίθου βαναύσως κατεργασμένου, τεθραυμένοι ὀλίγων ἀνωθι τῆς βάσεως, κατὰ δὲ τὸ 1856 ἔτος, ἀνασκαφέντος, δι' ὄραματος, τοῦ χώρου τούτου, ἀνευρέθησαν τεμάχια κηροῦ ἐν ἀπολιθώσει, ὡς καὶ ἀρχαιοτάτη εἰκὼν ἐπὶ τῇ Ἀποδόσει τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, φυλαττομένη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ χωρίου. Κάτωθεν τοῦ ναοῦ, ἐν ᾧ εὐρισκόμεθα, καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς Κόγχης τοῦ Ἁγίου βήματος ῥεεῖ ἀψοφητεῖ τὸ ἀγίασμα, ὕδωρ ἐν ὥρᾳ θέρους ψυχρότατον, ὑπὸ θόλον ἐκτιδόμενον ἐκ λίθων κεκοιναμένων καὶ εἰς ἱκανὸν βάθος διήκοντα. Ἐνταῦθα τελεῖται πανήγυρις τῇ 23 Αὐγούστου, καθ' ἣν ἡμέραν καὶ λειτουργία ἀρχιερατικὴ συναγείρει πλήθη παλλὰ ἐκ τῶν παρακειμένων χωρίων. Πῶς κατεστράφη τὸ «Παλνοχώρι» τοῦτο καὶ πότε, εἶναι εἰς ἡμᾶς κεκρυμμένον μυστήριον· πάντως ὅμως πρὸ δύο ἑκατονταετηρίδων, διότι ἐν αὐτοκρατορικῷ βερατίῳ, πρὸ διακεδίων ἐτῶν ἐκδεδομένῳ, καὶ τὸ ὅποιον ἀνεγνων, οὐ πρὸ πολλοῦ, τὸ χωρίον Δομοῦζ-δερέ, νεωστὶ τότε συνφικισθέν, γράφεται Χινδζιρ-δερέ, ἀλλαχοῦ δὲ καὶ Δομοῦζ-δερέ, ὅπερ ἐστὶ ταυτοσημαντὸν τῷ πρόηγουμένῳ, καὶ Κοιμλοῦ-δερέ. Καὶ τὰ τρία δικαιουσι πληρέστατα τὴν ἀλήθειαν τῶν ὀνομάτων. Εἰπάτωσαν οἱ εἰς τὰ κυνηγέσια τῶν χοίρων ἐνασμενιζόμενοι καὶ ἐκ τοῦ ὠραίου φύλου ὄσαι τὴν ἀμμον τοῦ Δομοῦζ-δερέ ὡς γονιμοποιὸν δύναμιν ὑπολαμβάνουσιν.

Εἰς εἰκοσάλεπτον ἀπὸ τοῦ «Παλνοχωρίου» ἀπόστασιν κεῖται τὸ χωρίον Δομοῦζ-δερέ, ἐν δὲ τῇ εἰσόδῳ καὶ κυριολεκτικῶς ἔξω αὐτοῦ, ὑπάρχει ἡ Ἐκκλησία ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, παρ' αὐτὴν δὲ ἀγίασμα, ἥρεαρ ἀβαθές καὶ οὐκ ἀμορφὸν, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς ἀποτομῆς τῆς Τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου, ὅπερ πανηγυρίζει τὴν 29 αὐγούστου. Ὅτι τὸ ἀγίασμα τοῦτο εἶναι ἀρχαῖον μαρτυρεῖται ἐκ τῶν προειρημένων, ὅτι ὅμως ἐκεῖ συνυπῆρχε ναός, τοῦτο εἶναι ἀπαράδεκτον, καθόσον ὁ ναός τοῦ κα-

*) Ἔβ. ἀριθ. 28, σελ. 567—570.

τοικουμένου χωρίου ἔκειτο ἀλλαχοῦ, ὡς προείδομεν, οὔτε εἶναι λογικὸν νὰ παραδεχθῶμεν δύο ναοὺς, ἕκαστος εἰς καὶ μόνος ὑπερήρκει, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν τῆς λατρείας, ὡς ἐκ τῆς συμκρότητος τοῦ χωρίου. Τοιαῦτα καὶ περὶ τοῦ χωρίου τούτου ἔχω λέγειν. Ἀποτάσσομαι ὅθεν τῷ Δομοῦζ-δερεὶ καὶ πᾶσι τοῖς ἀρχαίοις αὐτοῦ καὶ μεταβαίνω, ἀντιπαρερχόμενος πολλὰ ἄλλα ἄσχετα πρὸς τὸ θέμα, εἰς Φαναράκιον τὸ ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀκτῆς τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ὁπόθεν διὰ τῆς ἀκτῆς βραδυπορῶν καὶ γράφων, ἐπανάστρέφω ἀφ' ὅπου ἤρχισα.

Ἐπιτοὶ τὸ Φαναράκιον ἀριθμῶ ὑπαρξίν πολλῶν ἐτῶν. οὐδεὶς, νομίζω, ὁ ἀμφιβάλλων, διότι ἡ ἱστορία πολλὰ περὶ τούτου γνωρίζει. Τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ ἐπισκοπήσω τὸ χωρίον ἐν γένει, ἀρκούμενος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀπασχολοῦντός με θέματος. Ἐν Φαναράκιῳ ὑπάρχει Ἐκκλησία σεβαζομένη ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἀρχαία, καθὰ ἠδυνήθη νὰ συμπεράνω καὶ ὑπερδιακοσμητῆ ἀριθμοῦσα ὑπαρξίν. Δὲν πρόκειται ὅμως περὶ ταύτης ὁ λόγος. Μεσογειῶς τοῦ χωρίου, πρὸς τὸ Δυτικὸν μέρος καὶ εἰς ἡμίσωρον ἀπὸ τῆς θέσεως «Καθαβέτ-παιρί» ἀφ' ἧς ἀναχωροῦμεν, κείται ἐπὶ τοῦ βουνοῦ «Τσίρπινα» καλουμένου μικρὸν ὄροπέδιον ἐγκατεσπαρμένον ἐκ δένδρων ὄρων, αἰγείρων καὶ ἄλλων θάμνων, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τούτου κενόν τι, ἐπὶ τοῦ ὁποίου φαίνεται, ὅτι ὑπῆρχεν ἐν προγενεστέροις χρόνοις οἶκος εὐκτῆριος ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε ἁγίασμα ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας, ρυαξ τοῦτο περιτεταχισμένος πανταχόθεν, μεγάλως ὑπὸ τῶν κατοίκων τιμώμενος. Ὅτι αὐτόθι ὑπῆρχε ναὸς, μαρτυροῦσι τὰ τῆδε κεικίσε λειψάνα θεμελίων, καὶ οἱ ἄλλοτε ἀνευρεθέντες κατὰ τεμάχια κίονες, οἵτινες, ἄγνωστον ποῦ κατακόσμησαν, ἢ μεταξὺ ποίων θεμελίων ἰδιωτικῆς οἰκίας, ἢ καλύβης ἐνετετιχίσθησαν. Ταῦτα ἤκουσα παρὰ γέροντος κατοίκου Φαναράκιου ὁπότε ἐδέσδε νὰ ἐπισκεθῶ τὸ ἁγίασμα, ἀποκομιδᾶς τὰς πληροφορίας ταύτας καὶ ὅσα συνέλεξα, χάριν ἀναψυχῆς, ὀλίγα ἀγριοζούλουδα. Κάτωθεν τοῦ μέρους, περὶ οὗ ὁ λόγος, ἐντὸς κοιλιάδος φερομένης τὸ παράδοξον ὄνομα «Μουστάκι» ὑπάρχει ἕτερον ἁγίασμα ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Κυριακῆς, φρεῶν τοῦτο ἐνέχον ὑφάλμυρον καὶ ψυχρὸν ὕδωρ. Ἐνταῦθα δὲν παραδέχομαι ὅτι ὑπῆρχε ναὸς, διότι ἢ, τε θέσις πάντι ἀκατάλληλος τυγχάνει, ἀκανόνιστος καὶ κρημνώδης καὶ μόνον κατὰ τὸ θέρος προσιτῆ οὔσα, καὶ διότι ὁ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς ναὸς, ἐν ἀπόπτῳ θέσει κείμενος, ἴσκει, ὡς καὶ περὶ Δομοῦζ-δερεὶ εἶπον, νὰ συναγείρη τὸς κατοίκους τοῦ Φαναράκιου. Ἄλλως εἶναι λίαν τολμηρὸν νὰ ὑποθέσῃ τις, ὅτι ἐντὸς τῶν χωρίων, ὅσα ἐμνημόνευσα ὑπῆρχον δύο ναοί, ἐκτὸς ἐάν παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ ἕτερος τῶν δύο ἐχρησίμευσεν ἐν εἰδει παρεκκλησίου.

Κατερχόμενοι ἐκ Φαναράκιου φθάνομεν εἰς θέσιν Καρὰ τὰς, ἢ Μαῦρον Μῆλον καθ' ἡμᾶς. Ἐνταῦθα ὑπάρχει στενὴ κοιλίς, ἢ μάλλον φάραγξ καὶ εἰς τὸ βάθος αὐτῆς εὐρτάτα ἁγίασμα, μικρὰ δεξαμενὴ ἀδιατακτος καὶ ἀπροσφύης, εἰς ἣν ἀθροίζονται τὰ ἀπὸ τοῦ ὄρους ὕδατα. Τὸ ἁγίασμα τοῦτο τιμᾶται ἐπὶ τῇ Ἀποδόσει τῆς Κοιμίσσεως τῆς Θεοτόκου καὶ κατὰ

τὴν 23 Αὐγούστου, τελεῖται παρὰ τὴν θάλασσαν πανήγυρις, εἰς ἣν συνέρχονται πολλοί, ἢ μάλλον πολλαὶ ἐκ Φαναράκιου καὶ Γενί-μαχαλέ καὶ Βουγιοῦκ-δερε. Ἐνταῦθα ἐπὶ Γυλλίου, καθὰ γράφει ὁ συγγραφεὺς τῆς Κων/πόλεως, ὑπῆρχε ναὸς εἰς τιμὴν τῆς Θεοτόκου τῆς ἐπιλεγόμενης Καστανεωτίσσης, λαβούσης τὴν ἐπωνυμίαν ἀπὸ τοῦ δάσους τῶν περὶ αὐτὸ καστανεῶν. Ἐρείπια καὶ συντρίμματα κατεδαφισμένου οἰκοδομήματος μαρτυροῦσι τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος. Τὰ ὕδατα τοῦ ἁγιάσματος τούτου συλλεβιόμενα ἀποτελοῦσι ρυακα, τὸν γνωστὸν ἐν τῇ Ἱστορίᾳ Χρυσορροῶν ποταμὸν, κληθέντα οὕτω ἀπὸ τῶν ὑπ' αὐτοῦ καταστρομμένων χρυσοειδῶν ψηγμάτων, ὅτε ἐμεταλλεύοντο τὰ ἐνταῦθα χαλκωρυχεῖα.

Καὶ ἦδη καταλήγω εἰς Γενί-μαχαλέ, τελευταῖον ὄριον τῆς ὁδοιπορίας μου. Ἐνταῦθα ὑπάρχει ἁγίασμα ἀρχαῖον, κείμενον δέκα πέντε βαθμίδας ὑπογείως κάτωθι τοῦ Νόρθικος τῆς Ἰερας Ἐκκλησίας τοῦ χωρίου, μαρμαρόστρωτον κατὰ τὴν πρόσοψιν, τὴν δὲ ἀψίδα τοῦ ὑπογείου ρυακος ἐκτισμένην διὰ λίθων ἀξέστων καὶ σεμνύνεται ὡς καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐπὶ τῷ Γενεθλίῳ τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, καθ' ἣν ἡμέραν τελεῖται πανήγυρις πολλοὺς φιλακολούθους συναγείρουσα.

Οὕτω δίδω πέρας εἰς τὴν διατριβὴν μου ταύτην, περὶ τῶν ἁγιασμάτων τῶν ἐν τε τῷ Βουγιοῦκ-δερεὶ καὶ τοῖς πέριξ, ἀριθμίδας τοιαῦτα εἴκοσι καὶ τρία ἐν συνόλῳ, ἐξ ὧν ὀκτώ μὲν παραδέχομαι ἀδιστακτῶς ὅτι συνυπῆρχον ναοίς, περὶ τῶν δύο εἶναι, τό γε νῦν, ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἐλλείπει πειστικῶν ἐπιχειρημάτων, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν δέκα τριῶν τολμῶ νὰ γνωματεύσω, ὅτι ἦσαν ἀπλᾶ ἁγίασματα, καθιερωθέντα σὺν τῷ χρόνῳ ὑπὸ ἐσθεδῶν χριστιανῶν, ἢ καὶ ἐκ τυχαίων γεγονότων.

Περαιῶν τὰ βραχέα ταῦτα, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ συστήσω τοῖς περὶ τὴν Μεσαιωνολογικὴν Ἐταιρίαν ἀξιοτίμοις μέλεσιν, ὅπως ἀποταθῶσι πρὸς τοὺς κατὰ τόπους ἀρχιερεῖς ἢ καὶ ἄλλους ἀρμοδίους οἱ ὅποιοι νὰ μεταβῶσιν ἐπὶ τόπου, εἰ δυνατόν, πρὸς συλλογὴν περιόριστων μὲν ἀλλὰ καὶ πληρεστέρων πληροφοριῶν καὶ οὕτως ἀχθῶσιν εἰς φῶς πολλὰ δυνάμενα νὰ συντελέσωσιν εἰς ἐξακριβῶσιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΕΜΗΣ.

Η ΠΡΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΚΑΥΣΜΟΥ
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΟΣΜΩΝ
ΔΙΑ ΤΗΣ ΑΤΑΝΤΙΑΘΣ.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ τοῦ παλαιοῦ κόσμου ἰγνώριζον
τὸν ὑπὸ τοῦ Κολόμβου ἀνακαλυφθέντα νέον
καὶ εἶχον μετ' αὐτοῦ συγκοινωνίαν.

Ἐχων τις ὑπ' ὄψιν τὰ μέχρι τοῦδε ἀνακαλυφθέντα ἀρχαῖα μνημεῖα τῶν δύο κόσμων παρατηρεῖ ὅτι ἡ σύγκοινωνία τῆς ὁμοιότητος τοῦ σχήματος, τοῦ τρό-

*) Ἰδε ἐπιθ. 30, σελ. 585 - 586.

που τῆς δομῆσεως καὶ καταγωγῆς, πρὸς δὲ καὶ τῆς εἰς πλεῖστα σημεῖα ταυτότητος, τῶν τοίχων, τύμβων, λαξευτῶν τάφων, πυραμίδων, στοῶν, ναῶν, οἰκιῶν, διαφόρων σκευῶν, ἀναγλύφων, περικεφαλαίων, ἀσπίδων, ὑποδέσεων, δοχείων, γραμμῶν, καὶ πρὸ πάντων τῶν κοσμημάτων καὶ λοιπῶν ἀντικειμένων, τῶν ἀνακαλυφθέντων ἐν τῇ ὑδρογειῶ, πρὸς δὲ καὶ τοῦ αὐτοῦ τρόπου τῆς διὰ μεταλλίνων πλακῶν ἐπικαλύψεως τῶν τοίχων τῶν πολυτελεστέρων κτιρίων καὶ διαφόρων ἀντικειμένων τῶν δύο κόσμων ὅσα ἀναφέρονται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἐν τοῖς κατωτέρω χωρίοις καὶ ἡ καταπληκτικὴ εἰς πολλὰ σημεῖα ὁμοιότης οὐδὲν ἄλλο ἀποδεικνύουσιν εἰ μὴ τὴν ὑπάρχουσαν συγγένειαν καὶ σχεδὸν μεταξὺ τῶν ἀρχαίων μνημείων τῶν δύο κόσμων, συγγένειαν προελθοῦσαν βεβαίως οὐχὶ ἐξ ἀπλῆς συμπτώσεως, ἀλλ' ἐξ ἐπιδράσεως καὶ μιμήσεως τῆς αὐτῆς πηγῆς, διὰ τῆς συγκοινωνίας τῶν λαῶν. Τὰ χωρία εἰσι τὰδε :

« Οἱ δὲ θεοὶ παρ' Ζητὴ καθήμενοι ἠγρόρωντο
χρυσῶ ἐν δαπέδῳ »

(Ὀμήρ. Ἰλιάς Δ. 1).

« . . . ἔνθα δὲ οἱ κλητὰ δώματα βένθεσι λίμνης,
χρῦσα μακρόντα τετεύχεται, ἄφθιτα αἰεί. . . »

(Ὀμήρ. Ἰλ. Ν. 21).

« . . . χαλκοὶ μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ· περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο.
χρῦσαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον
ἀργύρεαι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκῶ ἔστασαν οὐδέῃ,
ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσῆ δὲ κορώνη.
χρῦσαι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργύρεαι κύνες ἦσαν. . . »

(Ὀμήρ. Ὀδυσ. Η. 86).

Ὅτε ὁ ποιητὴς οὗτος ὁμιλεῖ περὶ τῶν ἀνακτόρων τοῦ Διὸς, Ποσειδῶνος, καὶ τοῦ Ἀλλανόου.

Ὁ δὲ Πausανίας ὁμιλῶν περὶ τοῦ ἐν Σικυῶνι Θησαυροῦ λέγει :

« . . . ἐν δὲ τῷ θησαυρῷ καὶ θαλάμους δύο ἐποίησε τὴν μὲν Δόριον, τὴν δὲ ἐργασίας τῆς Ἴωνων· χαλκοῦ μὲν δὴ αὐτῶν ἐώρων εἰργασμένους. . . »

(Πausαν. Βιβλ. VI. 10'. 2).

Ἔτι δ' ὁ αὐτὸς καὶ περὶ τοῦ ἐν Σπάρτῃ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς :

« . . . ἐνταῦθα Ἀθηνᾶς ἱερὸν πεποίηται, Πολιούχου κάλουμένης καὶ Χαλκιοῦκος τῆς αὐτῆς. . . »

(Πausαν. Βιβλ. III. 13'. 2).

Ὑπονοεῖ διὰ τῶν δύο αὐτοῦ χωρίων ὁ συγγραφεὺς οὗτος ὅτι ὁ τε Θησαυρὸς καὶ ὁ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς ἦσαν ἐπικεκαλυμμένοι διὰ χαλκοῦ. Ἀλλὰ καὶ οἱ νεώτεροι, οἱ μετὰ τὸν Κολόμβον ἐξερευνηταὶ τοῦ νέου κόσμου, ἀναφέρουσι τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς διὰ χρυσοῦ ἐπικαλύψεως τῶν μεξικανικῶν ναῶν (Bλ. Prescott Κατάκτισις Περούβιας, Τομ. Α', σ. 95).

Ὅτι δὲ ἐκ τῆς συγκριτικῆς ταύτης καὶ ὀφθαλμοφανοῦς ὁμοιότητος τῶν μνημείων τῶν δύο κόσμων δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν συμπεράσματα ἰκανὰ περὶ τῆς συγκοινωνίας τῶν λαῶν αὐτῶν ἐν τῇ ἀρχαιότητι, τοῦτο ἐν ὀλίγοις θά προσπαθῶ νὰ ἐξηγήσω ἵδην ἐκτενέστερον.

Ἡ ἐν τῷ Μεξικῷ ἀνακαλυφθεῖσα τέχνη ἐπισταμένως μελετηθεῖσα, παρουσιάζει δύο μεγάλας ἐποχάς :

τὴν παναρχαιοτάτην καὶ τὴν ἀρχαίαν.

Καὶ ἡ μὲν πρώτη ὡς βάσιν ἔχει τὴν πυραμίδα μὲν ὡς οἰκοδόμημα, τὸ ὄφιοειδὲς (—————) δὲ καὶ τὸν μαϊάνδρον (—————) ὡς κοσμήματα, τὸ τελευταῖον μάλιστα τοῦτο παρουσιάζεται ἐν τοῖς διαφόροις μνημείοις, οὐχὶ ὑπὸ τὴν ἀπλῆν αὐτοῦ μορφήν μόνον, ἀλλὰ καθ' ὅλας τὰς συνθέτους, αἰτίνες παρήχθησαν κατ' ἐμὴν ἰδέαν, ἐκ τοῦ στροβιλοειδοῦς καὶ σταυροειδοῦς σημείου (—[— —]—) τοῦ παρὰ

τῇ σανσκριτικῇ μὲν γλώσσῃ ὀνομαζομένου Svastica, παρὰ τοῖς Σίνοις δὲ Ouan, εὑρεθέντος δὲ ἐξωγραφημένου ἐν ἅπασιν τοῖς μέρεσι τῶν δύο κόσμων, ἔνθα ὑπῆρξε πολιτισμὸς τις ἀρχαῖος.

Τὸ σημεῖον τοῦτο μοι φαίνεται ὅτι δεικνύει τὴν παράστασιν τῆς παλινδρομικῆς περιστροφικῆς κινήσεως, ἐξ ἧς οἱ πρότεροι ἄνθρωποι παρῆγον τὸ πῦρ, περιστρέφοντες ξύλον ἐπὶ ξύλου, μεταχειριζόμενοι σφόνδυλον ἔχοντα τὸ στροβιλοειδὲς τοῦτο σχῆμα.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε καὶ ἡ γραφὴ παριστωμένη διὰ γλυφῶν ὑπὸ διαφόρους μορφάς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσι καὶ κεφαλαὶ ἐλεφάντων, αἰτίνες ἔχουσιν ἰδίως τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ νὰ παρουσιάζωνται μετὰ δύο εἰδῶν ὧτων, ὑποδεικνύοντων, τοῦ μὲν ἑνὸς τὸν ἀφρικανικὸν ἐλέφαντα τοῦ δὲ ἑτέρου τὸν ἀσιατικόν. Μὴ ὑπάρχοντος ὅμως τοῦ ζώου τούτου ἐν τῷ νέῳ κόσμῳ νῦν, πῶς ἄλλως εἰσῆχθη ἡ μορφή αὐτοῦ ἐν τοῖς ἱερογλυφικοῖς τῶν Μεξικανῶν, εἰμὴ ἐκείθεν ἔνθα τὸ ζῶον τοῦτο νῦν βιοῖ, ἦτοι ἀπὸ Ἀφρικῆς καὶ Ἀσίας ; Ἐκτὸς ἂν τὰ ἱερογλυφικὰ ταῦτα εἰσι νεωτέρας ἐποχῆς, τὴν ἀνάμνησιν δὲ αὐτῶν παρέλαβον οἱ λαοὶ τοῦ νέου κόσμου ἐκ τῶν προῦ τοῦ κατακλυσμοῦ προγόνων αὐτῶν, ὅποτε ὁ νέος κόσμος ἐπληροῦτο μαμμούθων καὶ ἐλεφάντων, τότε ὅμως ἐν τοῖς ἱερογλυφικοῖς τούτοις ἔπρεπε νὰ ὑπάρχη καὶ ἡ μορφή τοῦ Μαμμούθ, ἔνδειξις οὐδαμοῦ τοῦ νέου κόσμου ἀνακαλυφθεῖσα μέχρι σήμερον.

Ἄρα συμπεραίνομεν ὅτι τὰς μορφάς ταύτας οἱ Μεξικανοὶ παρέλαβον ἐκ τῆς Ἀφρικῆς καὶ Ἀσίας διὰ τῆς Ἀτλαντίδος ἢ ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς Ἀτλαντίδος.

Διότι ὁ Πλάτων περιγράφων τὰ τῆς μεγίστης ταύτης νήσου λέγει :

« . . . καὶ ὅσα ἔλη πρὸς τὰ τεκτόνων διαπονήματα παρέχεται, πάντα φέρουσα ἄφθονα, τὰ τε αὖ περὶ τὰ ζῶα ἰκανῶς ἡμερα καὶ ἄγρια τρέφουσα· καὶ δὴ καὶ ἐλεφάντων ἦν ἐν αὐτῇ γένος πλεῖστον· νομὴ γὰρ τοῖς τε ἄλλοις ζώοις, ὅσα καθ' ἔλη καὶ λίμνας καὶ ποταμούς, ὅσα τ' αὖ κατ' ὄρη καὶ ὅσα ἐν τοῖς πεζοῖς νέμεται, ζύμπασι παρῆν ἄδην, καὶ τούτῳ κατὰ τ' αὐτὰ τῷ ζῶῳ, μεγίστῳ πεφυκότι καὶ πολυβορωτάτῳ. . . »

(Πλάτωνος Κριτίας 114. 20).

Ἐκτὸς τούτων ἐν διαφόροις ἑτέροις ἱερογλυφικοῖς διακρίνονται εὐκρινῶς γράμματα σφηνοειδῆ, αἰγυπτιακὰ καὶ φοινικικά, ἐν ἐνὶ δὲ τούτων ὑπάρχει φρυγικὴ σϋριγῆ τελεία.

τὴν ἐποχὴν ταύτην τὴν παναρχαιοτάτην τὴν ὀριζομένην ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων μνημείων, τῶν

κατεχόντων τὰς ὑψηλοτέρας τῶν ἐν τῷ Μεξικῷ θέσεων, ὡς π. χ. Teotihuacan, Tula, Mitla, Guatemala, κτλ. ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἐν ταῖς κοιλάσι καὶ βαθυπέδοις τοῦ Μεξικοῦ, θεωρῶ ὡς τὴν πρὸ τοῦ κατακλισμοῦ ἐποχὴν τῆς τέχνης τοῦ νέου κόσμου.

Ἦδη δὲ ἡ καταπληκτικὴ ὁμοιότης τῶν μνημείων τούτων μετ' ἐκείνων τῶν τοῦ παλαιοῦ κόσμου, τῶν κειμένων ἐν τῷ αὐτῷ παραλλήλῳ τῆς γῆς, ἥτοι ἐν Μεξικῷ, Αἰγύπτῳ, Φρυγίᾳ καὶ Ἑλλάδι καὶ ἰδίως μετὰ τῶν Μυκηναίων καὶ Τυρινθιακῶν, τί ἄλλο ἀποδεικνύει ἡμῖν, εἰ μὴ τὴν ὑπάρξασαν συγκοινωνίαν τῶν δύο κόσμων ἐν τῷ παραλλήλῳ τούτῳ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην διὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ;

Ἡ δὲ δευτέρα ἐποχὴ, ἡ ἀρχαία, ἥτις ἔχει βᾶσιν τὴν αὐτὴν μὲν πυραμίδα, ἀλλὰ κόλουρον μετὰ τῶν αὐτῶν καὶ ἑτέρων κοσμημάτων, πρὸς δὲ ὑποδεικνύουσα μνημεῖα κατέχοντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ χθαμαλώτερα ἐν Μεξικῷ μέρη ὡς π. χ. ἐν Palenque, Lorrillard, Tical, Gomalcalco, Kabak, Aké ... ρυθμοῦ δὲ ἀναμειγμένου διὰ τοῦ παναρχαίου καὶ ἑτέρου ἔχοντος ὁμοιότητα μεγίστην μετὰ τῶν σημερινῶν ἀνατολικῶν ἀσιατικῶν ἐθνῶν, τῶν Σινῶν καὶ Ἰαπῶνων, τί ἄλλο ὑποδεικνύει ἡμῖν εἰμὴ τὴν ἐν ταῖς μετὰ τὸν κατακλισμὸν ἐποχαῖς συγκοινωνίαν διὰ τοῦ Βεργίου πορθμοῦ, τῶν ἀνατολικῶν τούτων λαῶν μετ' ἐκείνων τῶν τοῦ νέου κόσμου;

Ἐκτὸς τῆς συγκριτικῆς ταύτης ἀποδείξεως, περὶ τῆς συγκοινωνίας τῶν δύο κόσμων ἐν τῇ ἀρχαιότητι, ἔρχομεν πρὸς τούτους καὶ τοὺς ἀρχαίους Ἑλλήνας συγγραφεῖς, οἵτινες ποιοῦνται λόγον περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἀλλὰ τόσῳ συγκεχυμένως, ὥστε εἶνε δυσκολώτατον ν' ἀνεύρη τις τὴν ἀλήθειαν, ἂν μὴ μετὰ μεγάλης ἐπιστάσιος διῴλιση ἐκάστην λέξιν καὶ φράσιν τούτων, ἱστορικῶς, ἐτυμολογικῶς, γεωγραφικῶς καὶ τεχνικῶς, συσχετίζων ταύτας καὶ μετὰ τῶν νεωτέρων γεωλογικῶν, γεωγραφικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν ἀνακαλύψεων.

Ἐκ τῶν συγγραφέων τούτων πρῶτος εἶνε ὁ Ὅμηρος, ὅστις ἐν τῷ περὶ τῆς ἀποδημίας τοῦ Ποσειδῶνος χωρίῳ λέγει:

« Ἄλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετέκλιθε τηλ' ὄντας,
Αἰθίοπας τοὶ διχθὰ δεδαίεσθαι, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
οἱ μὲν δυσομένου Ἰπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος. . . »

Ὅμηρ. Ὀδύς. Α. 22).

Πρὸς ἐντελῆ κατανόησιν τοῦ χωρίου τούτου πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν, ποίους ὁ ποιητὴς ἐννοεῖ διὰ τῆς λέξεως Αἰθίοπας.

Ἀναγινώσκοντες τὰ κατωτέρω χωρία τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ ἴτοι:

« ἄτὰρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἶθωπα οἶνον.

(Ὀδύς. Ι. 360).

« ἔλθεῖν ἡδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἶθωπα καπνόν ».

(Ὀδύς. Κ. 152).

« κεκορυθμένος αἶθωπι χαλκῷ ».

(Ὀδύς. Φ. 434).

Ἐξάγομεν τὴν σημασίαν τῆς λέξεως Αἰθῶψ, σημαίνουσης τὸ μέλαν χροῖμα τὸ στίλβον, τὸ φλογῶδες (ἐρυθρόν), τὸ αὐγάζον, ἐκ τῆς λέξεως δὲ ταύτης πα-

ράγεται ἡ λέξις Αἰθῶψ, ἡ ὀρίζουσα τὸν λαὸν τὸν ἔχοντα τὸ στίλβνομέλαν ἢ στίλβνοερυθρὸν χροῖμα.

Ἄλλὰ τίς λαὸς ὁ ἔχων τὸ χροῖμα τοῦτο, εἰμὴ ὁ τῆς Αἰθιοπίας, ὅστις διχθὰ δεδαίεσθαι ὑπὸ τοῦ Ὀκεανοῦ εἰς τοὺς Ἀφρικανοὺς στίλβνομέλανας Αἰθίοπας καὶ εἰς τοὺς τοῦ νέου κόσμου στίλβνοερυθροὺς Αἰθίοπας, τοὺς νῦν ἐρυθροδέρμους ὄντας δ' ἀμφοτέρους ἐσχάτους ἀπάντων ἀνδρῶν, ὡς νοτιωτάτους καὶ δυτικωτάτους;

Τὴν ἰδέαν ταύτην φαίνεται ὑποστηρίζων καὶ ὁ παρὰ Στράβωνι ἀναφερόμενος κορυφαῖος τῶν γραμματικῶν Ἀριστοταρχὸς λέγων:

« Οὕτως οἶεται δεῖν καὶ πέραν τοῦ Ὀκεανοῦ νοεῖσθαι τινὰς Αἰθίοπας ἐσχάτους τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ ἐτέρᾳ εὐκράτῳ παρακούντας τὴν αὐτὴν Ὀκεανόν· διττοὺς δὲ εἶναι καὶ διχθὰ δεδαίεσθαι ὑπὸ τοῦ Ὀκεανοῦ. . . »

(Στράβ. Α. 31. C.)

Οὗτινος τὴν ἰδέαν λίαν εὐφυῶς πολεμεῖ ὁ Στράβων μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν ὅτι θὰ ἤρχετο ἐποχὴ, καθ' ἣν ὁ Χριστοφόρος Κολόμβος θ' ἀπεδείκνυε τοῦτο πρᾶγμα διὰ τῆς ἀνακαλύψεως τῶν ἐρυθροδέρμων τοῦ νέου κόσμου.

Ἄλλαχοῦ δὲ ὁ Ὅμηρος λέγει περὶ τῆς εἰς Ἄδου καθόδου τοῦ Ὀδυσσεῶς:

« . . . τὴν δὲ κέ τοι πνοιῆ Βορέαο φέρησιν.
ἀλλ' ὅπότε ἔν δὴ νηὶ δι' Ὀκεανοῦ περήσης. . . »
(Ὀδύς. Κ. 507).

Παρακατιῶν δέ:

« . . . τῆς δὲ πανημερίας τέταθ' ἰστία ποντοπορούσης.
δύσετό τ' ἥλιος σκιάωντό τε πᾶσι ἀγριαί,
ἢ δ' ἐς πείραθ' ἴκανε βαθυρροῦ Ὀκεανοῦ·
ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμος τε πόλις τε. . . »
(Ὀδύς. Α. 11).

καὶ ἀλλαχοῦ:

« . . . αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖος λίπεν βρόν Ὀκεανοῦ
νηῦς, ἀπὸ δ' ἴκετο κύμα θαλάσσης εὐρυπύροιο.
νῆσον τ' Αἰαίην, ὅθι τ' Ἡοῦς ἡριγενείης
οἰκία καὶ χοροὶ εἰσι καὶ ἀνατολαὶ Ἡλείου. . . »
(Ὅμηρ. Ὀδύς. Μ. 1)

Συνδιάζοντες τὰ τρία ταῦτα χωρία τοῦ ποιητοῦ, ἐξάγομεν ὅτι, οἱ ἀρχαῖοι, ἐγνώριζον τὴν ὑπαρξίν χωρῶν κειμένων πέραν τοῦ Ὀκεανοῦ, ἀφ' οὗ ἔβητον τὸν Ἄδην πλοσίον τῶν Κιμμερίων, οὐχὶ βεβαίως τῶν μεταγενεστέρων τῶν ἐν τῇ Ἀζοφικῇ, ἀλλὰ ἑτέρου λαοῦ ἐξ οὗ βεβαίως οἱ ἐν τῇ Ἀζοφικῇ νεώτεροι ἐλαβον κατόπιν τὸ αὐτὸ ὄνομα, κειμένου δὲ πρὸς δυσμὰς εἰς τὰ πέρατα τοῦ Ὀκεανοῦ, διότι κατὰ τὸν ποιητὴν, ὁ Ὀδυσσεὺς ἀπέπλευσε μὲν ἐκ τῆς Αἰαίας Βορρᾶ πνέοντος (Βορρᾶς δὲ ἐκαλεῖτο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ Βορειανανολικὸς ἐκ Θράκης πνέων), ἔνθα αἱ ἀνατολαὶ τοῦ Ἠλίου ἴδων καὶ ἡ οἰκία τῆς Ἡοῦς, συζύγου τοῦ Τιθωνοῦ καὶ μήτηρ τοῦ Ἡραθίωνος, βασιλέως τῶν Αἰθίοπων· ἴτοι ἀπέπλευσεν ἐξ Ἀνατολῆς καὶ ἀφίκετο εἰς τὰ πέρατα τοῦ Ὀκεανοῦ, ἔνθα ὁ τῶν Κιμμερίων δῆμος:

« οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
ἥελιος φάειθον καταδέρεκεται ἀκτίνεσσιν,
οὔθ' ὅπῃτ' ἂν στοίχησι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
οὔθ' ὅτ' ἂν ἄψ ἐπὶ γαῖαν ἂπ' οὐρανὸθεν προτραπήηται,
ἀλλ' ἐπὶ νύξ ὅλοη τέταται δειλοῖσι βροτοῖσιν . . . »
(Ὅμηρ. Ὀδυσ. Α. 15)

Ἦτοι ἀφίκετο πρὸς δυσμὰς τῆς Αἰαίας.
Δεύτερος μετὰ τὸν Ὅμηρον ἔρχεται ὁ Ἡσίοδος
λέγων :

« . . . Ἑσπερίδες θ', αἷς μῆλα πέρην κλυτοῦ Ὀκεανοῦ
χρῆσα καλὰ μέλουσι φέροντά τε δένδρεα καρπῶν . . . »
(Ἡσίοδ. Θεογ. 215).

Κατωτέρω δέ :

« Γοργούς θ', αἷ νάουσι πέρην κλυτοῦ Ὀκεανοῦ
ἐσχατῆ πρὸς νυκτός, ἴν' Ἑσπερίδες λιγυφώνοι . . . »
(Ἡσίοδ. Θεογ. 274).

ἀλλαχοῦ δέ :

« βουσί παρ' εἰλιπόδεσσι περιρρύτῃ εἶν' Ἐρυθείῃ
ἤματι τῷ ὅτε περ βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους
Τίρυνθ' εἰς ἰσρήν, διαβὰς πόρον Ὀκεανοῦ »
(Ἡσίοδ. Θεογ. 290.)

Ἐκ τῶν χωρίων τούτων παρατηροῦμεν, ὅτι καὶ ὁ
ποιητὴς οὗτος μνημονεῦει τῶν πέραν τοῦ Ὀκεανοῦ
καὶ πρὸς Δυσμὰς χωρῶν, ὡς κατοικητηρίων τῶν
Ἑσπερίδων, Γοργόνων καὶ τοῦ Γηρυόου.

(Ἀκολουθεῖ).

ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΚΑΜΠΑΝΑΚΗΣ,
ἀρχιτέκτων

Ο ΕΝ ΤΟΙΣ "ΘΗΙΚΟΙΣ", ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΤΟΥ ΧΑΙΡΩΝΕΩΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ*

36. Ὁ φίλος ἔστι μὲν ὅτε σὺν ἐπαίνῳ καὶ χάριτι,
μεγαλύνων καὶ εὐφραίνων ἄγει πρὸς τὸ καλὸν,
ὅπου δ' αὖ πάλιν ἐπιστροφῆς δεῖται, λόγῳ δὴ,
κτῆ καὶ περρησίῃ κηδεμονικῆ καθαπτόμενος· ἔστ
δ' ὅπου καὶ τὸ ἔργον ἄμα τῷ λόγῳ συνῆψεν.

37. Δεῖ ὠφελούντα λυπεῖν τὸν φίλον, οὐ δεῖ δὲ
λυπούντα τὴν φίλιν ἀναιρεῖν, ἀλλ' ὡς φαρμάκῳ τῷ
δύκνοντι χρῆσθαι, σώζοντι καὶ φυλάττοντι τὸ θερα-
πευόμενον.

38. Ὡς περ ἀρμονικός ὁ φίλος τῇ πρὸς τὸ καλὸν
καὶ συμφέρον μεταβολῇ τὰ μὲν ἐνδιδοὺς ἅ δ' ἐπι-
τείνων πολλάκις μὲν ἡδὺς αἰεὶ δὲ ὠφέλιμός ἐστι. Ὁ
δὲ κόλαξ ἀρ' ἐνός διαγράμματος αἰεὶ τὸ ἡδὺ καὶ τὸ
πρὸς χάριν εἰωθὸς ὑποκρέκειν οὐτ' ἔργον οἶδεν ἀν-
τιτείνον οὔτε ῥῆμα λυποῦν, ἀλλὰ μόνῳ παρέπεται
τῷ βουλομένῳ, συνῶδων αἰεὶ καὶ συμφθεγγόμενος.

39. Δεῖ τὸ εὐφραίνειν καὶ χαριζόμενον ἡγεῖσθαι
φιλικόν, ἂν καὶ λυπεῖν ποτε δύνηται καὶ ἀντιτείνειν,

*) Ἰδε ἀριθ. 27, σελ. 523—526.

τὴν δὲ συνεχῆ ταῖς ἡδοναῖς καὶ τὸ πρὸς χάριν ἔχου-
σαν ἄκρατον αἰεὶ καὶ ἀθηκτον ὀμιλίαν ὑπονοεῖν, καὶ
τὸ τοῦ Λάκωνος ἔχειν πρόχειρον, ὡς ἐπαινουμένου
Χαρίλλου τοῦ βασιλέως. «πῶ οὗτος» ἔφη, «αχρηστός,
ὡς οὐδὲ τοῖς πονηροῖς πικρός ἐστι;».

40. Τοῖς μὲν ταύροις τὸν οἶστρον ἐνδύεσθαι παρὰ
τὸ οὖς λέγουσι, καὶ τοῖς κυσὶ τὸν κρότωνα· τῶν δὲ
φιλοτιμῶν ὁ κόλαξ τὰ ὅσα κατέχων τοῖς ἐπαί-
νοισι καὶ προσπεφυκὸς δυσσπότριπτός ἐστιν. Ὅθεν
ἐνταῦθα δεῖ μάλιστα τὴν κρίσιν ἔχειν ἐγγηγοῦσαν
καὶ παραφυλάττουσαν πότερον τοῦ πράγματος ἢ τοῦ
ἀνδρὸς ὁ ἐπαινός ἐστιν. Ἔστι δὲ τοῦ πράγματος, ἂν
ἀπόντας μᾶλλον ἢ παρόντας ἐπαινώσιν, ἂν καὶ αὐ-
τοὶ τὰ αὐτὰ βουλομένοι καὶ ζηλοῦντες μὴ μόνους
ἡμᾶς ἀλλὰ πάντας ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις, μὴ νῦν μὲν ἐπαι-
νώσιν, ἂν ταῦτα νῦν δὲ τάναντία πράττοντες καὶ λέ-
γοντες φαίνωνται· τὸ δὲ μέγιστον, ἂν αὐτοὶ γινώ-
σκωμεν ἑαυτοὺς μὴ μεταμελομένους ἐφ' οἷς ἐπαινού-
μεθα μηδ' αἰσχυνομένους μηδὲ μᾶλλον ἡμῖν τάναν-
τία τούτων πεπραχῆναι καὶ λελέχθαι βουλομένους. Ἡ
γὰρ οἴκοθεν κρίσις ἀντιμαρτυροῦσα καὶ μὴ προσδεχο-
μένη τὸν ἐπαινον ἀπαθής ἐστι καὶ ἀθικτος καὶ ὑπὸ
τοῦ κολακεύοντος ἀνάλωτος.

41. Οἱ πολλοὶ τὰς μὲν ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασι πα-
ρηγορίας οὐχ ὑπομένουσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπὸ τῶν
συνεπιθρονηνόντων ἄγονται καὶ συνοδυρομένων ὅταν
δ' ἀμαρτάνωσι καὶ πλημμελώσιν, ὁ μὲν ἐλέγχῃ καὶ
ψόγῳ δηγμὸν ἐμποίων καὶ μετάνοιαν ἐχθρὸς δοκεῖ
καὶ κατήγορος, τὸν δ' ἐπαινοῦνται καὶ κατευλογούν-
τα τὰ πεπραγμένα ἀσπάζονται καὶ νομίζουσιν εὖ-
νον καὶ φίλον.

42. Ὅσοι ἢ πράξιν ἢ λόγον ἢ σπουδάσαντος
ὄτιοῦν ἢ σκώψαντος εὐχερῶς ἐπαινοῦσι καὶ συνεπι-
κροτοῦσιν, εἰς τὸ παρὸν εἰσιν οὗτοι καὶ τὰ ὑπὸ χεῖρα
βλαβεροὶ μόνον· ὅσοι δὲ πρὸς τὸ ἦθος ἐξικνούνται
τοῖς ἐπαίνοισι, καὶ τοῦ τρόπου τῇ κολακείᾳ θιγγά-
νουσι, ταῦτό ποιοῦσι τῶν οἰκετῶν τοῖς μὴ ἀπὸ τοῦ
σωροῦ κλέπτουσιν· ἀλλ' ἀπὸ τοῦ σπέρματος· σπέρμα
γὰρ τῶν πράξεων οὖσαν τὴν διάθεσιν καὶ τὸ ἦθος
ἀρχὴν καὶ πηγὴν τοῦ βίου διαστρέφουσι, τὰ τῆς ἀ-
ρετῆς ὀνόματι τῇ κακίᾳ περιτιθέντες.

43. Τόλμα μὲν ἀλόγιστος ἀνδρεία φιλέταιρος
ἐνομίσθη, μέλλησις δὲ προμηθῆς δειλία εὐπρε-
πῆς, τὸ δὲ σῶφρον τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα, καὶ τὸ
πρὸς ἅπαν συνετὸν ἐπιπαῖν ἀργόν. Ἐν δὲ ταῖς κολα-
κείαις ὄραν χρῆ καὶ παραφυλάττειν ἀσωτίαν μὲν
ἐλευθεριότητα καλουμένην καὶ δειλίαν ἀσφάλειαν·
ἐμπληξίαν δ' ὀξύτητα, μικρολογίαν δὲ σωφροσύνην·
ἀνδρείον δὲ τὸν ὀργίλον καὶ ὑπερήφανον, φιλόκθρω-
πον δὲ τὸν εὐτελεῖ καὶ ταπεινόν.

44. Καλὸς μὲν εἶναι πεισθεῖς ὁ αἰσχυρὸς ἢ μέγας
ὁ μικρὸς οὔτε χρόνον πολὺν τῇ ἀπάτῃ σύνεστι, καὶ
βλάπτεται βλάβην ἐλαφρὰν, καὶ οὐκ ἀνήκεστον. Ὁ
δὲ ταῖς κακίαις ἐθίζων ἐπαινος ὡς ἀρεταῖς, ὡς μὴ
ἀχθόμενον ἀλλὰ χαίροντα χρῆσθαι, καὶ τὸ αἰδεῖ-
σθαι τῶν ἀμαρτανομένων ἀφαιρῶν, οὗτος ἐπέτριψε

Σικελιώτας, τὴν Διονυσίου καὶ Φαλκρίδος ὠμότητα, μισοπονηρίαν καὶ δικαιοσύνην προσαγορεύων, οὗτος Αἴγυπτον ἀπώλεσε, τὴν Πτολεμαίου θηλυότητα καὶ θεοληψίαν καὶ ὀλολυγμούς, καὶ τυμπάνων ἐγχαράξεις εὐσέθειαν ὀνομαζών καὶ θεῶν λατρείαν· οὗτος τὰ Ῥωμαίων ἤθη τηνικαῦτα παρ' οὐδὲν ἤλθεν ἀνατρέψαι καὶ ἀνελεῖν, τὰς Ἀντωνίου τρυφὰς καὶ ἀκολασίας καὶ πανηγυρισμούς ἰλαρὰ πράγματα καὶ φιλόθρονα χρωμένῃς ἀφθύνως αὐτῷ δυνάμει καὶ τύχῃ, ὑποκορίζομενος. Πτολεμαίῳ δὲ τί περιήψεν ἄλλο φοβεῖσθαι καὶ αὐλοῦς, τί δὲ Νέρωνι τραγικὴν ἐπέζητο σκηνήν, καὶ προσωπεῖα καὶ κοθόρνους περιέθηκεν; οὐχ ὁ τῶν κολακευόντων ἔπαινος;

45. Φυλακτέον ἐστὶ μάλιστα τὸν κόλακα περὶ τοὺς ἐπαίνοια. Ὅπερ οὐδ' αὐτὸν ἐκείνον λέληθεν, ἀλλὰ δεινὸς ὢν φυλάττεσθαι τὸ ὑποπτον, ἂν μὲν εὐπαρύφου τινὸς ἢ ἀγροίκου λάβηται φορὶνὴν παχεῖαν φέροντος, ὄλω τῷ μυκτῆρι χρῆται, κατορχούμενος τῆς ἀναισθησίας αὐτοῦ τοῖς ἐπαίνοια· τοὺς δὲ κομφωτέρους ὄρων ἐνταῦθα μάλιστα προσέχοντας αὐτῷ καὶ φυλαττομένους τὸ χωρίον τοῦτο καὶ τὸν τόπον, οὐκ ἀπ' εὐθείας ἐπάγει τὸν ἔπαινον, ἀλλ' ἀπαγγαζὼν πόρρω κυκλοῦται καὶ πρόσεισιν, οἷον ἀφορητὴ θρέμματος ἐπιφάτων καὶ ἀποπειρώμενος. Νῦν μὲν γὰρ ἐτέρων περὶ αὐτοῦ τινῶν ἐπίνους ἀπαγγέλλει, καθάπερ οἱ ῥήτορες ἀλλοτρίῳ προσχρῶμενος προσώπῳ, ξένοις λέγων ἢ πρεσβυτέροις ἐν ἄγορᾷ μάλ' ἠδέως παραγενέσθαι πολλὰ κάγαθὰ μνησθέντες αὐτοῦ καὶ θαυμάζουσι· νῦν δ' αὖ πάλιν αἰτίας ἐλαφρὰς καὶ ψευδεῖς πλασάμενος καὶ συνθεῖς ἐπ' αὐτόν, ὡς ἀκηκῶς ἐτέρων ἀφίκται μετὰ σπουδῆς, πυθνόμενος, ποῦ τοῦτ' εἶπεν ἢ ποῦ τοῦτ' ἔπραξεν. Ἀρνούμενου δ' ὡς εἰκόσ, αὐτόθεν ἑλῶν, ἐμβέβληκεν εἰς τοὺς ἐπαίνοια τὸν ἀνθρωπὸν «ἐγὼ δ' ἐθαύμαζον εἰ σὺ κακῶς τινὰ τῶν συνήθων εἶπας ὁ μὴδὲ τοὺς ἐχθροὺς περικῶς· εἰ σὺ τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπεχείρησας, ὁ τοσαῦτα τῶν ἰδίων δωρούμενος».

46. V. Ἐτεροὶ (κόλακες), ὥσπερ οἱ ζωγράφου τὰ φωτεινὰ καὶ λαμπρὰ τοῖς σκιεροῖς καὶ σκοτεινοῖς ἐπιτείνουσι ἐγγύς παρατιθεμένοις, οὕτω τῷ ψέγειν τάναντί καὶ λυιδροεῖν ἢ διασύρειν καὶ καταγελαῖν λανθάνουσι τὰ προσόντα κακὰ τοῖς κολακευμένοις ἐπαινοῦντες καὶ τρέφοντες. Σωφρεσύνῃν τε γὰρ ὡς ἀγροικίαν ψέγουσιν ἐν ἀσώτοις, κἂν πλεονέκταις καὶ κακούργοις καὶ πλουτοῦσιν ἀπὸ πραγμάτων αἰσχυρῶν καὶ πονηρῶν αὐτάρκειάν τε καὶ δικαιοσύνην ὡς ἀτολίαν καὶ ἀρρωστίαν πρὸς τὸ πράττειν· ὅταν δὲ ῥηθῆμιος σχολασταῖς καὶ τὰ μέσα ψέγουσι τῶν πόλεων ὀμιλῶσιν, οὐκ αἰσχύνονται πολιτείαν μὲν, ἀλλοτριοπραγίαν ἐπίπονον, φιλοτιμίαν δὲ κενοδοξίαν ἀκαρπὸν ὀνομαζόντες.

47. Ὑπερβάλλει μοχθηρὴ τὸ μὴδ' ἑαυτῶν ἀπέχεσθαι τοὺς κόλακας. Ὡς γὰρ οἱ πικλαισται τὸ σῶμα ποιοῦσι ταπεινόν, ὅπως ἐτέροια καταβλάσιν, οὕτω τῷ ψέγειν ἑαυτοῦ εἰς τὸ θαυμάζειν τοὺς πλησίον ὑπορρέουσιν. «Ἀνδράποδόν εἰμι· δειλὸν ἐν θαλάσῃ,

πρὸς τοὺς πόνους ἀπαγορεύω, μαίνομαι κακῶς ἀκούσας ὑπ' ὀργῆς· ἀλλὰ τοῦτω, φησὶν, οὐδὲν ἐστὶ δεινόν, οὐδὲν πονηρὸν, ἀλλ' ἴδιος ἀνθρώπος, πάντα πρῶτα φέρει, πάντα ἄλυπος». Ἄν δ' ἢ τις οἰόμενος πολὺν ἔχειν νοῦν καὶ βουλόμενος αὐστηρὸς εἶναι καὶ εὐθέκαστος, ὑπὸ δὴ τινος ὀρθότητος αἰεὶ προβάλληται τὸ,

«Τυδεΐδῃ, μὴτ' ἄρ με μάλ' αἶνεε» μῆτε τι νείκει· οὐ ταύτη πρόσεισιν ὁ τεχνίτης κόλαξ, ἀλλ' ἔστι τις ἐτέρα μηχανὴ πρὸς τὸν τοιοῦτον. Ἦκει γὰρ αὐτῷ περὶ πραγμάτων ἰδίων, ὡς δὴ φρονήσει περισσοτέρῳ συμβουλευσόμενος, καὶ φησι μᾶλλον μὲν ἐτέροια ἔχειν συνήθεις, ἐνοχλεῖν δ' ἀναγκαιῶς ἐκείνῳ· ποῖ γὰρ κατὰ φύγωμεν οἱ γνώμης δεόμενοι, τίνι δὲ πιστεῦσομεν»; Εἴτ' ἀκούσας ὁ τι ἂν εἶπῃ, χρησάμενος εἰληφέναι φήσας οὐ γνώμην, ἀπεισιν. Ἄν δὲ καὶ λόγων τινὸς ἐμπειρίας ὄρᾳ μεταπειούμενος, ἔδωκέ τι τῶν αὐτῷ γεγραμμένων, ἀναγνῶναι καὶ διορθῶσαι κελεύσας.

48. Τὸ γένος τῶν κόλακων τῶν ἀρνούμενων ἐπαίων πανουργοτέρως δεῖται εὐλαθείας ἐλεκτέων.

49. Ὡσπερ ἐννοῖ τὴν ζωγραφίαν σιωπῶσαν ἀπεφῆναντο ποιητικὴν, οὕτως ἐστὶ τις κολακείας σιωπῶσης ἔπαινος. Ὡσπερ γὰρ οἱ θηρεύοντες, ἂν μὴ τοῦτο ποιεῖν ἀλλ' ὀδοιπορεῖν ἢ νέμειν ἢ γεωργεῖν δοκῶσι, μᾶλλον τὰ θηρεύμενα λανθάνουσιν, οὕτως οἱ κόλακες ἀπτονται μάλιστα τοῖς ἐπαίνοια, ὅταν ἐπαινεῖν μὴ δοκῶσιν ἀλλ' ἕτερον τι πράττειν. Ὅ γὰρ εἰκὼν ἔδρας καὶ κλισίας ἐπίοντι, καὶ λέγων πρὸς δῆμον ἢ βουλὴν, ἂν αἰσθηταῖ τινὰ τῶν πλουσίων βουλόμενον εἰπεῖν, ἀποσιωπῶν μεταξὺ, καὶ παραδιδῶν τὸ βῆμα καὶ τὸν λόγον, ἐνδείκνυται σιωπῶν, μᾶλλον τοῦ βοῶντος, ὅτι κρείττονα νομίζει καὶ διαφέροντα τῷ φρονεῖν ἐκείνον. Ὅθεν ὄρᾳ ἐστὶν αὐτοῦς ἔδρας τε τὰς πρώτας ἐν ἀκροάσει καὶ θεάτροις κατακλυμβάνοντες, οὐχ ὅτι τούτων ἀξιοῦσιν αὐτοῦς, ἀλλ' ὅπως ὑπεξανιστάμενοι τοῖς πλουσίοις κολακεύωσι· καὶ λόγου κατάρχοντες ἐν συνόδοις καὶ συνεδρίοις, εἴτα παραχωροῦντας ὡς κρείττοσι καὶ μετατιθέμενοις ῥᾶστα πρὸς τούναντίον, ἂνπερ ἢ δυνάτῃς ἢ πλούσιος ἢ ἐνδοξὸς ὁ ἀντιλέγων. Ὡς καὶ μάλιστα δεῖ τὰς τοιαύτας ὑποκατακλίσεις καὶ ἀναχωρήσεις ἐξελέγειν, οὐκ ἐμπειρίας, οὐδ' ἀρεταῖς, οὐδ' ἡλικίας ὑφιμεμένων, ἀλλὰ πλούτοις καὶ δόξαις. Ἀπελλῆς μὲν γὰρ ὁ ζωγράφος, Μεγαβύζου παρκαθίσαντος αὐτῷ, καὶ περὶ γραμμῆς τι καὶ σκιᾶς βουλομένου λαλεῖν, «ὄρᾳ» ἔφη «τὰ παιδάρια ταυτὶ τὰ τὴν μηλίδα τρίβοντα; πᾶν σοι προσεῖχε τὸν νοῦν σιωπῶντι, καὶ τὴν πορφύραν ἐθαύμαζε καὶ τὰ χρυσία· νῦν δὲ σου καταγελαῖ περὶ ὧν οὐ μεμάρθηκας ἀρξάμενον λαλεῖν.» Καὶ Σύλων, Κροίσου περὶ εὐδαμονίας διαπυθθανομένου, Τέλλον τινὰ τῶν οὐκ ἐπιφανῶν Ἀθήνησι, καὶ Βίτων καὶ Κλέοβιν, ἀπέφηνεν εὐποτμοτέρους. Οἱ δὲ κόλακες τοὺς πλουσίους καὶ ἄρχοντας οὐκ ὀλίβιους μόνον καὶ μακαρίους, ἀλλὰ καὶ φρονήσαι, καὶ τέχνη, καὶ ἀρετῇ πάσῃ πρωτεύοντα ἀναγορεύουσιν.

50. Οἱ κόλακες τὸν πλούσιον ὀμοῦ καὶ ῥήτορα καὶ ποιητὴν, ἂν δὲ βούληται, καὶ ζωγράφον καὶ αὐλητὴν

ἀποφαίνουσι, καὶ ποδώκη, καὶ ρωμαλέον, ὑποπίπτοντες ἐν τῷ παλαίῳ, καὶ ἀπολιμπανόμενοι θεόντων.

51. Ὁ μὲν γὰρ ἀγρὸς οὐ γίνεται χείρων ἐπαινούμενος· ἄνθρωπον δὲ τυφοῦσι καὶ ἀπολλύουσιν οἱ ψευδῶς καὶ παρ' ἀξίαν ἐπαινοῦντες.

52. Ἡ κίβδηλος παρρησία κενὸν ἔχουσα καὶ ψευδῆ καὶ ὑπουλον ὄγκον, ἐξήρθη καὶ ᾤθησεν, ἵνα συσταλεῖσα καὶ συμπεσοῦσα δέξεται καὶ συνεπισπάζεται τὸν καταφερόμενον εἰς αὐτήν. Ἡ μὲν γὰρ ἀληθὴς καὶ φιλικὴ παρρησία τοῖς ἀμαρτανόμενοις ἐπιφύεται, σωτήριον ἔχουσα καὶ κηδεμονικὸν τὸ λυποῦν, ὥσπερ τὸ μέλι τὰ ἠλωμένα δάκνουσα καὶ καθαίρουσα, τᾶλλα δὲ ὠφέλιμος οὔσα καὶ γλυκεία, περὶ ἧς ἴδιος ἔσται λόγος. Ὁ δὲ κόλαξ πρῶτον μὲν ἐνδείκνυται τὸ πικρὸς εἶναι καὶ περισπερχῆς καὶ ἀπαραίτητος ἐν τοῖς πρὸς ἐτέρους. Οἰκέταις τε γὰρ αὐτοῦ χλεπὸς ἔστι, καὶ συγγενῶν καὶ οἰκειῶν ἐπεμβῆσαι δεινὸς ἀμαρτήμασι, καὶ μηδένα θαυμάσαι, μηδὲ σεμνῦναι τῶν ἐκτός, ἀλλ' ὑπερορᾶν· ἀσυγγνώμων δὲ καὶ διάβολος ἐν τῷ πρὸς ὀργὴν ἐτέρους παροξύνειν, θηρώμενος μισοπονηρίας δόξαν, ὡς οὐκ ἂν ἐκὼν ὑφέμενος παρρησίας αὐτοῖς, οὐδὲ ποιήσας οὐδὲν, οὐδ' εἰπὼν πρὸς χάριν. Ἐπειτα δὲ τῶν μὲν ἀληθινῶν καὶ μεγάλων ἀμαρτημάτων οὐδὲν εἰδέναι προσποιούμενος, οὐδὲ γινώσκειν, πρὸς δὲ τὰ μικρὰ καὶ τὰ ἐκτός ἐλλείμματα δεινὸς ἄξει καὶ μετὰ τόνου καθάψασθαι καὶ σφοδρότητος, ἂν σκευὸς ἀμελῶς ἴδη κείμενον, ἂν οἰκοῦντα φαύλως, ἂν ὀλιγωροῦντα κουρᾶς ἢ ἀμπεχόνης, ἢ κύνος τινος ἢ ἵππου μὴ κατ' ἀξίαν ἐπιμελούμενον γονέων δὲ ὀλιγωρία, καὶ παιδῶν ἀμέλεια, καὶ ἀτιμία γαμετήs, καὶ πρὸς τοὺς οἰκειοὺς ὑπεροψία, καὶ χρημάτων ὀλεθρος, οὐδὲν ἔστι πρὸς αὐτόν, ἀλλ' ἄφρονος ἐν τούτοις καὶ ἄτολμος· ὥσπερ ἀθλητὴν ἀλείπτῃς ἔων μεθύειν καὶ ἀκολαν σταίνειν, εἶτα περὶ ληκύθου χαλεπὸς ὢν καὶ στλεγγίδος· ἢ γραμματικὸς ἐπιπλήττων μὲν παιδί περὶ δέλτου καὶ γραφείου, σολοικίζοντος δὲ καὶ βραβραρίζοντος οὐ δοκῶν ἀκούειν. Τοιοῦτος γὰρ ὁ κόλαξ οἷος ῥήτορος φαύλου καὶ καταγελάστου μηδὲν εἰπεῖν πρὸς τὸν λόγον, ἀλλὰ περὶ τῆς φωνῆs αἰτιᾶσθαι, καὶ χαλεπῶς ἐγκαλεῖν, ὅτι τὴν ἀρτηρίαν διασφείρει ψυχροποτῶν, καὶ σύγγραμμα κελουθεῖς ἄθλιον διελθεῖν, αἰτιᾶσθαι τὸ χαρτίον ὡς δασύ, καὶ τὸν γραφεᾶ μικρὸν καὶ ὀλίγωρον ἀποκαλεῖν.

53. Ὡσπερ εἰ τις ἀνθρώπου φύματα καὶ συρίγγας ἔχοντας ἰατρικῶ σμιλίῳ τὰς τρίχας τέμνει καὶ τοὺς ὄνυχας, οὕτως οἱ κόλακες τὴν παρρησίαν πρὸς τὰ μὴ λυπούμενα μέρη μὴδ' ἀλγοῦντα προσφέρουσιν.

54. Τιβερίου δὲ Καίσαρος εἰς τὴν σύγκλητόν ποτε παρελθόντος εἰς τῶν κολάκων ἀναστὰς ἔφη, Δεῖν ἐλευθέρους ὄντας παρρησιάζεσθαι, καὶ μηδὲν ὑποτέλλεσθαι, μὴδ' ἀποσιωπᾶν τῶν συμφερόντων· ἀναντείνης δὲ πάντας οὕτως γενομένηs αὐτῷ σιωπῆs, καὶ τοῦ Τιβερίου προσέχοντος, Ἄκουσον, ἔφη, Καίσαρ, ἄ σοι πάντες ἐγκαλοῦμεν, οὐδεὶς δὲ τολμᾶ φανερώs λέγειν· ἀμελεῖς σεαυτοῦ, καὶ προίεσαι τὸ σῶμα, καὶ

κατατρύχεις αἰεὶ φροντίσι καὶ πόνοις ὑπὲρ ἡμῶν, οὔτε μεθ' ἡμέραν οὔτε νύκτωρ ἀναπαυόμενος. Πολλὰ δὲ αὐτοῦ τοιαῦτα συνείροντος, εἰπεῖν φασὶ τὸν ῥήτορα Κάσιον Σευῆρον, Αὕτη τοῦτον ἡ παρρησία τὸν ἄνθρωπον ἀποκτενεῖ.

55. Ἰμέριος ὁ κόλαξ τῶν πλουσιῶν τινὰ ἀνελευθερώτατον καὶ φιλαργυρώτατον Ἀθήνησιν ὡς ἄσωτον ἐλοιδόρει καὶ ἀμελῆ, καὶ πεινήσοντα κακῶς μετὰ τῶν τέκνων.

56. Τὴν παρρησίαν ἐπιστάμενοι μέγα βοήθημα πρὸς τὴν κολακείαν οὔσαν οἱ πονηροί, δι' αὐτῆs κολακεύουσι τῆs παρρησίας.

57. Τὶ τῶν ζῶων χαλεπώτατόν ἐστιν, τῶν μὲν ἀγρίων ὁ τύρκανος, τῶν δὲ ἡμέρων ὁ κόλαξ.

58. Τῶν κολάκων ἡμεροὶ μὲν εἰσὶν οἱ περὶ τὸ βαλανεῖον οὔτοι καὶ περὶ τὴν τράπεζαν· ὁ δὲ εἰς τὰ δωμάτια καὶ τὴν γυναικωνίτιν ἐκτείνων ὥσπερ πλεκτάνας, τὸ πολυπράγμων καὶ διάβολον καὶ κακῆθες, ἄγριος καὶ θηριώδης καὶ δυσμεταχειρίστος.

59. Ὁ μὲν φίλος αἰεὶ τῷ κρείττονι πάρεστι σύμβουλος καὶ συνήγορος, ὥσπερ ἰατρός τὸ ὑγιαῖνον αὔξων καὶ διαφυλάττων· ὁ δὲ κόλαξ τῷ παθητικῷ καὶ ἀλόγῳ παρακκῆθται, καὶ τοῦτο κνῆ καὶ γαργαλίζει καὶ ἀναπειθεῖ καὶ ἀφίστησι τοῦ λογισμοῦ, μηχανώμενος αὐτῷ πονηράs τινας ἡδυπαθείας.

ΧΡΙΣΤ. ΣΑΜΑΡΤΣΙΑΝΗΣ.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΡΙΚΥΜΙΑ.

I.

— Πού θὰ ὑπάρχωμεν σήμερον, ἠρώτῃ ὁ Λέανδρος Π. τὴν σύζυγόν του Α. καὶ τὴν γυναικαδέλφην του Β. ἡμέραν τινὰ τοῦ Αὐγούστου 188. . περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου.

— Βέβαια εἰς τὸν ἐλαιῶνά μας ἀπήντησαν ταῦτοχρόνως ἀμφότεραι αἱ κυρία· καὶ ἐκεῖθεν καταβαίνομεν εἰς τὴν δημοσίαν ὁδόν. Ἴσως ἐκεῖ ἀπαντήσομέν τινα ἐκ τῆs πόλεως καὶ μάθομεν νέα, προσέθηκεν ἡ Β. Εἶναι φοβερόν ὅταν ἐπὶ δύο — τρεῖς ἡμέρας δὲν μανθάνει τις τίποτε ἀπὸ ὅ,τι γίνεται εἰς τὸν κόσμον.

— Ὅπως θέλετε, ἀπήντησαν ὁ Λέανδρος· δι' ἐμὲ ὅπου καὶ ἂν ὑπάρχωμεν εἶναι ἀδιάφορον. Ἐτοιμασθήτε λοιπόν· ἐνύκτωσε σχεδόν.

Δὲν παρῆλθεν ἡμίσεια ὥρα καὶ οἱ τρεῖς ἦσαν καθ' ὁδόν.

Ὁ Λέανδρος κατῶκει μετὰ τῆs οἰκογενείας του κατ' ἔτος, ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου περίπου, ἐν τῇ ἐξοχικῇ αὐτοῦ ἐπαύλει, μίαν ὥραν ἀπεχούση τῆs πόλεως Χ. Ἡ ἔπαυλις αὕτη ἦτο μὲν μικρὰ, ἀλλ' ἐκεῖτο ἐπὶ λόφου ἔχοντος μαγευτικὴν ἀποψιν, ἦτο δὲ τόσον εὐμαρῶs ἐν τῇ μικρότητί της διατεθειμένη, ὥστε ἡ ἐν αὐτῇ διαμονὴ ἀπέβαινε λίαν εὐχά-

ριστος. Ἦτο ὁ Λεάνδρος ἐπιστήμων καὶ πολυάσχολος ἀνὴρ πάντοτε, ὥστε ἡ πνευματικὴ καὶ σωματικὴ ἀνάγκυς ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς μῆνας κατ' ἔτος ἦτο εἰς αὐτὸν ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Καὶ δὲν κατώρθου μὲν ν' ἀπολαύῃ αὐτῆς ἀδιακόπως καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ θερινὸν διάστημα, διότι ἀπαξ καὶ δις τῆς ἑβδομάδος αἱ ὑποθέσεις αὐτοῦ τὸν ἐκάλουν ἐπειγόντως εἰς τὴν πόλιν ὀπωσθήποτε ὅμως καὶ οὕτως κῦχαριστεῖτο. Ἦτο ἀνὴρ τριακοντα ὀκτὼ ἐτῶν περίπου, ἀλλ' οἱ βλέποντες αὐτὸν συνήθως τὸν ἐνόμιζον νεώτερον. Φύσεως ζωηρᾶς καὶ εὐθύμου χαρακτῆρος εἶχε σπανίαν ἐνεργητικότητα· καίτοι ὅμως ἡγάπα τὴν ἐργασίαν καὶ ἦτο ἀνθρωπος πρακτικὸς καὶ θετικὸς, ἐνεθουσιάζετο πολυλάκις ὑπὲρ τοῦ ἰδεώδους, τοῦ καλοῦ, τοῦ ὠραίου καὶ τῆς ποιήσεως. Κοινῶς ἐλέγετο ὅτι δὲν ἐστερεῖτο εὐφυΐας· τὰς διαλέξεις του ἐποικίλλεν δι' εὐφυολογιῶν, ἀλλ' ἦτο συγχρόνως εἴρων καὶ δηκτικὸς, μέχρις ἀποτόμου ἐνίοτε. Πρὶν ἢ συζευχθῆ εἶχε διέλθῃ βίον οὔτε παρκαπολὺ κλογοηρικῶς σώφρονα, οὔτε πάλιν σκανδαλωδῶς ἐκδεδιτημένον. Ἀπῆλαυσε τῆς νεότητός του καὶ τῶν τοῦ κόσμου ἀγαθῶν ἐν μέτρῳ· εἶχε συζευχθῆ ἐξ ἔρωτος, καὶ ὁ ἔρωσ αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος, κυρίως εἰπεῖν, σοβαρὸς ἔρωσ, ὃν ἡσθάνθη. Μετὰ τὸν γάμον του εἶχεν ἀφοσιωθῆ εἰς τὴν οἰκογενεὶάν του.

Δὲν εἶχον πρέλθῃ πολλὰ λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀφότου ὁ Λεάνδρος καὶ αἱ δύο κυραὶ εἶχον κατέλθῃ εἰς τὴν δημοσίαν ὁδόν, ὅτε ἡ Ἐ. ἀνεφώνησε· «Νά, ἔρχεται, νομίζω, ὁ Στέφανος· ἰδέ τον ἐκεῖ κάτω. Ἀπὸ αὐτὸν θὰ μάθωμεν τίποτε νέον τῆς πόλεως». Καὶ πράγματι, μετ' ὀλίγον ἐπλησίασεν αὐτοὺς ὁ νεαρὸς οἰκογενεϊκὸς φίλος, ὃν μετ' εἰλικρινοῦς χαρᾶς ὑπεδέχθησαν.

Ὁ Στέφανος Νόβιλιν ἦτο νέος τριακοντούτης περίπου, μικροῦ ἀναστήματος, ἄγαμος, οὔτε εὐμορφος, οὔτε ἄσχημος. Εὐφυΐα οὐδέποτε τὸν διέκρινε, καὶ διὰ τοῦτο ἐστερεῖτο καὶ πάσης πνευματικῆς μορφώσεως. Ἀγάπην πρὸς τὰ γράμματα καὶ ἐν γένει πρὸς τὴν σπουδὴν οὐδέποτε ἡσθάνθη, ἐντεῦθεν καὶ κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν δὲν ἐπάτησεν οὐδέποτε τὸ κατώφλιον τοῦ γυμνασίου· μόλις ἀπεπεράτωσεν ὀπωσδήποτε τὰ ὀλίγα στοιχειωδέστατα σχολικὰ μαθήματα, ἐκλείσει τὰ βιβλία διὰ παντός ἐν τῇ ζωῇ του. Τοῦτο ἄλλως τε πολλάκις συμβαίνει εἰς τὰ τέκνα τῶν καλῶν οἰκογενειῶν. Διότι ὁ Στέφανος ἀνῆκεν εἰς μίαν τῶν εὐπόρων καὶ καλῶν οἰκογενειῶν τῆς πόλεως. Ὁμολογουμένως ὅμως, καίτοι ἐστερεῖτο μεγάλου νοῦ καὶ πάσης μαθήσεως, εἶχεν ἐπαγωγούς τινας ἐξωτερικοῦς τρόπους, ἀγαθὴν καρδίαν καὶ ἀγωγὴν οἰκογενεϊκὴν ὀπωσοῦν καλήν.

Τὰ ἔτη τῆς νεότητός του διῆλθεν οὐχὶ ἀμέμπτως, ἡδύνατό τις μάλιστα νὰ εἴπῃ σκανδαλωδῶς. Ὡμοιωθῆ κατὰ τοῦτο πρὸς τὸν πατέρα του, οὗ ἡ νεότης ὑπῆρξε ταραχωδιστάτη, ἴσως δὲ καὶ τὸ παράδειγμα τούτου τὸν ἐνεθάρρυνε, διότι περὶ αὐτοῦ, καίτοι ἦτο ἤδη σχεδὸν γέρον, ἐβεβαιοῦντο ἀκόμη παρεκτροπαίτινες, ἐπιεικῶς κρινόμεναι μόνον ὅταν πρόκειται περὶ νέων τὴν ἡλικίαν καὶ ἀνυπᾶνδρων.

— Τίνας εἰδήσεις μᾶσφῆρες ἐκ τῆς πόλεως, — ἠρώτησεν ἀμέσως ἡ κυρία Α. τὸν Νόβιλιν, μετὰ πολλῆς οἰκειότητος προσαγορεύσασα αὐτόν, ὡς ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἀνατραφεῖσα σχεδὸν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐξοικειωθεῖσα εἰς ἀνυπόκριτον πρὸς αὐτὸν ἐλευθερίαν.

— Τίποτε, ἀπάντησεν ἐκεῖνος· ἡ κἀνὲν σπουδαῖον τοῦλάχιστον.

— Πῶς τίποτε; ἀντιπαρετήρησεν ἡ κυρία Α. ἀφοῦ καὶ ἀκριβῶς περὶ σοῦ, καὶ μάλιστα σπουδαῖον ἡκούσαμεν; Ἦ δὲν ἀληθεύει ὅτι προσεχῶς ἀρραβωνίζεσαι τὴν Ἰριδα Πς;

Ὁ Νόβιλιν, μὴ ἔχων οὔτε μεγάλην εὐφυΐαν οὔτε παιδευσιν, δὲν εἶχε συνεπῶς οὐδὲ ἐτυμότητα πνεύματος. Ὅθεν ἡ ἐρώτησις τῆς κ. Α. ριφθεῖσα οὕτως ἀμέσως καὶ ρητὴ τὸν ἔκαμεν ὥστε ἐπὶ πολλὴν ὠραν δὲν ἡδύνατο νὰ συναρρωσῆ λέξιν πρὸς ἀπάντησιν. Τέλος ἡδυνήθη νὰ εἴπῃ· «ὦ! ὄχι· εἶναι λόγια· εἶναι ὑπερβολαί».

— Διὰ νὰ ἦναι ὑπερβολαὶ λοιπόν, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ τὸ ἀληθές εἰς τοὺς λόγους, παρετήρησεν ἡ κ. Α. ἀναμφιλέκτως συνεπῆς. Ὅπωσδήποτε σοὶ τὸ εὐχομαι ἐκ καρδίας. Θὰ ἦτο γάμος κατὰ πάντα λόγον καλὸς καὶ εὐτυχῆς διὰ σέ. Τί λέγεις Λεονάρδε;

— Δὲν τὴν γνωρίζω ἐκ τοῦ πλησίον, εἶπεν ὁ σύζυγος. Εἶναι ὠραία βέβαια νεᾶνις· ἡ κεφαλή της εἶναι μάλιστα ἔργον κλλιτέχνου. Ἐνίοτε τὴν ἀποθαυμάζω καθ' ὁδόν. Εἶναι ἄλλως τε πλουσία καὶ μορφωμένη, ὡς μανθάνω. Τί ἄλλο θέλεις λοιπόν, προσέθηκε, φρονῶν δικαίως ὅτι ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ ἔχῃ ὁ Στέφανος, ὁποῖος ἦτο, μείζονας ἀπαιτήσεις. Κατόπιν προσέθηκε· «Λέγεται ὅτι εἶναι ὀλίγον ζωηρὰ καὶ ἐπιρραπῆς πρὸς ἔρωτας. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἤμεθα ὀλίγον συγκαταβατικοί. Ὀλίγιστα εἶναι σήμερον αἱ νεᾶνιδες, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουσι τὸ μυθιστορηματικῶν, τινὲς μὲν τραγικόν, τινὲς δὲ κωμικόν. Ἀρκεῖ μετὰ τὸν γάμον νὰ ἡσυχάσῃ».

— Ὡ; πρὸς τοῦτο ἡμπορῶ νὰ ἦμαι ἡσυχος· εἶπεν ὁ Στέφανος· ὅταν ἤθελε γείνη ἰδική μου θὰ ἤξευρα ἐγὼ νὰ τὴν διορθώσω καὶ νὰ τὴν κάμω καλὴν σύζυγον. Γνωρίζω ἐγὼ νὰ τὴν περιορίσω.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους τοῦ Στεφάνου ἔστρεψεν ὁ Λεάνδρος πρὸς αὐτὸν τὰ βλέμματα καὶ τὸν προσεῖδε μετὰ φοβερῶς σαρκαστικῶς μειδιήματος, τὸ ὁποῖον οἶονεῖ ἔλεγεν· «Ἀληθῶς θὰ κατορθώσῃς τοῦτο; Ὁ ἀνεύρη ἄρα γε εἰς σέ ἡ νεᾶνις ἐκαίνη, τὸ ἰδεώδες ἐκεῖνο τοῦ ἀνδρός, ὃν ἐν τοῖς ρεμβασμοῖς αὐτῆς ποθεῖ;»

— Ὅστε εἶχε δίκαιον ἡ Α., παρετήρησεν ἡ Β., εἰπούσα ὅτι ἡ περὶ τοῦ μετὰ τῆς Ἰριδος ἀρραβῶνος σου φήμη πρέπει νὰ ἔχῃ τι τὸ ἀληθές.

— Ἴδου λοιπόν νὰ σὰς εἴπω τὴν ἀλήθειαν εἰλικρινῶς, εἶπεν ὁ Στέφανος. Μάλιστα ἀντηλλάγησαν λόγοι μεταξὺ τῶν δύο οἰκογενειῶν, ἀλλ' ὑπάρχουσι διαφοραὶ τινὲς οἰκονομολογικαὶ ὡς πρὸς τὴν προικα.

— Πάντοτε τὸ ἴδιον ἐμπόριον μὲ τὸν γάμον! ἀνεφώνησε μετὰ τινος ζωηρότητος ἡ Β.

— Ἐννοεῖται, ὠμολόγησεν ὁ Στέφανος· μήπως θὰ

ἤμην τόσον ἀνόητος, ὥστε νὰ συζευχθῶ ἐξ ἀπλοῦ ἔρωτος; Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι τὴν νέαν συμπαθῶ· ἀλλὰ τῆς συμπαθείας προηγίθη ἡ γνῶσις ὅτι ἔχει καλὴν προίκα, καὶ δι' αὐτὸ μάλιστα ἐπεχείρησα νὰ τῆς κίωμ τὸ κέρτε τὸ ὁποῖον ἀρεκτὰ μέχρι τοῦδε εἶναι προχωρημένο. Ἐὰν δὲν ἐξασφαλίσω καλὴν προίκα δὲν θ' ὑπανδρευθῶ.

— Ὅπως δὴ ποτε εὐχόμεθα ἐκ μέσης καρδίας, εἶπον συγχρόνως καὶ αἱ δύο κυρίαί, εὐχόμεθα νὰ τελειώσῃ γρήγορα, ἐνῶ ὁ Λέανδρος, ἔχων ὅλως διακρούς τῶν ὑπὸ τοῦ Στεφάνου δικτυωθεῖσων περὶ ἔρωτος καὶ γάμου ἰδεῶν ἐσιώπη.

Μετὰ τινὰς ἄλλους διακειφέντας λόγους ὁ Στέφανος ἀπεχειρέτισεν αὐτοὺς καὶ ἀπῆλθε, διότι ἐβιάζετο νὰ ὑπάγῃ τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἐσπέραν εἰς ἀπομακρυσμένον τι χωρίον.

— Κακὰ ἔκαμες καιώμιλῆσαι οὕτω περὶ τῆς ζωηρότητος τῆς Ἰριδος, παρετήρησεν, ἅμα ὁ Στέφανος ἀπεμακρύνθη βήματά τινα ἢ Α. εἰς τὸν σύζυγόν της. Δὲν ἐνόησας ἐκ τῶν λόγων του ὅτι ὁ γάμος εἶναι σχεδὸν τελειωμένος;

— Νὰ ζήσουν! ἀπήντησεν ὁ Λέανδρος γελῶν· μήπως ἐγὼ εἶπον τίποτε κακὸν διὰ τὴν Ἰριδα; Καὶ σὺ πρὶν, ἀγαπητῆ μου, ὑπανδρευθῆς καὶ ὅλαι αἱ νέαι δὲν ἐρωτεύθητε καὶ δὲν ἔχετε ὅλαι, ὡς νέαι ἀνύπανδροι, ποία μεγαλύτεραν καὶ ποία μικροτέραν νεανικὴν ζωηρότητα; Εἶναι ἄλλως τε τοῦτο ἀποτέλεσμα φυσικὸν τοῦ θερμοῦ κλίματός μας· ἡ γυνή, μόλις δεκαπενταετίς πρὸ ἡμῶν, ἔχει ἀνεπτυγμένους πύσσας τὰς φυσικὰς αὐτῆς ὁρμὰς, μία δὲ τούτων εἶναι καὶ ὁ ἔρως.

Ὁ ἀνωτέρω διάλογος ἐλάμβανε χώραν κατ' αὐγουστον. Δὲν παρήλθε δὲ τὸ φθινόπωρον ἐκεῖνο καὶ ἐπισήμως εἰς τὰς ἐφημερίδας ἠγγέλθησαν οἱ ἀρραβῶνες τοῦ ἀγαθοῦ νέου Στεφάνου Νόβιλιν μετὰ τῆς διὰ πολλῶν προτερημάτων κεκοσμημένης δεσποινίδος Ἰριδος Πς. Μετὰ τινὰς μῆνας κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 188... ἐτελοῦντο μεγалоπρεπῶς καὶ οἱ γάμοι αὐτῶν.

II

Ἡ Ἰρις δὲν ἦτο ἐκ τῶν συνήθων γυναικῶν, ὑπὸ πολλὰς ἐσφύσεις. Ὅτε συνεζεύχθη ἦτο μόλις δεκακοκτέτις. Ἐν τούτοις ἤδη ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας, καίτοι ἐν γένει μικρόσωμος, ἐνωρὶς εἶχε λάβῃ τελείαν ἀνάπτυξιν, σωματικῶς καὶ διανοητικῶς. Τὸ μικρὸν σῶμα ἦτο χαριέστατον· πάλλευκος τὸ χρῶμα τοῦ δέρματος καὶ ὑπόξανθος τὸ χρῶμα τῆς κόμης, εἶχε κεφαλὴν ἐκτάκτως ὠραίαν· οἱ μεγάλοι ὀπισθοὶν καὶ γαλανοὶ ὀρθαλμοὶ τῆς εἰς οὓς ἀντεκατοπτρίζετο ὁ γλαυκὸς καὶ αἴθριος οὐρανός, ἡ ἀγαλακτώδης καταμάχη τοῦ προσώπου καὶ τὸ μικρὸν στόμα της, εἰς ὃ ἐπεκράτητο πλάντοτε γλυκὺ μειδίημα, ἀπέδιδον εἰς αὐτὴν τσαχτύτην χάριν, ὥστε ἦτο ἀδύνατον ὁ βλέπων αὐτὴν νὰ μὴ σαγηνευθῇ ὑπὸ τοιαύτης καλλονῆς. Τὴν ἐκ τοῦ προσώπου δὲ γοητείαν ἐπηύξονον ἡ τοῦ σώματος αὐτῆς εὐστροφία, αἱ χαριέσταται κινήσεις ἐξω-

θούμεναι μέχρις ἀκκισμῶν. Ἡ τοῦ πνεύματος αὐτῆς ἀνάπτυξις ἡμιλλᾶτο πρὸς τὰ σπάνια ταῦτα φυσικὰ χαρίσματα. Εὐφραστάτη καὶ φύσει εὐλαλὸς εἶχεν ἐκπαιδευθῆ ἐν ἐνὶ τῶν ἀρίστων παρθενωγαγείων πρωτευούσης πύλεως, ἐν ᾧ εἶχεν ἀποταμιεύσῃ, παιδίον σχεδόν, πλείστας γνώσεις γλωσσολογικὰς, ἐγκυκλοπαιδικὰς καὶ καλλιτεχνικὰς. Μόλις ὑπερέβη τὴν νηπιακὴν ἡλικίαν, μικρὰ ἀκόμη κορασίς, ἦτο πολὺ ζωηρὰ· διὰ τοῦτο ὁ πατήρ της ἐνωρὶς ἀπεφάσισε νὰ ἀποχωρισθῇ αὐτῆς ἐπὶ τινα ἔτη, ὅπως ἐγκλείσῃ αὐτὴν ἐν παρθενωγαγείῳ μακρᾷ τῆς γενετείρας γῆς· ἐλέγετο μάλιστα ὅτι τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐπέσπευσαν αἱ ἐρωτικαὶ τάσεις καὶ ρομαντικαὶ διαθέσεις τῆς κορασίδος πρὸς νεανίσκους, μαθητὰς ἔτι τῶν σχολείων, καὶ, τὸ δὴ χεῖριστον, πολὺ δυσαναλόγους ὡς πρὸς τὴν κοινωνικὴν θέσιν τῆς οἰκογενείας αὐτῆς. Ἀπῆλθεν ἐκ τῆς πατρίδος της παιδίον, καὶ ἐπανῆλθεν ἀβρὰ νεάνις, πλήρης χάριτος καὶ γοητείας. Εὐνόητον ὅτι ἀμέσως προσεῖλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν νέων, τῶν ὑποψηρίων νυμφίων, καὶ ὅτι πλείονες τοῦ ἐνὸς ἤρχισαν τὰς πρὸς αὐτὴν ἐρωτοτροπίας. Τοῦτο παρατήρησαντες οἱ γονεῖς αὐτῆς, καὶ γινώσκοντες τὰ ἔνστικτα τῆς θυγατρὸς των καὶ τὰς παραβόλους τάσεις αὐτῆς, ἔκριναν ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν ρομαντικῶν, δυσαρέστων ἴσως, περιπετειῶν τὸ καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ συζεύξωσιν αὐτὴν τὸ ταχύτερον πρὸς ἄνδρα, περὶ οὗ ἤθελον σχηματίσῃ τὴν ἰδέαν ὅτι ἐμελλε νὰ ἐγκαίνισῃ νέον εὐτυχὲς στάδιον βίου εἰς τὴν θυγατέρα των. Καὶ τοιοῦτον ἐξέλεξαν ἕνα τῶν πολλῶν ἐρωτολήπτων πρὸς αὐτὴν, τὸν Στέφανον Νόβιλιν. Εἶναι ἀληθές ὅτι οὗτος ἤρατο μᾶλλον τῆς προίκος, παρὰ τῆς Ἰριδος αὐτῆς, καὶ ὅτι αἱ ἄλλαι ἀθέμιτοι συγγενικαὶ σχέσεις, ὡς ἐβεβαιούτο, εἶχον ἀποτρέψῃ αὐτὸν μέχρι τοῦδε τοῦ γάμου. Ἐπίσης ἦτο φανερὰ ἡ ἀντίθεσις τῆς εὐφυΐας καὶ διανοητικῆς ἀναπτύξεως ἐκείνης πρὸς τὸν μέτριον νοῦν καὶ τὴν ἔτι μετριωτέραν μόρφωσιν ἐκείνου. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα εἰς οὐδὲν ἐλογίσθησαν· αἱ δυσκολαὶ ἐξωμαλύθησαν, ἀπὸ μάλιστα αἱ θρυλοοῦμεναι ἀθέμιτοι συγγενικαὶ σχέσεις εἶχον λάβῃ μοιραῖον τέλος, διὰ τῆς αἰφνιδίας παρεμβάσεως, ὡς ἀπὸ μηχανῆς θεοῦ, τοῦ θανάτου. . . . Ἡ Ἰρις καὶ ὁ Στέφανος ἦσαν πλέον σύζυγοι.

Ἡ ἀνωτέρω ὅμως ρηθεῖσα ἀντίθεσις πνεύματος, ἀναπτύξεως, χαρμηκῆρος καὶ ἰδεῶν δὲν ἐβράδυνε νὰ καταδειχθῇ. Ὁ μὴν τοῦ μέλιτος, οἱ πρῶτοι μῆνες τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, τὸ πρῶτον ἔτος τῶν νεονύμφων διήλθεν ἐν μέσῳ διαρκούσης ἀκόμη ποιήσεως· ὁμολογουμένως ἄλλως τε εὗρεν ἡ Ἰρις ἐν τῇ νέᾳ οἰκογενεῖᾳ, ἧς ἀπετέλεσε μέλος, ἀγάπην, ἀφοσίωσιν καὶ τρόπον δεικνύοντα καλὴν ἀγωγὴν. Βραδύτερον ὅμως, παρελθούσης τῆς πρώτης ποιήσεως καὶ τοῦ πρώτου ἐνθουσιασμοῦ, γινώμει τινὲς καὶ σκέψεις τῆς Ἰριδος, ἀπερισκέπτως ἐνόησε ριπτόμεναι καὶ ἡ προτέρα αὐτῆς γνωστὴ ζωηρότης τοῦ χαρακτῆρος ἐπέσπασαν μᾶλλον τὴν προσοχὴν τοῦ Στεφάνου, ὅστις εἶχε μὲν πεποίθησιν εἰς τὴν χρηστότητα τῆς συζύγου του, ἐ-

θεώρησεν ὅμως καὶ πρέπον καὶ ἀναγκαῖον νὰ ἐξασχῆ ἐπ' αὐτῆς διαρκῆ τινα ἐποπτεῖαν καὶ νὰ ρυθμίζῃ κανονικώτερον τὰ τοῦ βίου αὐτῆς. Μόνην οὔτε ἐν τῷ περιπέτῳ, οὔτε χάριν ἐπισκέψεων, οὐδέποτε ἄφρινεν αὐτῇ. Πανταχοῦ τὴν συνάδευε· σχέσεις ἄλλως πολυλάς ἐν τῷ κόσμῳ δὲν ἤθελε νὰ ἔχῃ. Ὁ βίος αὐτῶν ἦτο μεθοδικώτατος καὶ σχεδὸν εἰπεῖν μονότονος. Προσεπάθησε μάλιστα ὁ Στέφανος νὰ περιορίσῃ ἑαυτὸν καὶ τὴν νεαρὰν σύζυγόν του εἰς πολὺ στενὸν κύκλον οἰκογενειακόν. Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Μαΐου ἀπεσύρετο οἰκογενειακῶς εἰς τὴν ἐξοχικὴν αὐτοῦ οἰκίαν, δὲν ἐπανήρχετο δὲ εἰς τὴν πόλιν εἰμὴ μετὰ τὰς πρώτας βροχάς, μεσοῦντος τοῦ φθινοπώρου. Ὁ μονότομος οὗτος, ξηρὸς, ἐστερημένος γοήτρου, ποικιλίας καὶ εὐθυμίας βίος ὄλως ἀτυμβίβαστος πρὸς τὰς σκέψεις καὶ βλέψεις τῆς Ἰριδος δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐνοχλῇ αὐτῇ. Πῶς ἦτο δυνατὸν γυνὴ ὡς ἐκείνη νὰ ἀρέσκηται εἰς τοιαύτην ζωὴν, περιοριζομένην μόνον εἰς τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ μαγειρείου, τῶν ὑπηρετριῶν καὶ τῆς οἰκιακῆς ἐν γένει οἰκονομίας, ἐστερημένην δὲ ὄλως εὐρυτέρας ἐνεργείας ὅπως τὴν ἐνόει αὐτῇ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι πολλὰς ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς κατέτριβεν ἡ νεαρὰ γυνὴ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ποιημάτων καὶ μυθιστορημάτων, μάλιστα γαλλικῶν· ἀλλ' ἀκριβῶς ταῦτα συνετέλουν εἰς τὴν ἔξαρσιν τῆς διανοίας αὐτῆς καὶ ἐξἄψιν τῆς φαντασίας, ἐνῶ ἀρ' ἑτέρου οὔτε ἐν τῷ πατρικῷ οὔτε ἐν τῷ συζυγικῷ οἴκῳ αὐτῆς οὐδένα εἶχεν ἀπολύτως, πρὸς ὃν νὰ ἀνακοινώσῃ τὰς ἰδέας τῆς, νὰ ἀνταλλάξῃ τὰς γνώμας τῆς, νὰ συζητῇ, νὰ συνηνοῆται τέλος πάντων. Σύζυγοι μορφωμένοι συνήθως διδάσκουσι καὶ ἀναπτύσσουσι τὰς συζύγους αὐτῶν, ὅταν μάλιστα τύχῃ νὰ ἴναι αὐταὶ πολὺ νέαι τὴν ἡλικίαν. Ἄλλ' ὁ Στέφανος τί ἤξευρε καὶ τί ἠδύνατο νὰ διδάξῃ τὴν Ἰριδα; Πᾶν τοῦναντίον αὐτὴ πολλάκις, καὶ κατ' ἰδίαν καὶ ἐνώπιον ἄλλων, ἐλάμβανεν ἀφορμὴν νὰ συναισθάνηται τὴν πεζότητά αὐτοῦ. Εἰς τὰς ἀνωτέρω, οὐχὶ εὐνοϊκῆς, ἀφορμὰς πρέπει νὰ προστεθῇ ὅτι δὲν ηὔτυχεσε κατὰ τὸν πρῶτον μετὰ τὸν γάμον χρόνον νὰ γίνῃ μήτηρ ἢ Ἰρις.

Ἐπῆλθε λοιπὸν ἡ ἀνία, ἡ δυσθυμία ἀνεπαίσθητως εἰσεχώρει. Ὁ πρῶτος ἐκεῖνος ἐρωτικὸς ἐνθουσιασμὸς μεταξὺ τῶν συζύγων ἐξέλιπε· μικραὶ τινες διαφοραὶ, μάλιστα μικραὶ τινες ἐριδὲς δὲν ἦσαν πολὺ σπάνιαι. Τὸ μέγα λάθος τοῦ Στεφάνου ὑπῆρξεν, ὅτι, ἀντὶ νὰ κατὰστήσῃ εὐχεστερότερον τὸν βίον τῆς Ἰριδος, ἐτι μάλιστα περιώρισεν αὐτόν. Ἴσως εἶχον κἀμὴ αὐτῶ ἐντύπωσιν τοῦ Λεάνδρου καὶ ἄλλων φίλων αἰ παρατηρήσεις, καθ' ἣν ἡμέραν ἀνήγγελλεν αὐτοῖς τὴν πιθανὴν μνηστεῖαν αὐτοῦ· ἴσως καὶ ὡς πεπειραμένον ἀνὴρ ἐφοβεῖτο μὴ πάθῃ ὁ ἴδιος ἐν τῷ οἴκῳ του ὅ,τι αὐτὸς ἔκαμεν ἐν ἄλλῳ οἴκῳ καὶ ὅ,τι ἄλλοι ἔπαθον. Ὅπωςδὴποτε πάθῃ ἕκαιον καὶ ὀρυμνί, κεκρυμμέναι ἐν τῷ βῆθει τῆς καρδίας τῆς Ἰριδος, ἔμενον «σὺν τὴν σπίνθῃ κρυμμένη στὴν στάκτῃ». Ὁ σπινθὴρ οὗτος ἀνέλαμψε μίαν ἡμέραν, οἰαςδὴποτε ἀφορμῆς δοθείσης,

καὶ ἀνῆψε μεγάλῃν πυρκαϊάν. Φεῦ! αὐτὸς ὁ Λεάνδρος πρῶτος ἐπέπρωτο νὰ αἰσθανθῇ τὸν ἐξ αὐτῆς σφοδρὸν κλονισμόν!

Η. Κ. Σ.

(Ἀκολουθεῖ).

Ο ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ. (*Peronospora Viticola*)¹

Ὁ Περονόσπορον εἰ καὶ τὸ πρῶτον παρατηρήθη ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸ 1878 ὑπὸ τοῦ κ. Planchon, οὐκ ἦντον ἀπὸ τοῦ 1848 παρὰ τοῖς Ἀμερικανοῖς γνωστὸς ἐτύχχανε, προξενῶν σχεδὸν τελείας τῆς συγκομιδῆς καταστροφῆς (ἀπωλείας 75—80 0/0).

Κατὰ τὸ 1879 ὁ κ. Planchon, ὡς ἐβρέθη ἤδη, ἀνεγνώρισε αὐτὸν εἰς διαφόρους τῆς Γαλλίας ἐπαρχίας.

Κατὰ τὸ 1879 ἐξακολουθεῖ λαμβάνων εὐρυτέρας διαστάσεις, ὅτε τέλος, κατὰ τὸ 1880, μαστίζει ὅλους τῆς Γαλλίας τοὺς ἀμπελώνας. Ἡ Ἑλλάς, Ῥωμανία, Οὐγγαρία, Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία, καὶ Μεσοβυρινὴ Ῥωσία ὑποδέχονται αὐτὸν κατὰ τὸ 1881.

Ἀπὸ τοῦ 1882 μέχρι τῆς σήμερον ἀνευρίσκομεν αὐτὸν σχεδὸν παντοῦ, ποῦ μὲν μεγαλειότερον ποῦ δὲ μικροτέρον ζημίαν προξενοῦντα. Ὁ Περονόσπορος οὗτος ἀναπτύσσεται ἐφ' ὄλων τῶν πρασίνων μερῶν τῆς ἀμπέλου, βυθίζων τὸ μυκίλιον αὐτοῦ εἰς τοὺς ἰστούς, ἐξ ὧν ἀντλεῖ τὰς πρὸς θρεψίν του οὐσίας.

Ἐπὶ τῶν φύλλων.

Οὗτος ἀναπτύσσεται μόνον ἐπὶ τῆς κάτω ἐπιφανείας τοῦ φύλλου· ἀλλὰ, ὡς ἀναφέρει ὁ κ. Bialas,² οὗτος παρατήρησε ταύτην ἐξαιρετικῶς καὶ ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας, ἐπὶ τῶν νευρώσεων καὶ ἐπὶ τοῦ μίσχου.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς προσβολῆς πρὶν εἶτι καλῶς τὸ παράσιτον ἀναπτυχθῆ, ἡ ἄνω ἐπιφάνεια παρουσιάζει ὅσιν μᾶλλον κτρινην διὰ διαφόρων κηλίδων τοῦ αὐτοῦ χρώματος, αἵτινες κατ' ἀρχὰς μὲν εἰδὴν ἦντον ὄραται, εἶτα δὲ μᾶλλον.

Τοῖς ἀμφιδάλλουσι περὶ τῆς φύσεως τῆς ἀσθενείας ταύτης, πρὸς ἐξακριβώσιν, συνιστῶμεν τὸ ἐξῆς μέσον· τὰ φύλλα ταῦτα, τὰ κηλιδῶς φέροντα, κρατοῦμεν εἰς ἀτμόσφαιραν ὑγρὰν, ὅτε, μετὰ παρελευσιν χρονικοῦ διαστήματος 20 ὥρων, ἐὰν μὲν ταῦτά εἰσι προσδεδηλημένα ὑπὸ τοῦ Περονόσπορου, βλέπομεν λευκὴν κόνιν³ καλύπτουσαν τὴν κάτω ἐπιφάνειαν.

1) Πλὴν τοῦ Περονόσπορου τῆς ἀμπέλου (*Par. Viticola*) ὑπάρχει καὶ τὸ Καταστρεπτικὸν (*Peronospora infestans*) τὸ κατ' ἰδίαν νόσον τῶν γεωμηλῶν ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ προκαλοῦν.

2) *Les maladies de la Vigne* par Mr P. Viala σελ. 65.
3) Ἐκ τῶν κηλίδων τῶν ἐκ τῶν ἄλλων ἀσθενειῶν προξενουμένων αἱ μᾶλλον ἀνάλογοι πρὸς τὴν τοῦ Περονόσπορου εἰσὶν αἱ προκαλούμεναι ἐκ τινος μικροσκοπικοῦ Ἀραχνίου, τοῦ Φυτοκόπτου (*Phytooptus Vitis*), προξενῶν τὴν ἀκρίαισιν τῶν ἀμπέλων.

νειαν τοῦ φύλλου, ἄλλως ἢ ἀσθένεια ἕτερον τοῦ Περονόσπορου τυγχάνει.

Ὁ χρωματισμὸς τῶν κηλίδων μετ' ὀλίγον καθίσταται ἐντονώτερος, στρεφόμενος πρὸς τὸν ὑπέρυθρον, καὶ διερχόμενος διὰ τῶν διαμέσων παραλλαγῶν μεταβάλλεται πρὸς τὸν τῆς σιῆρας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον παρουσιάζεται εἰς τὴν κάτω τοῦ φύλλου ἐπιφάνειαν καὶ ἀκριβῶς ὀπισθεν τῶν κηλίδων μικρὰ γαλακτώδης ἐξάνθησις, ἥτις μακρόθεν μὲν ὡς μικρὰ τις κηλὶς φαίνεται, ἐκ τοῦ πλησίον ὁμως, καὶ καλλίτερον δι' ἐνὸς ἡκοῦ, καταδεύονται σχηματιζομένη ἐκ πληθῆος λεπτοτάτων ἀνωρθωμένων νημάτων εὐκόλως, διὰ τῆς Ἄκρας ὀξείας τινὸς ἐργαλείου, ἐκτοπιζομένων.

Ἐὰν ὡς ἐκ τῆς ξηρασίας τοῦ καιροῦ τὰ ριζίδια τοῦ παρασίτου δὲν ἐξάγωσι τὴν σακχαρόμορφον ταύτην ἄνθησιν, κρατοῦντα τὸ παράσιτον κεκρυμμένον ἐντὸς τοῦ ἔσωτερικοῦ τῶν φύλλων καὶ ἐπομένως μὴ τούτου τὴν ὑπαρξίν ἐξωτερικῶς δεκνύοντα, τότε πρὸς ἐξακριβώσιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τούτου εἰς τὸ ἄνω δειχθὲν μέσον καταφεύγομεν.

Ἐπὶ τῶν κλάδων.

Ἐνομιζέτο μέχρι τινὸς ὅτι τὸ παράσιτον τοῦτο δὲν προσβάλλει ἢ τὰ ἄκρα τῶν κλάδων ἐπὶ κλάδων, οὐχ ἥττον ὁμως κατόπιν πολλῶν πειραμάτων εἰδικῶς ἐπὶ τούτῳ λαβόντων χώραν ἀπεδείχθη ὅτι τοῦτο ἀναπτύσσεται καὶ ἐπὶ κλάδων προεκεχωρηκίας ἡλικίας, ἐγγὺς τῇ ξυλοποιήσει εὐρισκομένων. Ἐπὶ τούτων ἐπίσης ἀναφαίνονται κηλίδες μετὰ τῆς συνήθους ἐξανθήσεως, ἢ ἐλαφρῆ μέλαινα ἐξογκώσας διαφόρου μήκου.

Ἡ προσβολὴ τῶν μερῶν τούτων, περιοριζομένη ἐνίοτε ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, μικροῦ λόγου ζημίαν προξενεῖ, εἰσχωροῦσα ὁμως βαθύτερον τὸν ναντίον σπουδαιότερων ζημιῶν πρόξενος γίνεται ὡς ἐκ τῆς καταστροφῆς τῶν ἀγωγῶν σωλήνων.

Ἐπὶ τῶν σταφύλων.

Ἐπὶ τῶν σταφύλων τὸ παράσιτον λαμβάνει διαφόρους μορφάς· ὅτε μὲν ὁρατὸν καθιστάμενον διὰ τῶν γνωστῶν ἥδη ἡμῖν ἀνθήσεων, ὅτε δὲ κρύφα ἐν τῇ σαρκὶ τῆς ραγὸς λειτουργοῦν ἀναπτύσσεται ἀνευ ἐξωτερικῶν τινῶν σημεῖων.

Ἐκ τούτων λοιπὸν ἢ μὲν πρώτη παρατηρεῖται ἐπὶ τῶν ἀνθῶν καὶ τῶν καρπῶν ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἐπὶ ἡλικία εὐρισκομένων, ὅτε καὶ χαρακτηρίζεται διὰ κηλίδων καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν ποδίσκων, ἐξ ὧν ἐκφυζάντα τοὺς χυμοὺς τὴν πτώσιν προετοιμάζουσιν, ἥτις ὡς ἐπόμενον συνεπίζεται καὶ τὴν τῶν ραγῶν.

Πλὴν τῶν μερῶν τούτων τὸ παράσιτον ἀναπτύσσεται καὶ ἐπὶ τῶν βοτρυῶν, ὧν ἐπίσης τὴν πτώσιν προκαλεῖ.

Τὸ παράσιτον προσβάλλει ἐπὶ τὰς ράγας καὶ κατὰ τὸ θέρος ἐγγὺς τῇ ὀρμάνσει εὐρισκομένης, ὅτε αὐταὶ ἀποβάλλουσαι τὸ πρασινοκίτρινον αὐτῶν χρῶμα καθίστανται μελανωπαί, ἐξ ἄλλου καὶ αὐτὴ ἢ ράξ μελανομένη σήπεται⁴, ξυνελόντι εἰπεῖν δύ-

νεται νὰ ἐπέλθῃ οὐ μικρὰ τῇ συγκομιδῇ ἀπώλεια καὶ πλὴν τούτου ὁ ἐκ τῶν λοιπῶν σταφύλων οἶνος ἔσται λίαν ὀξύς, στεροῦμενος οἰνοπνεύματός τε καὶ χρώματος.

Οἱ χαρακτῆρες οὗτοι τῆς προσβεβλημένης ραγὸς ποικίλλουσι κατὰ τὴν ἐποχὴν· τούτου ἕνεκα ἢ ἀναγνώρισις αὐτῶν οὐ ραδίᾳ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ τυγχάνει· ἐπόμενον λοιπὸν ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δεόν νὰ καταφεύγωμεν εἰς ἕτερα μέσα, καθὼς π. χ. εἰς τὴν μικροσκοπικὴν τοῦ παρασίτου μελέτην, μικροκλίου, σπόριον κ. λ., ἢν καὶ κατωτέρω ποιούμεθα ἔχοντες ἐπὶ τούτῳ καὶ τὴν ἀρωγὴν τοῦ φίλου καὶ συναδέλφου ἡμῶν Κ. Δ. Πετροπούλου, τοῦ ἄρτι τὰς σπουδὰς αὐτοῦ συμπληρώσαντος καὶ εἰδικῶς ἐπὶ τούτῳ ἐργαζομένου.

Περὶ τὸν νομίζομεν ν' ἀριθμῶμεν τὰ θύματα τοῦ παρασίτου τούτου ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεώς του ἐν τῇ Γαλλίᾳ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ, ἀρκοῦμενοι μόνον νὰ εἰπῶμεν ὅτι ταῦτα ἀνέχονται εἰς ἀρκετὰς χιλιάδας μυριομέτρων· ἐφ' ᾧ λοιπὸν ἐφίστάντες τὴν προσοχὴν τῶν ἐνδιαφερομένων, ὑποβάλλομεν αὐτοῖς θερμῶς τὴν διὰ τῶν κατωτέρω περιγραφησομένων μέσων καταπολέμησιν κατόπιν ἐντελεθῆς διαγνώσεως ἐκ τε τῶν περιγραφέντων καὶ περιγραφησομένων διαγνωστικῶν χαρακτῆρων.

N. H. ΑΡΑΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος.

Ἐπέτειος ἑορτή.

Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ ἐτελέσθη ἡ ΔΒ' ἐπέτειος ἑορτὴ τοῦ πατρὸς τῶν συλλόγων καὶ ἀδελφοτήτων, ἐπευλογοῦντος αὐτὴν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Νεοφύτου τοῦ Η', παρακαθημένου αὐτῷ ἔχοντος τοὺς σεβ. ἀρχιερεῖς Ἐφέσου Κωνσταντῖνον, Κυζικίου Νικόδημον, Νικομηδείας Φιλόθεον καὶ Ἰωαννίνων Γρηγόριον. Πρὸς τούτοις παρῆσαν καὶ ὁ ἐπίτροπος τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Ἰεροσολύμων Ἰαννοσίου, ἀρχιμανδρίτης Γερμανὸς καὶ ὁ τοῦ Σιναίου ὄρους ὀσιολ. Κορνήλιος. Διεκρίνοντο δ' ἐπίσης κατὰ τὴν τελετὴν ἡ Α. Ἐξ. ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Ν. Μαυροκορδάτος, ὁ πρῶτος γραμματεὺς τῆς Β. Ἑλλαν. πρεσβείας κ. Εὐγ. Ζαλοκώστας, ὁ γενικὸς πρόξενος κ. Λογοθέτης, ὁ πρόξενος ὑποδιευθυντὴς κ. Παυλίδης, ὁ πάρεδρος δικαστῆς κ. Διγενῆς, ἡ Α. Ἐξ. ὁ ἀρχίατρος Σ. Σ. Μαυρογένης πασόας, ὁ ἐπόπτης τῶν μὴ μουσουλμανικῶν σχολῶν Ἀδουλλάχ Χασιπ-βένης, ἡ διευθύντρια τοῦ ἐθνικοῦ Ζαππείου παρθεναγωγείου δεσποινίς Εὐθαλία Ἀδάμ, πλείστοι τῶν ἐν τοῖς γράμμασι καὶ ταῖς ἐπιστήμασι διαπρεπόντων καὶ κόσμος ἐν γένει πολὺς πληρῶν τὴν μεγάλῃν τοῦ Συλλόγου αἴθουσαν.

λογικὰ αἷτια) καὶ ἥτις ἐπίσης καθιστᾷ μὲν μελανωπὴν τὴν ράγα ἀλλὰ μόνον τὴν πρὸς τὸν ἥλιον ἐστραμμένον μέρος προσβάλλει.

4) Τὸ τοιοῦτον μελανωπὴν τῶν ραγῶν χρῶμα δὲν πρέπει νὰ συγγένηται μετὰ τοῦ ὕπὸ τῆς θερμότητος προξενουμένου (Μετεορο-

Μετά τὴν ἀνάγνωσιν τῶν συγχαρητηρίων ἐπιστολῶν, ὁ τέως πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Ἀναστάσιος Χρηστίδης ἀναγινώσκει τὴν ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὀριζομένην ἐκθεσὶν τῶν ἐτησίων ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου. Ἡ ἐκθεσις καλλιτεχνικῶς ἐξυψασμένη πρὸς τοῦ ὕψους κάλλος ἀπέπνεε καὶ τὸ τῆς ἀληθείας καὶ εὐλικρινείας. Κατεδείχθη δ' ἐξ αὐτῆς ὅτι καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὁ Σύλλογος τὸ καθῆκον αὐτοῦ ἐπετέλεσε. Τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἐπιψυλασσομένα νὰ δημοσιεύσωμεν ἐν ἐπομένῳ τεύχει περίληψιν ἀκριβῆ. Μετὰ τὴν ἐκθεσὶν ὁ κ. πρόεδρος ἀποσφραγίζει τὸ δελτίον τοῦ ἐκ τῶν ἐν τῷ Καραπανείῳ ἀγῶνι βραβευθέντος ἀναγνωστικοῦ Ὀδυσσεύς ὑπὸ τὸ σπτόν: Ἄλλὰ γῆρας διηγοῦμαι, γῆρας ὅμως Ὀμηροῦ καὶ ἀναγινώσκει τὸ ἐν αὐτῷ ὄνομα τοῦ κ. Δ. Γ. Μοστράτου, διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας τοῦ ἐν Βερολίῳ Πανεπιστημίου. Ὡς προσεγράψαμεν τὰ ἀναγνωστικά ἦσαν τρία, ὁ Ρόβινσων διὰ τὸ β' ἔτος, ἡ Ὀδύσσεια διὰ τὸ γ' καὶ ὁ Ἡρόδοτος διὰ τὸ δ' ἔτος τῆς δημοτικῆς σχολῆς. Ἐκ τῶν πέντε ὑποβληθεισῶν μεταφράσεων τοῦ Ροβινσῶνος, ἐπινέθησαν δύο αἱ φέρουσαι ἐπιγραφάς, ἡ μὲν Εὐχαίρονων ἐπιγραφίζουσι θεμέλια οἴκου, ἡ δὲ χωρίον ἐκ τοῦ Αἰμυλίου τοῦ J. J. Rousseau τὸ βιβλίον τοῦτο κτλ.

Μετά ταῦτα ἀνέρχεται τὸ βῆμα ὁ νέος πρόεδρος κ. Δημήτριος Μαλιάδης καὶ ἀναγινώσκει τὴν κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰσιτήριον ἐπιστημονικὴν πραγματείαν, θέμα λαβὼν «τὴν ἐπίδρασιν τῆς στωικῆς φιλοσοφίας ἐπὶ τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου» καὶ ἀποδείξας μετ' ἐμβριθείας καὶ καλλιπεῶς ὅτι ἡ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων φιλοσοφία καὶ ἰδίᾳ ἡ στωικὴ τὰ μέγιστα συνεβάλετο εἰς τὴν ἰδρυσὶν τοῦ αἰωνίου οἰκοδομήματος τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου, ἐξ οὗ ἔπεται ἐπίσης ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθῆ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἐκ τῆς πατρίδος τῶν φῶτων προέρχεται.

Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης συγχαίρει τῷ Συλλόγῳ ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, εὐχεται δ' αὐτῷ ὡς καὶ τοῖς ἐν αὐτῷ ἐργαζομένοις τὰ κράτιστα. Οὕτω διὰ τῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἐπισφραγίζεται ἡ ἐπέτειος ἑορτὴ τοῦ πνευματικοῦ τούτου κέντρου, ὅπερ ἔπραξε καὶ πράττει τὸ καθῆκον αὐτοῦ καὶ τὸν σκοπὸν ὃν ἀνεδέξατο ἐξυπηρετεῖ.

Τῇ αὐριον δευτέρῳ γενήσεται ἡ ἐγκαθίδρυσις τοῦ νέου προεδρείου διὰ προσλαλιάς τοῦ προέδρου, ὅτε ὁ κ. Μ. Παρανίκας ἀναγνώσεται πραγματείαν «Περὶ τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου».

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΟΡΕΙΟΝ ΠΟΛΟΝ ΕΚΑΡΟΜΑΙ. — Σύντομος Ἱστορία: Jean καὶ Sebastien Cabot · Willoughby καὶ Chancellor · Frobisher · John Davis · Humphrey Gilbert · Barentz · Henri Hudson · B.iring · Ross · Wrangell · Parry · John Franklin · Kane, Hayes καὶ Hall · ἐκδρομὴ τῆς ΓΕΡΜΑΝΙΑ · ἐκδρομὴ τοῦ ΤΖΕΤΤΗΦΟΡ · Nares καὶ Nordenskiöld. — ΧΡΟΝΙΚΑ. — Τὸ ζήτημα τῆς ἐνοποίησης τοῦ χρόνου. — Ἡ προσεχὴς παγκόσμιος Ἐκθεσις τῆς Ἀμερικής.

Τῇ προσεχῇ ἰούνιον ἀποπλέει διευθυνόμενον πρὸς τὸν βόρειον πόλον τὸ ἀπὸ τριετίας ἐν τοῖς ναυπηγίοις τοῦ Colin Archer ἐν Laurvig (Νορβηγία) κατασκευαζόμενον ὑπὸ τὰς ἀμέσους ὀδηγίας τοῦ κ. Fritjhof Nansen ἀτμόπλοιο¹, δι' οὗ ὁ ἐνθουσιώδης οὗτος ὀπαδὸς τῶν νεώτερον περὶ τῶν πολικῶν θαλασσίων ὀρυμμάτων θεωριῶν, περὶ ὧν ἐν τοῖς ἐπομένοις γενήσεται λόγος, ἐλπίζει νὰ ἐπιλύσῃ ὀριστικῶς τὸ τέως ἄλυτον θεωρούμενον πρόβλημα τῆς κατακτίσεως τοῦ βόρειου τῆς γῆς πόλου.

Ἡ ἐπιλυσις τοῦ προβλήματος τούτου, προβλήματα τοῦ ὑψίστης σημασίας ἀπὸ γεωγραφικῆς ἰδίας ἀπόψεως, ἐθεωρήθη καὶ θεωρεῖται ζήτημα γενικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἐναγωνίως δὲ παρηκολούθησεν ἐκάστοτε ἡ ἀνθρωπότης σύσσωμος καὶ τὰς ἐλαχίστας ἐπιλεπτομερείας τῶν προηγηθεισῶν τῆς παρασκευαζομένης ἐκδρομῶν, ἀμέριστον ἐπιδειξάσα ἐνδιαφέρον περὶ τῆς τύχης τῶν θαρραλέων ἐκείνων τέκνων αὐτῆς, ἅτινα εἰς οὐδὲν λογιζόμενα τὰ ἀνυπέροβλητα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ αὐτῶν φυσικὰ κωλύματα, μόνον δὲ ὑπὸ τοῦ ἔρωτος τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ἀγνώστου καὶ τοῦ τοῦ εἰδέναι ὀδηγούμενα, ἀνέλαβον ἀπὸ τεσσάρων περιποῦ αἰῶνων, διὰ τακτικῆς κατὰ τὰς ἐκάστοτε περιστάσεις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατακτηθέντος ἐδάφους μεταβαλλομένης, τὴν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον στενωπῶν ἐκπολιόρκεισιν τῆς ὀχυρωτάτης θέσεως, ἣτις καλεῖται Βόρειος τῆς γῆς πόλος.

Ὅθεν, οὐδόλως ἄπορον ἐὰν σήμερον γράφοντες περὶ τῆς παρασκευαζομένης ἐκδρομῆς ἀναμνησθῶμεν τῶν κατὰ τοὺς παρελθόντας χρόνους γενομένων, ἵνα ἀφ' ἐνός μὲν ἀποδώσωμεν τὸν ὀφειλόμενον φόρον τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης τοῖς μέχρι τοῦδε ἐπὶ προφανεῖ κινδύνῳ τῆς ἰδίας αὐτῶν ζωῆς ἐκούσιως ἀναλαβοῦσι τὸν δεινὸν τοῦτον κατὰ τῶν ἀνυπεροβλήτων φυσικῶν κωλυμάτων ἀγῶνα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀναγράφωμεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ συντόμως μὲν πλὴν ἀκριβῶς τὰς μέχρι τοῦδε διὰ τῶν ἐκδρομῶν τούτων κτηθείσας περὶ τῶν ἀξένων πολικῶν χωρῶν ἡμετέρας γνώσεις.

Ἡ ἀπὸ τοιαύτης καθαρῶς ἱστορικογεωγραφικῆς ἀπόψεως ἐξέτασις τοῦ ζητήματος ἄγει ἡμᾶς φυσικῶς εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι αἱ πρῶται ἐν ταῖς ἀρκτικαῖς θαλάσσαις γινόμεναι ἐκδρομαὶ δύνανται μὲν νὰ θεωρηθῶσιν ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν σχεδὸν ὡς μαρτυρολόγιον, φυσικῶς ἀδύνατον ὅμως εἶναι νὰ συγκριθῶσι πρὸς τὰς κατὰ τὸν τελευταῖον ἰδίᾳ αἰῶνα ἀναληφθείσας, καθόσον στεργῶνται τῆς ἐπιστημονικῆς βάσεως, ἣτις χαρακτηρίζει τὰς τελευταίας. Αἱ

1) Τὸ πλοῖον ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν τῆν 14]26 ὀκτωβρίου 1892 (βλέπε Ἐβδ. Ἐπιθ. Ἀριθμ. 8).

πρώται, οἱ πρόδρομοι τῶν δευτέρων, δυνατόν νὰ συγκριθῶσι πρὸς τὰς πρώτας τοῦ νεοσσοῦ πηΐσεις, ἀσκόπους πολλάκις καὶ τυχαίας, μόνον δὲ εἰς τὰς δευτέρας ἀνευρίσκωμεν τὸ λελογισμένον καὶ τὸ ἐντελῶς ὄριμον. Ἄλλ' ὡς γνωστὸν τοιοῦτος εἶνε ὁ δρόμος πάσης ἀνθρωπίνης ἀνακαλύψεως, τοιαῦτα δὲ ἡ τύχη πάντων τῶν προδρόμων πάσης μεγάλης ιδέας. Ἡ φύσις μόνον ἀρμοδίως βιαζομένη ἀποκαλύπτει ἀνὰ ἐν τὰ μυστικά αὐτῆς, ἀναδεικνύουσα οὕτω τὸ ἐπ' αὐτῆς κράτος τοῦ πνεύματος, πρὸς θρίαμβον δὲ πάσης μεγάλης ιδέας οἰασδῆτινος φύσεως ἀεὶ ἀπρητήθησαν θύματα.

Καὶ ἴδῃ ἐπὶ τὸ προκειμένον.

Αἱ πρώται ἱστορικῶς μνημονεύμεναι πρὸς τὰς βορείους πολιτικὰς χώρας ἐκδρομαὶ εἶνε αἱ ὑπὸ τοῦ Jean Cabot καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σεβαστιανοῦ (1496—1517) γενόμεναι. Ἀναχωρήσαντες οὗτοι ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας ἐρρήθησαν πρὸς τὸ ΒΔ, μετὰ πολλὰς δὲ περιπετείας κατάρθωσαν νὰ προσεγγίσωσιν εἰς τὴν βόρειον τῆς Ἀμερικῆς ἀκτὴν. Μετὰ τούτους οἱ Willoughby καὶ Chancelor ἐπεχείρησαν νὰ φθάσωσιν εἰς τὰς Ἰνδίας διὰ τοῦ βορειοανατολικοῦ· ὁ πρῶτος τούτων ἀπέθανεν ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης, τὸ δὲ πτώμα αὐτοῦ ἀνευρέθη μεταξὺ τῶν πτωμάτων τῶν ἐπίσης ἀποθανόντων 70 συντρόφων αὐτοῦ, ἐν χειρὶν ἔτι ἔχων τὸ ἡμερολόγιον τοῦ πλοίου, ἐπὶ τινος ψαμάθου τῆς ἀνατολικῆς Λαπωνίας· ὁ δεύτερος προβαίνει ἐπὶ πλεόν, φθάνει εἰς τὴν Λευκὴν θάλασσαν, ὅπου καὶ ἀποθνήσκει. Μετὰ εἰκοσὶν ἔτη ἀναχωρεῖ πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς βορειοδυτικῆς διόδου ὁ Martin Frobenher, ὀλίγον δὲ μετὰ ταῦτα παρακολουθεῖ αὐτὸν ὁ John Davis, οὗτινος τὸ ὄνομα ἀπνηθανατίσθη διὰ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ὁμωνύμου αὐτῷ πορθμοῦ, καὶ ὁ Humphrey Gilbert, ὅστις καταποντίζεται μεθ' ἅπαντος τοῦ πληρώματος αὐτοῦ κατὰ τινος τῶν φοβερῶν καταγίδων τῶν ἀκτῶν τούτων. Μετὰ τούτους (τῷ 1594) ὁ ὀλλανδὸς Barentz προχωρεῖ πρὸς τὸ βορειοανατολικόν, φθάνει μέχρι τῆς νήσου τῆς Ἄρκτου (Ile de l' Ours), μέχρι τῆς Σπιτζβέργης, μέχρι τῆς βορείας ἄκρας τῆς Νέας-Ζεμβλας (Novaia Zemlia), ἐκεῖ δὲ, ἀποκλεισθεὶς ὑπὸ τῶν πάγων καὶ αἰχμάλωτος αὐτῶν γενόμενος, διέρχεται φρικτῶν χειμῶνα, μέχρι οὗ ἐν τέλει ὁ σωρὸς τῶν πλωτῶν πάγων (banquise) ἀποδίδει αὐτῷ τὴν ἐλευθερίαν, ἀναλαμβάνει δὲ οὗτος ἐξήντηλέμενος καὶ ἀσθενὴς τὴν εἰς τὰ ὀπίσω ἐπιστροφὴν, καθ' ἣν καὶ ἀποθνήσκει. Μετὰ τοῦτον ὁ Henri Hudson (τῷ 1607—1610) καταστρέφει οἰκτρῶς τὸ ἠρωϊκὸν αὐτοῦ στάδιον· ἀναχωρεῖ ἐπιβαίνων μικροῦ πλοίου 80 τόννων, προτιθέμενος νὰ φθάσῃ εἰς Ἰαπωνίαν διασχίζων κατ' εὐθείαν τὰς πολιτικὰς θαλάσσας καὶ διερχόμενος δι' αὐτοῦ τοῦ πόλου· οἱ πάγοι ἀποφράττουσιν αὐτῷ τὴν διόδον· ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀπόπειραν, ἀποτυγχάνων ἐκ νέου· τρέπεται πρὸς τὴν Ἀμερικὴν, ἀνακαλύπτει τὸν ὁμώνυμον αὐτῷ μέγαν κόλπον (Baie de Hudson), ἐνθα θέλει νὰ παραμείνῃ παρὰ τὸν ὀριμὴν χειμῶνα· τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου αὐτοῦ ἐπανίσταται, ἀπάγει αὐτὸν διὰ τῆς βίας, ῥίπτει αὐτὸν μετὰ τινων ναυτῶν παραμεινάντων αὐτῷ πιστῶν ἐντὸς λέμβου, ἄνευ ἰστίων, ἄνευ τροφῶν, καὶ ἐγκαταλείπει οὕτως αὐτὸν εἰς φρικτῶν ἐν μέσῳ τοῦ Ὠκεανοῦ θάνατον. Μετὰ τοῦτον

ἀποθνήσκει (τῷ 1741) ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς ἀθλιότητος μετὰ τριάκοντα ἑταίρων αὐτοῦ ἐπὶ τινος ἐρημίου νήσου κειμένης ἐντὸς τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀνακαλυφθέντος πορθμοῦ, ὁ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ρωσίας προσληφθεὶς ἐνδοξος θάλασσοπόρος Behring¹.

Καὶ ταῦτα ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὰ ἀξιολογώτερα τῶν μέχρι τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος σχετικῶν πρὸς τὸ ἀπασχολοῦν ἡμᾶς ζήτημα γεγονότων. Κατὰ τὸν ἡμέτερον αἰῶνα αἱ πρὸς τὰς πολιτικὰς χώρας ἐκδρομαὶ στεροῦνται μὲν ἰσως τοῦ τραγικοῦ τῶν προγενεστέρων οὐχὶ ὅμως καὶ τοῦ ἠρωϊκοῦ ἐκείνων χαρακτῆρος. Παράδειγμα τούτου εἶνε ὁ Ross, ὅστις ἐμπροσθὸν ἐν ταῖς ἐπικινδύνουσιν ἐκείναις στενοπορείαις ταῖς ὀριζούσαις τὰς ἀκτὰς τῆς βορείου Ἀμερικῆς, μόλις μετὰ ἑξ ὄλους χειμῶνος, οὗς διῆλθεν ἐν ταῖς φρικταῖς ἐκείναις ἐρημίαις, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου οὐδόλως περιεμένετο πλέον. Ταυτοχρόνως δὲ, ἐνῶ ὁ Wrangell προύχρησεν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τῆς Σιβηρίας πρὸς βορρᾶν ἐπὶ τοσοῦτον, ὅσον ἡ παγωμένη θάλασσα ἠδύνατο νὰ φέρῃ αὐτόν, ὁ Parry εἰσέδυσσε μέχρι τῶν ἀπωτέρων ἀμερικανικῶν νήσων, καὶ μὴ θεωρήσας τοῦτο ἀρκετόν, ἐφθάσε μέχρι τῆς βορειοτάτης ἄκρας τῆς Σπιτζβέργης καὶ, διαχειμάσας ἐκεῖ, ἀνέλαθεν εἰς τὴν κατ' εὐθείαν γραμμὴν περὶ πρὸς τὸν πόλον ἄγουσαν, προχωρήσας οὕτω μέχρι τῆς 82° 45' βορείου πλάτους. Ἀλλὰ μετὰ πολλῶν ἐδδομάδων κοπιωδεστάτην δι' ἐλκῆθρων ὀδοιπορίαν, ἀνεγνώρισε ὅτι οἱ πάγοι ἐφ' ὧν ἔβαινε εἶχον ἰδίαν πρὸς νότον κίνησιν, οὕτω δὲ ἠναγκάσθη νὰ ἐπιβιβάσθῃ ἐκ νέου, ἀποτυχῶν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ.

Οὐδὲν ἥττον ὁ John Franklin (1819—1845) θαυματουργεῖ· διέρχεται ἅπαν τὸ βόρειον τμήμα τῆς ἡμερικανικῆς ἡπείρου, ὅπερ ἀποτελεῖ παγωμένην ἐρημὸν 5550 μιλίων, ἐν μέσῳ φρικτῶν σκηνῶν πείνης καὶ παντοειδῶν στερήσεων· ἐπιστρέφει ἐν τούτοις τὸ δεύτερον εἰς τὴν ἄξενον ταύτην χώραν καὶ προβαίνει εἰς τὴν κατὰ βῆμα ἀναγνώρισιν ἀπάσης τῆς γραμμῆς τῶν ἀκτῶν· μὴ ἀρκεσθεὶς εἰς τοῦτο, ἀναχωρεῖ τὸ τρίτον, ἀλλὰ δὲν ἐπαυρῆται πλέον. Σπεύδουσι πρὸς ἀναζήτησιν αὐτοῦ. Ἄγγλοι καὶ Ἀμερικανοὶ ἀμιλλῶνται τίς πρῶτος ν' ἀνακαλύψῃ τὰ ἴχνη αὐτοῦ ἐν τῷ δαιδάλῳ τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν παγωμένων γαιῶν. Δώδεκα ὄλα ἔτη παρῆλθον ἐν θυμοδόρῳ ἀγωνία, πρὶν ἢ γνωσθῇ ἡ θλιβερὰ αὐτοῦ τύχη, νέον δὲ θῆμα τῆς πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ πρώτου θύματος ἐπιχειρήσεως σπμειοῦται ὁ γάλλος Bellot, πλήρης ζωῆς καὶ μέλλοντος, ἐξαφανισθεὶς ἐν τινι χαράδρῳ.

Ἄλλὰ μὴ νομίσῃ τις ὅτι ἐν ταῖς φαινομενικῶς τυχοδιωκτικαῖς ταῦταις ἐπιχειρήσεσιν παρημελήθησαν τὰ τῆς ἐπιστήμης συμφέροντα· ὁ Mac Clure κατορθοῖ τὴν ἀπὸ τοσοῦτου χρόνου ματαίως ζητηθεῖσαν ἀπὸ τοῦ Εἰρηνικοῦ εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανὸν διαπεραιώσιν· οἱ ἀμερικανοὶ Kane, Hayes καὶ Hall εἰσδύουσιν ἐν τῷ πορθμῷ τοῦ Smith· ὁ πρῶτος ὑπερβαίνει τὸν 82ον παράλληλον, οἱ δὲ δύο τελευταῖοι

1) Πέρυσιν οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ρωσικοῦ μεταπορικοῦ Aleout ἀπεβιβάστησαν εἰς τὴν ὁμώνυμον τῷ θαλασσοπόρῳ νῆσον καὶ ἀναζητήσαντες ἀνεῦρον τὰ λείψανα τοῦ ἐνδόξου θαλασσοπόρου ὑπὸ σωρῶν λίθων ἀτάκτων ἐρριμμένων (Ἐβδ. Ἐπιθ. Ἀριθμ. 10, ἐν σελ. 214).

τὸν 81ον· συγχρόνως δὲ ἐπισκέπτεται τὴν ἀνατολικὴν ἀκτὴν τῆς Γροιλανδίας τὸ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Koldewey γερμανικὸν πλοῖον *Germania*. Εἶτα (τῷ 1872) ἡ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν κ. Payer καὶ Weyprecht αὐστριακὴ ἀποστολὴ διὰ τοῦ Tegetloff ἀνακαλύπτει τὴν γῆν τοῦ Φραγκίσκου-Ίωσήφ (terre de François-Joseph), ἣτις ἀποτελεῖ σύμπλεγμα νήσων ἔχον ἑκταδὶν ἰσθμὸν πρὸς τὴν Σπιτζβέργην, βορειότερον δὲ ἐκείνης κειμένων· τέλος ὁ ἄγγλος πλοίαρχος Nares καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν ἀξιωματικοὶ διερευνῶσι τὸ δυτικὸν τῆς Γῆς τοῦ Grant (Terrede Grant) καὶ ἀφικνοῦνται εἰς πλάτος 83° 20' 26'', ἀφίνοντες οὕτω μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ πόλου τὸ ἐλάχιστον διάστημα τῶν 150 λευγῶν, ἐνῶ χρόνῳ ὁ δανὸς καθηγητῆς Nordenskiöld ἀποδιβάσεται εἰς Ἰαπωνίαν παραπλεύσας τὰς ῥωσικὰς καὶ σιβηρικὰς ἀκτὰς, ἀποδεικνύων οὕτω θριαμβευτικῶς τὴν ὑπαρξίν τῆς βορειοδυτικῆς διόδου. ἦν ἐκ προτέρων εἶχεν ἀναγγεῖλει.

Ἐκ τῆς ἐν οὕτω γενικαῖς γραμμαῖς γενομένης ἀνωτέρω ἀναγραφῆς τῶν σημαντικωτέρων μεταξὺ τῶν πνευματικῶν πρὸς τὰς πολιτικὰς χώρας ἐκδρομῶν, ἐξάγεται τὸ γενικὸν συμπέρασμα ὅτι ἡ οἰομένη κατὰ κτησίς αὐτῆ τοῦ πόλου, ἐνεργουμένη εἴτε διὰ τῶν δυτικῶν παραλιῶν τῆς Γροιλανδίας, διὰ τοῦ Smith-Sound, εἴτε καὶ διὰ τῶν ἀνατολικῶν αὐτῆς μέχρι τῶν βορείων τῆς Σπιτζβέργης ἀκτῶν, ἀπεδείχθη ἀνέφικτος ἕνεκα τῆς βεβαιωθεῖσης ὑπάρξεως ἰσχυρῶν θαλασσίων ῥευμάτων, ἅτινα, ἐκ τῶν περὶ τὸν πόλον θαλασσίων προερχόμενα, παραπλεύουσι τὴν Γροιλανδίαν καὶ συννενοῦνται μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ Ἀτλαντικοῦ ῥευμάτων, ἐνῶ, τοῦναντίον, ἡ τοιαύτη τῶν πλωτῶν ἐκ πάγου νήσων πρὸς νότον μετακινήσις οὐδόλως ὑψίσταται ἐν τῷ μεταξὺ τῶν ἀνατολικῶν ἀκτῶν τῆς Σπιτζβέργης καὶ τῆς νέας Ζέμβλας περιλαμβανομένῳ τμήματι τοῦ Παγωμένου Ὠκεανοῦ, ὡς ἐβεβαίωσε τοῦτο ἡ ἀνωτέρω μνημονευομένη αὐστριακὴ ἐκδρομὴ τοῦ Tegetloff, ὅπερ ἐγκλεισθὲν ἐντὸς τῶν πάγων τῶν ἀνακαλυφθεῖσάν χωρῶν τοῦ Φραγκίσκου-Ίωσήφ συνετρίβη, τὸ δὲ πλήρωμα αὐτοῦ μόλις ἐσώθη διὰ δεξιᾶς ὑποχωρήσεως ἐπὶ τῶν πλωτῶν νήσων, παραφερομένων ὑπὸ τῶν ῥευμάτων οὐχὶ πρὸς νότον, ἀλλὰ πρὸς τὸ βορειοανατολικὸν καὶ τὸ βορειοδυτικόν.

Ἀλλὰ περὶ τούτων καὶ ἄλλων προσεχῶς λεπτομερέστερον.

ΧΡΟΝΙΚΑ.—Ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ κ. de Nordling γενομένης τῆς γεωγραφικῆς Ἐταιρίας τῶν Παρισίων ἐκθέσεως τῆς σημερινῆς θέσεως τοῦ ζητήματος τῆς ἐνοποιήσεως τοῦ χρόνου καὶ ἄπασιν τὴν Εὐρώπην, συνάγεται ὅτι αὕτη διήρηται εἰς τρεῖς ἀτράκτους: τὸν δυτικόν, τὸν κεντρικόν καὶ τὸν ἀνατολικόν. Ἀπὸ τοῦδε ὁ χρόνος τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, ὁ τοῦ Γρενουησίου (Greenwich) ἐγένετο ἀποδεχτὸς ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ, τῇ Ὀλλανδίᾳ καὶ τῇ Βελγικῇ· ἀπὸ δὲ τῆς 1 Ἀπριλίου (ν. ἡμ.) εὐρίσκειται ἐν χρήσει ἐν Σουηδίᾳ, Γερμανίᾳ, Αὐστρουγγαρίᾳ, Βοσνίᾳ, Σερβίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ, ἐπεληφθῆσα δὲ καὶ ἐν Ἑλβετίᾳ, Ἰταλίᾳ καὶ Δακμαρκίᾳ ὁ χρόνος τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης, χρόνος κατὰ 1 ὥραν προηγούμενος τοῦ τοῦ Γρενουησίου· τέλος χρόνος τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης, χρόνος προηγούμενος τοῦ τοῦ Γρενουησίου κατὰ 2 ὥρας εἶνε ὁ τῆς Ρωσίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας καὶ Ρωμιλίας μέχρι Κωνσταντινουπόλεως. Ἐν Γαλλίᾳ εὐρίσκειται εἰσὶν ἐν χρήσει

διὰ μὲν τοὺς σιδηροδρόμους ὁ χρόνος τῆς Ρουάν, διὰ δὲ τὴν πολιτικὸν βίον ὁ χρόνος τῶν Παρισίων.

Ἀγγέλλεται ἐκ Βελγίου ὅτι ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ βασιλέως τῶν Βέλγων γενήσεται τὴν 23)5 μαΐου 1894 ἐν Ἀμβέρστῃ παγκόσμιος ἐκθέσις, διαρκέσουσα ἐπὶ 6 μῆνας. Ἡ ἐκθέσις αὕτη ἐπεκταθήσεται ἐπὶ τῶν βιομηχανικῶν, ἐπιστημονικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν προϊόντων, ἰδιαιτέρων δὲ φροντίδων ἀντικείμενα ἔσονται τὰ ναυτικὰ, ἀποικικὰ καὶ ἀγρικανικὰ τμήματα.

ΗΛ. Γ. ΒΑΛΣΑΜΑΚΗΣ.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.—Φρούνη Phryné, κομικὸν μελόδραμα εἰς πράξεις δύο ἐπὶ Ange de Lassus καὶ Camille Saint-Saëns. — ΧΡΟΝΙΚΑ.

Οὐ μόνον τραγωδία τῶν γάλλων κλασικῶν ποιητῶν ἑλληνικὴν ἔχουσαι ὑπόθεσιν καὶ κατὰ τὰ ἀρχαῖα πρότυπα συντεταγμέναι ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῶν παρισίνων θεάτρων συχνότατα ἀναδιβάσκονται, ἀλλὰ καὶ νέα ἔργα τὴν ὑπόθεσιν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος ἔχοντα οὐχὶ ὁμοίως διδάσκονται. Οὕτω μετὰ τὴν ἐκ τοῦ Ἀριστοφάνους εἰλημμένην κωμῶδιαν *Λυσιστράτην* ἐδιδάχθη ἄρτι ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Κωμικοῦ-Μελοδράματος (Opéra-Comique) νέον ἔργον τοῦ ἐπιφανοῦς γαλλοῦ μουσουργοῦ Camille Saint-Saëns, κωμικὸν μελόδραμα δίπρακτον, φέρον ἐπὶ κεφαλῆς τὸ ὄνομα τῆς περιφήμου ἑταίρας τῆς ἀρχαιότητος *Φρούνης*.

Phryné qui vend à tout homme, en tout lieu, son amour qui fait honte et fait horreur! . . .

Ἐπιπέσει δὲ τὸ ἔμμετρον δράμα, ὅπερ ὀφείλεται τῷ κ. L. Augé de Lassus, ἔχει τοὺς ἔρωτας τῆς ἑταίρας ταύτης, ἑταίρας, ἥς τὸ κάλλος ἦν τοιοῦτον ὥστε πρὸ αὐτοῦ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἀπαθής. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἠλιασταὶ ἐθαμβώθησαν ὑπ' αὐτοῦ, διότι, ὡς γνωστὸν, ἡ Φρούνη κατηγορήθη ὡς ἀσεβῆς, κωμάσασα ἀναιδῶς, κοινῶ θεοῦ εἰσδηγῆται, θιάσους ἀνδρῶν ἐκθέσους καὶ γυναικῶν συναγαοῦσα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ συνήγορος αὐτῆς ῥήτωρ Ὑπερίδης ἀγορεύων κατενόησεν ὅτι οἱ λόγοι αὐτοῦ οὐδὲν ἴπυον, οἱ δὲ δικασταὶ ἐφαίνοντο ὅτι ἐμελλον νὰ καταδικάσωσιν αὐτὴν, παρουσιάσας αὐτὴν εἰς τὸ μέσον τοῦ δικαστηρίου καὶ περιρηξάς τοὺς κιτωνίσκους, γυμνά τε τὰ στήθια ποιήσας, τοὺς ἐπιλοχίους οἴκτους ἐκ τῆς ὄψεως αὐτῆς ἐπερηγόρευσε δεσποδαμονῆσαι τ' ἐποίησε τοὺς δικαστὰς καὶ τὴν ὑποφῆτιν καὶ ζάκορον Ἀφροδίτης ἐλέφ χρησαμένους μὴ ἀποκτεῖναι. Τούτου ἕνεκα μετὰ ταῦτα ἐθεοπίσθη μὴ κρίνεσθαι βλεπόμενον τὸν κατηγορούμενον ἢ τὴν κατηγορούμενην. Ὅτι δὲ τὸ κάλλος αὐτῆς ἦν πλαστικόν, μάλιστα «ἐν τοῖς μὴ βλεπομένοις», δεικνύει καὶ τὸδε ὅτι ὁ μὲν Πραξιτέλης ἀγάλατα ἐποίησε δύο τὸ τῆς Κνιδίας Ἀφροδίτης καὶ τὸ τοῦ Ἔρωτος, ὧν τὸ μὲν, τὸ τῆς Ἀφροδίτης, ἐξ ὀρεχάλκου ἐπιχρῶσθαι ἀνάβημα ἦν τῶν Δελφῶν, τῷ δὲ ἑκ μαρμάρου τοῖς συμπατριώταις αὐτῆς, τοῖς τιμῶσι μάλιστα τὸν Ἔρωτα Θεοπιεῦσι, προώρισται, τὴν Φρούνην πρότυπα ἔχον-

τα. Καὶ ὁ Ἀπελλῆς δὲ γράψας Ἀναδυομένην Ἀφροδίτην τὴν Φρύνην πρότυπον ἔλαβεν, ἰδὼν αὐτὴν ἐκ τοῦ λουτροῦ ἀναδυομένην. Ἄλλ' ὅτι καὶ πονηρὰ ἦν ἀποδείκνυσι τὸ ἐπόμενον γεγονός, οὐ μνησθῆναι οὐκ αἰτησαμένης αὐτῆς παρὰ τοῦ Πραξιτέλους ἔργον τι αὐτοῦ, οὗτος ὑποσχέθη μὲν αὐτῇ δωρήσασθαι τὸ κάλλιστον, οὐδαμῶς ὅμως ἤθελε νὰ εἶπῃ ποῖον ἦτο τὸ κάλλιστον. Ὅπως μάθῃ τοῦτο ἡ Φρύνη, διέταξεν οικέτην αὐτῆς ἵνα, καθ' ἣν ὥραν παρ' αὐτῇ εὐρίσκειτο ὁ Πραξιτέλης, εἶπῃ ὅτι πυρκαϊὰ ἐξεραγῆν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ αὐτοῦ. Τοῦτου γενομένου, ὁ Πραξιτέλης ἀμέσως ὤρμησεν ἔξω, τρέχων ὅπως σώσῃ τοῦλάχιστον τὸν Σάτυρον καὶ τὸν Ἐρωτα, ἀπελπιζόμενος εἰ αὐτοὺς ἡ φλόξ ἐπέλαβεν, ἀλλ' ἡ Φρύνη ἐκέλευεν αὐτὸν νὰ μένῃ, διότι τὸ πᾶν ἐγένετο ὅπως ὁμοιογῆσῃ οὗτος τὰ κάλλιστα ὧν ἐποίησε.

Τὰ θέλγητρα δ' αὐτῆς καὶ τὴν πονηρίαν ἅμα φανεροῦσι καὶ τὸ δράμα τοῦ κ. Λάσσου. Αἶρεται ἡ αὐλαία καὶ ἡ σκηνὴ παρίστανει πλατεῖαν τῶν Ἀθηναίων ἐν ἣ ἡ οἰκία τῆς Φρύνης. Ἐν αὐτῇ ὁ λαὸς ψάλλει τὴν δόξαν καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀρχοντος Δικηφίλου, ἐγείρων αὐτῷ ἅμα τὴν προτομὴν αὐτοῦ πρὸς ἀμοιβὴν τῆς παραδειγματικῆς εὐσεβείας, διαγωγῆς καθόλου καὶ αὐστηρότητος τῶν ἠθῶν. Ἡ τελετὴ δ' αὕτη διεξάγεται πρὸ τοῦ Δικηφίλου αὐτοῦ οὐχὶ ἀπλάγμην εἰρωνείας. Ἡ καταφανὴς ἀλαζονία τοῦ ἀρχοντος καὶ ἡ στάσις τῶν δύο παρόντων δημάρχων, ὧν ὁ εἰς ὠνομάζετο Κυναζώπηξ, σημαίνουσιν ὅτι ὁ Δικηφίλος ἦτο ὑποκριτής, εἶδος Ταρτούφου. Ἐπίτροπος τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Νικίου εἶρε, μέσον ὅπως μηδέποτε δῶ αὐτῷ λόγον τῆς ἐπιτροπείας αὐτοῦ, ἐπιτυχῶν ἐν ὀνόματι τῶν δανειστῶν τοῦ νέου ἀπόφασιν δικαστικὴν κατ' αὐτοῦ, καθ' ἣν ἐπετρέπετο αὐτῷ νὰ ρύη αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν.

Ὅτε ἠγείρετο ἡ προτομὴ τοῦ ἀξιοτίμου τούτου ἀρχοντος καὶ ὁ λαὸς ἔστρεφεν αὐτήν, προσέρχονται δοῦλοι τῆς Φρύνης φέροντες ἄνθη ὅπως στολίσωσι τὴν οἰκίαν αὐτῆς πρὸς σκανδαλισμὸν τοῦ ἀρχοντος, ὅστις ἔκραξεν: «Ἡ Φρύνη, πάντοτε ἡ Φρύνη». Πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τῆς εἰκόνης ἐμφανίζεται ἡ Φρύνη καὶ ἀπευθύνει αὐτῷ τὰς ἐξῆς φιλοφρονητικὰς στραφάς:

Votre nom, seigneur, en cette ville
De personne n'est ignoré.
Votre mérite est grand, et la Grèce le vante
En ce qui touche la vertu,
Je suis, il est vrai, peu savante,
Et cependant votre servante
Sait le respect qui vous est dû!

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἐμφάνισις τῆς Φρύνης ἐπισημαίνει πρὸς ἑαυτὴν τὰ βλέμματα πάντων, οἷτινες λησμονοῦσι τὸν ἀρχοντα χάριν τῆς ἀρχούσης τοῦ κάλλους. Μετὰ τερπνοτάτην σκηνήν, μεταξὺ τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ, καθ' ἣν ὁ Δικηφίλος ἀρνεῖται χρηματικὸν τι ποσὸν τῷ Νικίῳ, ἀγγέλλει δ' αὐτῷ ὅτι προτίθεται νὰ φυλακίσῃ αὐτόν, ὁ ἀκροατὴς παρίστανται πρὸ τῆς ἀποπειρᾶς συλλυγῆς τοῦ ἀτυχοῦς νέου. Ἄλλ' ἡ Φρύνη, ἵτις ἀποπερατώσασα τὰς φιλοφρονησεις αὐτῆς πρὸς τὸν Δικηφίλον, εἶπε στρα-

φείσα πρὸς τὴν θερααινίδα αὐτῆς: «Ἐλθέ Λαμπιτῶ, θὰ γελάσω πολὺ, ἀλθῶς!», σπεύδει εἰς τὰς κραυγὰς τοῦ Νικίου μετὰ τῶν δούλων αὐτῆς καὶ ἐλευθεροῖ αὐτόν. Ἄλλ' οὗτος ἦν καὶ ἐλεύθερος δυστυχῆς, διότι ἡγάπα τὴν Φρύνην ἄνευ ἐλπίδος! Θέλει ὅμως νὰ ἐκδικηθῇ τὸν θεῖον αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ καὶ μετ' ἄλλων καταρπαίνει τὴν προτομὴν αὐτοῦ. Ὁ Δικηφίλος ἔρχεται τὴν νύκτα κρατῶν φανὸν εἰς χεῖρας ὅπως θαυμάσῃ ἅπαξ ἔτι τὸ σταθὲν μνημεῖον τῆς δόξης αὐτοῦ. Ἰδὼν δὲ τὰ γινόμενα ἐξοργίζεται καὶ ἀπέρχεται ἀπειλῶν ἐκδίκησιν. Τέλος τῆς πρώτης πράξεως.

Κατὰ τὴν δευτέραν πράξιν εὐρισκόμεθα ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς Φρύνης, ἵτις κάθεται πρὸ κατόπτρου. Ἔρχεται ὁ Νικίας ὅπως ἀποχαιρετίσῃ αὐτὴν προκειμένου ν' ἀναχωρήσῃ, ὁ νεαρὸς αὐτῆς φίλος ὄτινι προσήνεγκε φιλοξενίαν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς. Οὗτος ἀνακοινοῦται αὐτῇ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ λέγων, ὅτι κατεστράφη, ὅτι ἀφήρησάν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ. «Τόσον τὸ κάλλιστον, ἀνέκραξεν ἡ Φρύνη. Δύναμαι νῦν νὰ σοὶ εἶπω ὅτι σὲ ἀγαπῶ». Ἡ ἐξομολόγησις ἐκατέρωθεν συντελεῖται καὶ συνάπτεται δυοῖα ἔρωτος θαυμασία. Ἄλλ' ἡ εὐτυχῆς αὕτη σκηνὴ διακόπτεται, ἀφικθέντος τοῦ Δικηφίλου, ἐρχομένου ὅπως ἀγγεῖλῃ τῇ Φρύνῃ ὅτι ἐγκαλεῖται αὕτη πρὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἡ Φρύνη ὅμως χροῖται πανουργία. Ἀποπέμπει τὸν Νικίαν καὶ μένει μόνη μετὰ τοῦ Δικηφίλου. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι αὕτη τῇ χάριτι αὐτῆς κατεπράνε τὴν ὀργὴν τοῦ ἀρχοντος, προσκαλέσασα μάλιστα αὐτὸν ὅπως βοηθήσῃ αὐτὴν ἐν τῷ στολισμῷ αὐτῆς. Προσεκάλεσεν αὐτόν νὰ περιβάλῃ τὸν τράχηλον διὰ τοῦ περιδεραιοῦ, θῆ τὰ ψέλλια αὐτῆς κτλ. Ὁ Δικηφίλος μικρὸν κατὰ μικρὸν μαγεύεται. Ἡ Φρύνη αἰτεῖται παρ' αὐτοῦ ἄνθη, ρόδον, ὅπερ εὐρίσκειτο ὅπισθεν παραπετάσματος. Ὁ Δικηφίλος μεταβαίνει ὅπως λάσῃ τὸ ρόδον, ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν πειράται νὰ ἄρῃ τὸ παραπέτασμα, αἶρεται αὐτὸ μόνον καὶ φαίνεται τὸ ἀγαλμα τῆς Ἀφροδίτης, ὅτε ὁ χορὸς ἀπὸ τοῦ παρασκηνίου ἄδει: «Εἶνε ἡ Φρύνη!» Καταπλαγεὶς ὁ Δικηφίλος πίπτει εἰς τὰ γόνατα τῆς Φρύνης καὶ ποιεῖται αὐτῇ ἔρωτικὴν ἐξομολόγησιν. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν παρουσιάζεται ὁ Νικίας, ὁ δὲ Δικηφίλος, ἵνα μὴ ἀπολέσῃ τὴν ἀρχὴν καὶ ἵνα διαφυλάξῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ ὡς ἀνδρὸς ἐναρέτου, ἀναγκάζεται ν' ἀποδῶ ἦν ἀφήρησεν ἀπὸ τοῦ Νικίου περιουσίαν καὶ ὑποσχέθῃ τῇ Φρύνῃ ὅτι θὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀθώωσιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου. Καὶ ταῦτα πάντα pour voir une statue! ὡς λέγει. Ὁ χορὸς ἄδει, ὑμῶν τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ πρὸς παρηγορίαν καὶ ἡ αὐλαία καταπίπτει.

Ἡ μουσικὴ τοῦ Saint-Saëns συμφῶνως τῷ δράματι ὑπῆρξεν ἐλαφρὰ καὶ χαριεσσα, διακρίνεται δὲ σὺν ἄλλοις ἡ *cantabile* τοῦ Νικίου κατὰ τὴν πρώτην πράξιν. Τὸ ἔργον ἐπέτυχε καὶ πολλὰκις ἐπαναληφθῆσεται.

ΧΡΟΝΙΚΑ. Ὁ Βέρδης, καθὰ ἀναγράφει ὁ Cittadino τῆς Γενούης, ἐργάζεται πρὸς μελοποίησιν τῶν *Litanies de la Vierge*. Ἀπὸ τοῦ *Falstaff* εἰς τὰς Αἰτιασεῖας ἡ μεταδρασι εἶνε ἀπότομος βεβαίως, ἀλλ' ἡ μεγαλοφῶνα τί δὲν πράττει!

— Οὐχὶ ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Vaudeville διδάξει κατὰ τὴν ἐπιόντα χειμῶνα ἡ Σάρρα Bernhardt, ὡς ἀναγράφη, ἀλλ' ἀπὸ

τῆς τοῦ Renaissance τῶν Παρισίων. Τὸ θέατρον τοῦτο ἐμίσθω-
σεν ὡς διευθυντῆς αὐτοῦ ὁ Μαυρίκιος Grau, ὅστις καὶ συνεννοήθη
μετὰ τῆς μεγάλης τραγωδοῦ, ἣτις θὰ διδάξῃ ἐν αὐτῷ κλασικὰ
ἀριστουργήματα καὶ νεώτερα ἔργα.

— Ἐν Λονδίῳ τὰ ἐγκαίνια τοῦ Βασιλικῆς Κολλεγίου τῆς
μουσικῆς γενήσονται ἀκριβῶς κατὰ τὸ ἐπὶ ἔτος, ἀναβληθέντα
ἐνεκα ἐλλείψεως σπουδαίας. Ἀπὸ τοῦ Ὁρδείου τούτου ἐλείπεν
ἡ αἴθουσα τῶν συναυλιῶν. Πρὸς ἀναπλήρωσιν ταύτης ὁ διάδοχος
τοῦ ἀγγλικῆς θρόνου ἔδωκεν γήπεδον παρακείμενον. Καὶ ἐν
Λονδίῳ λοιπὸν συμβαίνουναι τοιαῦτα, ὥστε δὲν εἶνε παράδοξον ἂν
παρελείφθη ἡ κλίμαξ, ὡς λέγεται, ἐπαρχιακοῦ τινος ἀνωτέρου
ἐκπαιδευτηρίου ἡμῶν.

— Ἄγγλοι τινές, ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν ἐξ
Αὐστραλίας, διῆλθον διὰ τῆς Νεαπόλεως. Ἐν αὐτοῖς δὲ ἦν καὶ ὁ
δημοτικὸς κομικὸς Rigoul. Ἀπεφάσισαν νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ
θέατρον τοῦ San-Carlo ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τὴν ἡμέραν ὡς μὴ
δυνάμενοι τὴν ἐσπέραν, ἐν ὧρα παραστάσεως, νὰ πράξωσι τοῦτο.
Μετέβησαν λοιπὸν εἰς τὸ θέατρον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπεθύμουν νὰ δο-
κιμάσωσι καὶ τὴν ἀκουστικὴν αὐτοῦ προσεκάλεσαν τὴν συνο-
δεύοντα αὐτοὺς ὑποκριτὴν νὰ ἀπαγγεῖλῃ τι. Οὗτος ἄνευ πολλῶν
παρακλήσεων ἀπήγγειλεν ἐρωτικὸν ποίημα. Ἄλλ' ὁ διευθυντῆς
καὶ ὁ διαχειριστῆς τοῦ θεάτρου ἔσπευσαν ἀμέσως νὰ διαμαρτυ-
ρηθῶσι, λέγοντες ὅτι οἱ Ἄγγλοι ἔτυγον τῆς ἀδείας νὰ ἐπισκεφθῶ-
σι τὸ θέατρον οὐχὶ δὲ νὰ ποιήσωσι γρῆσιν αὐτοῦ. Οἱ Ἄγγλοι ἐν
ὄλῃ τῇ ἀπαθείᾳ αὐτῶν ἔδωκαν τῷ διευθυντῇ ἀρκούντως σημα-
ντικὸν χρηματικὸν ποσόν, οὗτος δὲ ἐσιώπησεν. Οὕτω τῆς αἰ-
θούσης ἐνοικιασθείσης ὁ Rigoul μετὰ ψυχροῦ φλέγματος ἐπα-
νέλαθε τὸ ποίημα αὐτοῦ.

— Τὸ Ἐλεύθερον-Θέατρον ἐν Παρισίῳ προῦκειτο νὰ ἀναβι-
βάσῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ τῇ 17)29 μαΐου δρᾶμα πεντάπρακ-
τον τοῦ γερμανοῦ ποιητοῦ Gerhart Hauptmann. Ὁ ποιητῆς
μετέβη εἰς Παρισίους ὅπως διευθίῃ τὰς δοκιμὰς τοῦ ἔργου αὐτοῦ.

— Ἐν τοῖς γερμανικοῖς θεάτροις νέα ἔργα ἀνεβιβάσθησαν
κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας :

Ἐν Βεϊμάρῃ, μέγα μελόδραμα ἐπιγραφόμενον *Hiarné*, ποιη-
θὲν ὑπὸ γυναικός, τῆς κυρίας Ingeborg von Bronsart, ἣτις
κατὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως προσεκλήθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

Ἐν Erbezbeld, τὸ δημοκρατικὸν θέατρον παρέστησε μελό-
δραμα τετράπρακτον ἐπιγραφόμενον *Ingo*. Ἡ ὑπόθεσις ἐλήφθη
ὑπὸ τοῦ Schenbeck ἔκ τινος μυθιστορίας ἐπιγραφομένης : Οἱ
πρόγονοι. Τὸ ἔργον ἐχειροκροτήθη λίαν.

Ἐν Graätz, ὁ τσέχος μουσουργὸς Liegmund von Hausse-
ger ἔδωκε λυρικὸν δρᾶμα ἐπιγραφόμενον *Helfried*.

Τέλος ἐν Karlsruhe πολλὰ τὰ καλὰ λέγονται περὶ ἔργου
μῆπω μὲν διδασθέντος, ἀλλ' ὅπερ γυμνάζονται ἀπὸ ἡμερῶν. Τὸ
πρωταγωνιστῶν πρόσωπον ὑποδύθησεται αὐτῇ ἡ σύζυγος τοῦ
μουσουργοῦ.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Ἡ ἐν Ἑλλάδι κατάστασις, καίπερ ὡς πρὸς τὴν
τιμὴν τῶν ἑλληνικῶν ἀξιών μικρόν τι βελτιωθεῖσα,
διατελεῖ ἐν τῷ αὐτῷ κατὰ τὰ ἄλλα σημεῖω παρὰ τὰς
ὑπερανθρώπους προσπάθειας, ἃς καταβάλλει τὸ ὑ-
πουργεῖον Σωτηροπούλου-Ράλλη πρὸς ἔγκαιρον καὶ
ἄνευ νέου ἐσωτερικοῦ οικονομικοῦ κλονισμοῦ ἀπό-
τισιν τῶν ἀξιωματικῶν ὀφειλῶν τοῦ κράτους πρὸς
τοὺς πιστωτὰς αὐτοῦ. — Ἡ βραδύτης αὕτη τῆς καρ-
ποφορίας τῶν κυβερνητικῶν ἐνεργειῶν ὀφείλεται
ἀναντιρρήτως κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς ἐκτάκτως
δυσχερεῖς περιστάσεις, εἰς τὸ μονοτικὸν ἀδιέξοδον,
ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἡ ἐνεστῶσα κυβερνήσις ἐκλήθη ὑπὸ
τοῦ βασιλέως ὅπως ἐξαγάγῃ τὴν χώραν ἐγκλημα-
τῶς πρὸς τὴν ἀλήθειαν θὰ διεπράττομεν, εἰ μὴ αὔ-
θις ἐπανελαμβάνομεν ὅτι μεγάλῃν τὴν ἐπὶ τῇ παρα-
τάσει τῆς κρίσεως ταύτης εὐθύνην φέρουσιν ἅπασαι
αἱ τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἀποχωρήσεις, ἄλλαι μὲν πει-
σμώνως καὶ ἀκαίρως ἀπαιτοῦσαι τὴν σύγκλησιν τῆς
Βουλῆς — καὶ λυπούμεθα καιρῶς ὅτι τοῦ δόγματος
τούτου, μόνον νέαν ὑπουργικὴν κρίσιν καὶ κατ' ἀκο-
λουθίαν νέα οικονομικὰ ναυάγια δυναμένου νὰ παρα-
γάγῃ, κῆρυξ διαπρύσιος παρέχεται ἡ μερίς ἐκείνη,
ἐφ' ἧς πάντοτε αἱ κράτισαι τῶν ἐθνικῶν ἐλπίδων
ἐστηρίχθησαν — ἄλλαι δὲ — ὡς πράττει τὸ ὑπὸ τὸν
κ. Δηλιγιάννην κόμμα — ἀρκούμεναι εἰς προμαν-
τείαν ἀποτυχίας ἀφεικτοῦ καὶ ἄλλαι ἐξακολουθοῦ-
σαι νὰ προβάλλωσι ποικιλοτρόπως ἠμφισβημένον τὸ
φάσμα τῆς χρεωκοπίας ὡς μόνην προσφυγίην. — Καὶ
ὀλεθρία μὲν πρὸς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας τοῦ τόπου,
ὅπερ εὐθαρσῶς ἀνέλαβαν ἡ παροῦσα κυβερνήσις,
εἶνε ἡ πολιτεία τῶν δύο μεγάλων ἀντιπολιτευτικῶν
μεριδῶν, παρὰ τοῦ πατριωτισμοῦ τῶν ὁποίων ἐδι-
καιούμεθα νὰ προσδοκῶμεν ὑποστήριξιν μᾶλλον τοῦ
ὑπουργείου ἢ ὑπὸ τοῦ κόμματος ὅμως τῶν κκ. Κων-
σταντοπούλου καὶ Καραπάνου ἐξακολουθήσας τοῦ
ἐξευτελισμοῦ τῶν οικονομικῶν δυνάμεων τῆς χώρας,
φανατικῶς παρισταμένης ὑπ' αὐτῶν ὡς ἀναποδρά-
στος πρὸς τὴν ἀβυσσὸν τῆς ἀτιμώσεως χωροῦσης,
ἀποτελεῖ τὸ μέγιστον πρόσκομμα ἐν τῇ ἐξευρέσει τοῦ
τρόπου τῆς ἐπιτελέσεως τοῦ δυσχεροῦς τούτου καθή-
κοντος καὶ ἀποφαίνει τοὺς ὀνομασθέντας πολιτευ-
τὰς τοῦτ' αὐτὸ ἐχθροῦς τῆς ἰδίας αὐτῶν πατρί-
δος. — Καὶ ταῦτα χάριν τῆς κατεχούσης, φηίνεται,
αὐτοὺς ἀκράτου φιλαρχίας, χάριν φιλοδοξίας ἐπισκο-
τούσης τὸ πνεῦμα αὐτῶν καὶ μὴ ἐπιτρεπούσης αὐ-
τοῖς νὰ διδῶσιν ὅτι δόξα, ἢν ἠδύνατο νὰ πορίσῃ
αὐτοῖς ἡ δι' ἀτιμώσεως τῆς χώρας ὑμειωθεμένη
ἀρχὴ αὐτῶν — εἰ ποτε κακῇ μοίρᾳ κατίσχυον τὰ ἀν-
τεθνικὰ αὐτῶν δόγματα καὶ ἐκαλοῦντο οὔτοι, ὡς
ἐπιδιώκουσι, πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ χρεωκοπικοῦ προ-
γράμματος αὐτῶν —, εἶνε ἡ ἀδύνατον τῶν ἀδοξίων,
εἶνε κηλις μᾶλλον τοῦ πολιτικοῦ αὐτῶν βίου, ἢν
προεῆψαν μὲν ἦδη ἑαυτοῖς καὶ διὰ μόνων τῶν κη-
ρυγμάτων αὐτῶν, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν θὰ καθίστων αἰω-
νίως ἀνεξίτηλον, εἰ ἄνευ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς
χώρας ὑπέβαλλον ταύτην εἰς τὴν ὑπάτην αὐτὴν
θυσίαν. — Εὐτυχῶς αἱ τελευταῖαι ἐξ Ἀθηνῶν εἰδή-

δεις παρέχουσι πλείστας ἐλπίδας περὶ ἀποτροπῆς τῆς τοιαύτης συμφορᾶς. Ἡ κυβερνήσις τοῦ κ. Σωτηροπούλου διεξάγει διαπραγματεύσεις σπουδαίας περὶ συνομιλογήσεως δανείου 100 ἑκατομμυρίων ὑπὸ ὄρους σχετικῶς εὐνοϊκούς, ἐπιτρέποντας δὲ τὴν προϋφῶσαν καὶ κατ' ἀκολουθίαν σταθερὰν ἀνόρθωσιν τῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων τοῦ κράτους. Ἄν πραγματικῶς κατορθώσῃ νὰ διεκπερατώσῃ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην, ἔσται ἀναντηθῶς ἀξία πανελληνίου ἐγγνωμοσύνης.

Ἡ βουλγαρικὴ Ἔθνοσυνέλευσις ἐπέρανε τὰς ἐργασίας αὐτῆς ἐν Τυρνόβω, ἀδυσζητητὴ δὲ καὶ παμπληθεὶ κυρώσασα τὰς ὑπὸ τῆς Σοβράνιε ἐπεψηφισμένας τροποποιήσεις τοῦ συνταγματικοῦ χάρτου τῆς ἡγεμονίας, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου αἴρεται ὁ ὄρος τῆς υποχρεωτικῆς εἰς τὸ ἔθνικόν θρησκευτικὸν δόγμα ἀνατροπῆς τῶν τέκνων τοῦ ἡγεμόνος, ἀπαξ ἔτι ἀπέδειξεν ὅταν ὄμαχον δύναμιν ἀσκέῃ ὁ τοῦ πριγκιπὸς Φερδινάνδου πρωθυπουργός, θρίαμβον ἀληθῆ, ἀλλ' ἄζηλον βεβαίως, καταγαγὼν κατὰ τοῦ θρησκευτικοῦ τῆς χώρας φρονήματος. — Κατ' ἀτυχίαν ὅμως αὐτοῦ δὲν φαίνεται ὅτι δυνηθήσεται ἐπὶ πολὺ ἔτι ν' ἀπολαύσῃ ἀπεριόριστος τῶν καρπῶν τῆς αὐταρχικῆς αὐτοῦ πολιτικῆς. Ἡ μεγάλῃ τοῦ Βορρά Δύναμις, ἀνοχὴν θαυμασμοῦ ἀξίαν ἐπιδεξαμένη μέχρι τοῦδε, καίτοι οἱ ἐν Σοφίᾳ ἐπὶ μακρὰ ἦδη ἔτη ἀπὸ ἀνευλαθείας εἰς ἀνευλάβειαν πρὸς αὐτὴν καὶ ἀπὸ ἀθετήσεως εἰς ἀθέτησιν τῶν διεθνῶν αὐτῶν υποχρεώσεων ἐχώρησαν, δὲν ἠδύνατο, ὡς εἰκός, ν' ἀνάσχηται μετὰ τῆς αὐτῆς ἀπαθείας καὶ τὰ πρόσφατα κατὰ θρησκευτικὸν τοῦ ἔθνους φρονήματος τολμήματα, ἀγανακτῆσασα δὲ εὐλόγως ἢ ἰσχυροτάτη τῶν ὀρθοδόξων Δυνάμεων, πρό τινας μὲν δι' ἀνακοινωθέντος ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Πετροπόλεως ἀπεδοκίμασε τὴν διαγωγὴν ταύτην τῶν ἀρχόντων τοῦ ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸν πολιτικὸν βίον κληθέντος λαοῦ καὶ κατέδειξεν αὐτοῖς τὰ ἐνδεχόμενα ἀποτελέσματα αὐτῆς, νῦν δὲ παρασκευάζει σχετικὴν πρὸς τὰς συνυπογραψάσας τὴν βερολίνειον συνθήκην Δυνάμεις διακοίνωσιν, ἧτις δύναται μὲν ν' ἀπτηται τοῦ ὅλου βουλγαρικοῦ ζητήματος, ἀλλ' ἢ ὅποια, εἰδικώτερον κατὰ γὰσαν πιθανότητα ἐνδιατριβούσα εἰς τὸ θρησκευτικὸν μέρος, θὰ ὑπομινήσῃ ταῖς ἐνδιαφερομέναις κυβερνήσεσι τὰ περὶ τοῦ δόγματος τῆς ἐν Βερολίνῳ ἰδρυθείσης ἡγεμονίας τεθεσπισπιόμενα· καὶ θὰ ὑποδεικνύῃ τὰς συνεπειὰς τῶν ἀλλεπαλλήλων ὑπὸ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ κυβερνώντων ἀθετήσεων τοῦ διεθνοῦς συμβολαίου, ἐφ' οὗ ἢ ὑπαρξίς τοῦ βουλγαρικοῦ κράτους ἐρεῖσεται. — Ἡ ἐπικειμένη ἐνέργεια αὕτη τοῦ ρωσικοῦ ἀνακτοβουλίου σχετίζεται ἴσως, ὡς ἀναγκαῖον ὡραύτως ἐπακόλουθον αὐτῆς, πρὸς μελετωμένην ἀποδημίαν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, εἰς Ρώμην πιθανώτατα, τοῦ ἐνταῦθα ἐδρευόντος βουλγάρου ἐξάρχου κ. Ἰωσήφ, ἐπὶ προσφάσει μὲν περιηγουμένης τῆς ὑγείας αὐτοῦ ἀποδημοῦντος, σκοποῦντος δὲ κυρίως, καθ' ἃ οὐκ ἀπιθάνως φέρεται, νὰ διεξαγάγῃ τίς οἶδε ποίου εἴδους διαπραγματεύσεις σχετικῶς πρὸς τὴν διὰ τοῦ προσφάτου πριγκιπικοῦ συνοικεσίου ἐγκαινισθεῖσαν ἐν Βουλγαρίᾳ θρησκευτικὴν ἐπιτροπὴν. — Τοῦτο τῇ ἀληθείᾳ ἔλειπε μόνον τοῖς Βουλγάροις, μετὰ τὴν ἀπολάκτισιν τοῦ ἔθνους ἐκείνου,

ὃ ὀφείλουσιν αὐτὴν τὴν πολιτικὴν αὐτῶν ὑπαρξίαν, ν' ἀπεμπολήσωσι καὶ τὸ δόγμα, ὅπερ, ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν τελεμάτων τοῦ Βόλγα καὶ ἀποδύσαν αὐτοὺς τὴν ταταρικὴν ἀγριότητα, εἰς τάξιν ἀνθρώπων εἰσήγαγεν.

Οὕτω οὐδὲν ἐγνώσθη περὶ ταῦ ἀποτελέσματα τῆς συνεντεύξεως τοῦ νεαροῦ τῆς Σερβίας βασιλέως μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸν τρόπον, δι' οὗ θὰ κατορθοῦτο ἢ ἐν Βελιγραδίῳ ἐγκατάστασις τῆς βασιλομήτορος ἀνευ προσβολῆς τῆς φιλοτιμίας αὐτῆς διὰ τῆς ἐν τῇ ἀρχῇ ἀναγκαίας παρουσίας ἀνδρῶν, οἵτινες ἐνεργὸν ὑπεκρίθησαν πρόσωπον κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ σερβικοῦ ἐδάφους ἐξωσιν αὐτῆς· οὐχ ἦττον πάντα ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι ἢ φρόνησις καὶ μετριοπάθεια θὰ κρατήσῃ ἐν ταῖς περιούτου σκέψεσιν, οὐδὲ στεροθησεται ὁ μεῖραξ βασιλεὺς χρησίων συμβούλων καὶ συνεργατῶν διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι οὗτοι, εἰς σκληρὰν ποτε ἀνάγκην ὑπέικοντες, ἔπραξαν ὅτι τότε ἀναποδοράτως τὸ συμφέρον τῆς ἐσωτερικῆς ἡσυχίας τῆς χώρας ἀπῆται. — Τμηματὰ τινὰ τῆς Σερβίας ὑπέστησαν τὴν λήξασαν ἐβδομάδα νέαν δοκιμασίαν, τὴν ἀπὸ τῶν πλημμυρῶν, αἵτινες σπουδαίας ἐπίνεγκον εἰς τὰς παροχθίους γαίας καὶ κόμας καταστροφῆς. — Ἀλλὰ τὸ σπουδαιότατον τῆς ἐβδομάδος ταύτης ἐν Σερβίᾳ πολιτικῶν γεγονόσιν εἶνε ἢ ἐκδοσις τῶν τῇ παρελθούσῃ τρίτῃ διεξαχθεισῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν. Κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε γνωσθέντα ἀποτελέσματα ὁ θρίαμβος τῶν ριζοσπαστικῶν εἶνε πλέον ἢ πλήρης. Εἷς καὶ μόνος φιλελεύθερος καὶ δέκα προοδευτικοί, πᾶσαι δὲ αἱ ἄλλαι ἑκατὸν εἰκοσι τρεῖς ἔδραι περιέρχονται εἰς τὴν μερίδα τῶν ριζοσπαστικῶν.

Ἀπὸ τοῦ Αἴμου εἰς τὴν ἄλλην Εὐρώπην τὸ βλέμμα στρέφοντες, βλέπομεν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ δρασίαν τινα ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ τοῦ Βορρά. Καὶ αἱ μὲν πιθανότατες προσεχοῦς ἐν Δανίᾳ συνεντεύξεως τοῦ Τσάρου μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου, τοῦτου σκοποῦντος κατὰ τὰ γραφέντα νὰ ἐπιζητήσῃ συνεννόσιν τινα περὶ μερικοῦ ἀφοπλισμοῦ, οὗ ἀπόλυτον αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην ἢ Γερμανία, δὲν διεσκηδάσθησαν, καίτοι οὐδ' ἠύξηνσαν· τὸ ἄγγελμα ὅμως τῆς ὑπὸ τοῦ ῥώσου ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν κ. Βιτ ἐκπονήσεως σχεδίου ἐμπορικῆς ρωσογαλλικῆς συμβάσεως ἐπὶ τὸ σκοπῶ τοῦ ἀπαλλάξαι τὸ ρωσικὸν ἐμπόριον ἀπὸ τοῦ γερμανικοῦ ζυγοῦ, ἐπακολουθοῦν μάλιστα τῇ ἀποτυχίᾳ τῶν πρὸ τινας κατὰ γερμανικὴν πρωτοβουλίαν συναφθεισῶν διαπραγματεύσεων Γερμανίας καὶ Ρωσίας, δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς φαντασθέντας ὅτι δύναται κατὰ τὰ αὐτοῖς κατὰ καιροὺς συμφέροντα ν' ἄγωσι καὶ φέρωσι τὴν ρωσικὴν πολιτικὴν. Ὡς πρὸς τοὺς ἐν Βιέννῃ ἰδίᾳ, φαίνεται ὅτι ἢ τῶν ἐν Πετροπόλει στάσις παραμένει οἷα ἦν καὶ πρὸ τῆς διὰ τῆς αὐστριακῆς προμενούσης προσφάτου διαβάσεως τοῦ κ. Γίερς. Κατὰ τὸν ἐν Πετροπόλει ἀνταποκριτὴν τοῦ Λονδίνου Χρόνου ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος, δυσχερῶς πάντοτε ἔχων πρὸς τὴν πολιτικὴν τῆς δυαδικῆς μοναρχίας, οὐδὲν ὑπέσχετο περὶ συνεντεύξεως μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Φραγκίσκου, προβάλλεται δὲ ἢ κατὰστασις τῆς ὑγείας τοῦ ῥώσου ἀρχιγραμματέως ὡς μὴ ἐπιτρέπουσα τὴν μελέτην οὕτω

σπουδαιών ζητημάτων, οἷα θὰ ἐθίγοντο ἐν τῇ τῶν δύο αὐτοκρατόρων συνεντεύξει. Ἐτερον πολιτικῆς σημασίας γεγονός ἐν Ρωσίᾳ ἔχομεν τὴν διαταγὴν τοῦ Τσάρου πρὸς ἐνίσχισιν τοῦ ἐν τῷ Εὐξείνῳ στόλου διὰ δύο νέων θωρηκτῶν, καθιστῶντων τὴν ἐν τῇ θαλάσῃ ταύτῃ ναυτικὴν ρωσικὴν δύναμιν πλέον ἢ ἀξιοσέβαστον. — Ἐν Γερμανίᾳ ἐξακολουθεῖ πεισματώδης ὁ προκαταρκτικὸς τῶν ἐκλογῶν ἀγών, τὰ ἐκλογικὰ δὲ προγράμματα διαδέχονται ἀλλήλα, πάντα σχεδὸν πόλεμον κηρύττοντα ἐναντίον τῶν στρατιωτικῶν μεταρρυθμίσεων τοῦ κόμματος Καπρίβη· ἐν τούτοις ἡ τοῦ Σόρλεμερ εὐνοϊκὴ πρὸς τὸ στρατιωτικὸν νομοσχέδιον προκήρυξις, ἐπιφέρουσα διάσπασιν τοῦ καθολικοῦ Κέντρου, ἀνεπτέρωσε τὰς τέως ἐκλειπυίας σχεδὸν ἐλπίδας τῆς ἐπιψηφίδεως αὐτοῦ καὶ ἐπέτρεψε τῷ κ. Χουένε νὰ υποβάλῃ τὴν ὑποψηφίωσιν αὐτοῦ. — Ἐν Ἀγγλίᾳ φαίνεται ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Γλάδστονος ὑποβολὴ καταλόγου παρασημοφοριῶν παρέσχεν ἀφορμὴν εἰς ἐκδήλωσιν τῆς ὑποτυφώσεως μεταξὺ τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ τῆς ἀνάσσης δυσσεβείας. Ἀγνοοῦμεν κατὰ πόσον τοῦτο ἐπέδρασεν ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῶν μελῶν τοῦ κοινοβουλίου, ἡ ψηφοφορία ὅμως, καθ' ἣν παρὰ τὴν προτέραν ἐβδομηκοντάψηφον διὰ πλειονοψηφίας τριάκοντα τριῶν μόνον ψήφων ἀπερρίθην ἡ περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ τρίτου άρθρου τοῦ ἰρλανδικοῦ νομοσχεδίου πρότασις, ψηφοφορία, ἥς τὸ ἀποτέλεσμα, ὡς εἰκὸς, εὐφροδύνως ἐπεκροτήθη ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως ὡς σημεῖον μειώσεως τῆς κυβερνητικῆς πλειονοψηφίας, ἀποδεικνύει ἀναμφιβόλως ἀλλοίωσιν τινα τῆς κοινοβουλευτικῆς δυνάμεως τοῦ κ. Γλάδστονος. Καὶ δὲν φοβούμεθα μὲν μὴ ἡ τροπὴ αὕτη, ἥτις ἄλλως τε δύναται νὰ εἶνε παροδική, ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς ἐν τῷ κοινοβουλίῳ τύχης τῆς ἰρλανδικῆς αὐτονομίας, εὐχόμεθα δὲ μόνον ὅπως μὴ ἀποθῆ ἄρχῃ ἐκτραχύνσεως τοῦ ὄρασιμου, ὃς ἐκδηλωθῆσεται μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Γερουσίας πιθανοτάτην ἀπόρριψιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου. — Ἡ πρὸς τοὺς προέδρους τῶν ἀντιπροσωπειῶν ἀντιφώνησις τοῦ αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ἰωσήφ, οὐδὲν ἄλλο ἐνέχουσα κατ' οὐσίαν ἢ παρόρησιν εἰς νέας στρατιωτικὰς δαπάνας, ἀπέδειξεν αὐθις τὴν Αὐστροουγγαρίαν ἐμμένουσαν ἐν τῇ ὀλεθρία πολιτικῇ τῆς ἐνόπλου εἰρήνης. Παρατηρήθη οὐκ ἥττον ὅτι οὐδεὶς ἐν αὐτῇ λόγος ἐγένετο οὔτε περὶ τῆς τριπλῆς συμμαχίας, οὔτε περὶ τῶν πραγμάτων τοῦ Αἴμου. Τὴν πρώτην ἔλλειψιν, μὴ ἀσχετον πιθανῶς πρὸς διπλώσεις τινας γενομένας πρὸ τινος χρόνου ὑπὸ τοῦ κόμματος Καπρίβη περὶ ἐξασθενήσεως τοῦ συμμαχικοῦ γοῆτρου ἐν Αὐστροουγγαρίᾳ, ὁ κυβερνητικὸς τοῦ διαδικοῦ κράτους τύπος ἐπειράθη νὰ αἰτιολογήσῃ διὰ τοῦ ἀμφιβόλου πειστικότητος ἰσχυρισμοῦ, ὅτι ἡ Εὐρώπη κατενόησεν ἤδη τὸν εἰρηνικὸν σκοπὸν τῆς συμμαχίας καὶ οὐδεμίαν ἔχει χρεῖαν νεωτέρων περὶ αὐτοῦ διπλώσεων, τὴν δευτέραν δὲ ἰκανῶς ἐξηγοῦσι τὰ ἐν τῷ περὶ Βουλγαρίας προτέρῳ λόγῳ εἰρημένα ἡμῖν, δεικνύοντα ὅτι τὰ ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ πράγματα δὲν παρείχον ἀφορμὴν εἰς διθυράμβους. Ὅπως δὲ ποτε ἐλπίζομεν ὅτι ἡ τοῦ κόμματος Καλνὸκκ ἐκθεσις πρὸς τὴν οὐγγρικὴν κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν ἔσται πλουσιωτέρα εἰς διπλώσεις ὡς πρὸς τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἡ πολιτικὴ τῆς Αὐστροουγ-

γαρίας προσβλέπει τὰ ἐξωτερικὰ πράγματα. — Τὸ ἀνασχηματισθὲν ὑπουργεῖον Γιολλίττη, καίτοι διὰ ψήφων 227 κατὰ 72 ἐπιψηφίσθη ἡ περὶ ἐμπιστοσύνης εἰς αὐτὸ πρότασις τοῦ κ. Φορτν, διανύει αὐθις στιγμὰς ἀγωνίας. Ὁ ἰταλικὸς ἰδία παναριστικὸς, δεινῶν τὰς ἀπὸ τῆς ἄλλης καταστάσεως δυσχερείας, ἤρξατο γινόμενος αὐτῷ ἀπειλητικώτερος, ἴσως αὐτῷ ἐκπλήξεις παρασκευάζων, μέλλων δὲ νὰ παρόσχη νέα ὅπλα τοῖς περὶ τοὺς κκ. Ρουδίνην, Κρίσπην καὶ Ζαναροδέλλαν, μάλιστα δὲ Ζαναροδέλλαν, ἀντιπάλους αὐτοῦ.

M. E. M.

ΦΥΡΔΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

Κατὰ τὰς ἐκ Δελφῶν πληροφορίας, ἡ ἀνακαλυφθεῖσα αὐτόθι κεφαλὴ τοῦ Ἀπόλλωνος εἶνε σπουδαιότατον εἶρημα ὑπὸ πᾶσαν ἔσσην. Πρὸς τούτοις ἀνεκαλύφθησαν ἐν Δελφοῖς κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας καὶ εἰκόσιν ἐπιγραφαί, αἱτινὲς εἰσι ψηφίσματα προξενικὰ καὶ πράξεις ἀπελευθερώσεως δούλων.

— Τῇ 13)25 ἰσταμένου προῖκετο νὰ πανηγυρίσῃ ἐν Βεῖμαρῃ ἡ ἐταιρεία τοῦ Γέθου, καθ' ἣν πολλὰ περὶ τοῦ δαιμονίου ποιητοῦ προῖκετο νὰ λεχθῶσιν.

— Ἐν Ἀλσατίᾳ σφῆ ἐπιτροπὴ ἀσχολεῖται περὶ τὴν συλλογὴν τῶν στοιχείων μεγάλου λεξικοῦ τῶν ἀλσακινῶν ἰδιωματων, ὑπὲρ οὗ ἀναγράφεται ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν πίστωσης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

— Ἀγγέλλεται ὅτι ἡ οἰκία, ἣν ὁ Κάντιος κατόκει ἐν Καϊνισβέργη, κατηδαφίσθη, διετηρήθη δὲ μόνη ἡ θύρα, ἥτις οὐδαμῶς μετεβλήθη ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου φιλοσόφου.

— Ὁ κ. Swinburne, ἄλλοτε ὀρηκτικὸς φιλελεύθερος, ἀπέβη τῷ χρόνῳ ὁ συντηρητικώτατος πάντων. Οὗτος ἐδημοσίευσεν ἄρτι ὡδήν, λίαν μετρίαν μὲν ἀλλὰ ἐξῆχος ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς Ἰρλανδίας συνηγοροῦσαν. Ἡ Ἰρλανδία, κατὰ τὴν Swinburne, θὰ ἐκπέσῃ χωρίζομένη τῆς Ἀγγλίας. Ἡ ἐνωσις εἰς ἐν βασιλείαν τῆς Ἀγγλίας, Σκωτίας καὶ Ἰρλανδίας, ἐστὶν ἐνωσις ἀναρχαία. Ἡ ἐνωτικὴ αὕτη προκήρυξις τοῦ γηραιῦ ποιητοῦ θὰ καταστήσῃ δυσχερεστέραν τὴν ἀνακίρρυσιν αὐτοῦ ὡς δαφνηφόρου (leureat) ἐπὶ ὑπουργεῖου, οἷον τὸ τοῦ Γλάδστονος.

— Ὁ κ. A. I. Drummond μελετῶν τὰ ἄνθη τοῦ Καναδᾶ ὑπὸ τὴν ἔσσην τῶν σχέσεων τῶν χρωμάτων πρὸς τὰς ὥρας τοῦ ἔτους δείκνυσιν ὅτι οἱ μῆνες τοῦ ἔαρος μέχρι τοῦ ἰουλίου παρέχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄνθη λευκοῦ χρώματος, κατὰ ἰούλιον δὲ καὶ αὐγουστον κρατεῖ τὸ κίτρινον χρῶμα καὶ κατὰ τὴν Σεπτέμβριον καὶ ὀκτώβριον τὸ κυανῶν καὶ τὸ πορφυρῶν. Αὐτὰ εἶπεν ὁ Ἀμερικανός, περὶ Καναδᾶ ἐννοεῖται.

— Ἡ ρωσικὴ κυβέρνησις ἔγνω νὰ ἰδρύσῃ ἐν τοῖς διαφόροις Πανεπιστημίσις τῆς αὐτοκρατορίας εἰδικὴν ἔδραν τῆς δημόδους μουσικῆς. Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἐν ταῖς ρωσικαῖς ἐπαρχίαις πλοῦτος τοπικῶν ἁσμάτων καὶ χορῶν ὑπάρχει. Οἱ τὴν ἰδρυθησομένην ἔδραν κατέχοντες θὰ συλλέγωσιν καὶ μελετῶσι τὰ ἄσματα ταῦτα, ἀναζητοῦντες κατὰ τὸ ἐν τὸν χρόνον καὶ τὰς περιστάσεις καθ' ὃν παρήχθησαν.

— Ἐξετέθη ἐν Λονδίῳ συλλογὴ ἔργων γραφέντων ὑπὸ γυ-

ναϊκῶν. Τὸ ἀρχαιότερον τῶν ἔργων τούτων ἐστὶ πραγματεία περὶ θήρας, ἀναφερομένη εἰς τὴν ΙΔ' αἰῶνα καὶ ἀνήκουσα εἰς κυρίαν ἐπικαλουμένην Juliana Berners ἢ Barnes. Πάντα τὰ ἔργα ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ἡ συλλογὴ πρὸς τὴν μέγιστον ἐπεδείχθη ἐνδιαφέρον τὸ ὅρατον φύλον τοῦ Λονδίνου, ἐκτίθενται ἤδη ἐν Σικάγῳ.

— Ἐπωλήθησαν ἐν Λονδίῳ αὐτόγραφα τοῦ Βύρωνος, τοῦ Shelly, τοῦ Dickens, τοῦ Tennyson καὶ ἄλλων. Τὸ μάλ-
λον ἐνδιαφέρον ἐξ αὐτῶν ἐστὶν ἐπιστολὴ τῆς κυρίας Ἐλισάβετ Browning, δι' ἧς ἡ εὐγενὴς αὕτη ποιήτρια ἐκφράζει τὴν θυ-
μασμὸν αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ Βύρωνος.

— Ἐξεδόθη ἄρτι ὑπὸ Ἑρρίκου Francotte, καθηγητοῦ τοῦ ἐν Λιέγη Πανεπιστημίου, σύγγραμμα ἐπιγραφόμενον « Ἡ ὀργάνωσις τοῦ Ἀθηναίων Ἀστέως καὶ ἡ μεταρρυθμίσις τοῦ Κλεισθέ-
νους». Παρίσι, Βρυξέλλαι, 8ον σελ. 127.

— Νεαρὸς Ἀμερικανὸς ἰατρός ἠθέλησε νὰ μάθῃ τί ἀπέγει-
νον ἐκαστὸν τῶν σχολικῶν αὐτοῦ συναδελφῶν. Ἔγνω δὲ ὅτι
τριακόντα μόνον ἐξακούσι τὴν ἐπιστήμην, οἱ δ' ἄλλοι ἠκολούθη-
σαν ἑτέροις ἐπαγγελμασιν ἕνεκα ἀπογορητέους ἢ ἀνεπιτυχίῶν.

— Ἀπὸ δέκα μηνῶν ἡ γολέρα οὐδαμῶς ἐπαύσατο μασιτζου-
σα τὴν Περσίαν. Καθὰ φέρεται ἠρίθμησε περὶ τὰς 100,000
θύματα ἐπὶ πληθυσμοῦ πέντε καὶ ἡμίσεως ἑκατομμ. κατοίκων:
ἦτοι ἓνα θάνατον ἐπὶ 55 κατοίκων.

— Ἐργάζη ἐν τῷ Globus ὅτι ἡ δαπάνη τῆς ἀνακαλύψεως
τῆς Ἀμερικῆς ὑπὸ Χρηστοφόρου Κολόμβου δὲν ὑπερέβη τὰς
36,000 φρ. Ἡ ἐτήσια μισθοδοσίᾳ τοῦ Κολόμβου δὲν ὑπερέβαινε
τὰ 1600 φρ., ἡ δὲ τῶν δύο πλοιάρχων τὰ 960 φρ.

— Ὁ λόρδος Tennyson, ὁ υἱὸς δηλαδὴ τοῦ δαφνηφόρου
ποιητοῦ, ἐκτίμησε ἐνθῦμον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ λίαν ἐνδιαφέρον.
Τὸ ἐνθῦμον τοῦτο εἶνε τὸ χειρόγραφον τοῦ πρώτου τόμου τῶν
ποιημάτων, ἅπερ ὁ Tennyson καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔδωκαν
πρὸς δημοσίευσιν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ποιήματα τῶν δύο ἀδελ-
φῶν». Οἱ νεαρὸι τότε ποιηταὶ παρεχώρησαν τὸ ἔργον αὐτῶν εἰς
ἐκδότην ἀντὶ 625 φρ. Τὸ πρωτότυπον χειρόγραφον πωληθὲν πρό-
τικων ἡμερῶν ἀπῆνεγκε φρ. 12,000.

— Ἰατρός τις ἐποίησατο ἐσχάτως διάλεξιν κατὰ τῆς μουσι-
κῆς, θεωρῶν αὐτὴν οὐδὲν πλέον οὐδὲν ἕλαττον ἢ ὡς ψυχοφθόρον,
ἐπιφέρουσαν τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα ὅσα τὰ μάλιστα ἐλλεινὰ
ποιήματα, τὰ μάλιστα πραγματικὰ μυθιστορήματα, τὰ μάλι-
στα ελαφρὰ δραματικὰ ἔργα. Κατέστρεψε δὲ τὴν διάλεξιν αὐτοῦ
φωνήσας à bas la musique. Πῶς ἴσως δὲν ἐφώνησέ τις καὶ
«Κάτω οἱ τρελλοί», τοῦτο ἐξάγεται διότι τὸ πρῶτον συνέβη εἰς
τὴν Ἀμερικὴν, ἐξ ἧς τὰ ταυτὰ πάντοτε προέρχονται.

— Τὰ ἐθνικὰ μουσεῖα τῆς Γαλλίας ἔτυγον τῆς ἀδείας νὰ
δεχθῶσι διάφορα ἀρχαιολογικὰ ἀντικείμενα, ἐν οἷς καὶ τινα ἐλ-
ληνικῆς καὶ βυζαντινῆς τέχνης δωρούμενα ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα κ.
Sorlin-Dorigny, ἄγνωστον ποῦ εὐρεθῆντα.

— Τὸ Agriculturist τῆς Φλωρίδος λέγει ὅτι καρφώνον-
τες καρρία εἰς τοὺς κορμούς τῶν ὀπωροφόρων δένδρων προλαμβά-
νομεν τὴν προσβολὴν τῶν κορυμῶν καὶ τῶν καρπῶν αὐτῶν ὑπὸ
τῶν σκολιῶν, τὸ δὲ Fruit trade journal τῆς Νέας Ὠρέκχης
βεβαίωσεν τὸ γεγονός καὶ προσθέτει ὅτι δέον τοῦτο ν' ἀποδοθῇ εἰς
τὴν ὀξείδωσιν τοῦ σιδήρου ὑπὸ τῶν χυμῶν τοῦ δένδρου, ἐν τῷ

ὁποίῳ οὕτω ἀναπτύσσεται καὶ κυκλοφορεῖ ἀμμωνία. Συμβου-
λεῖται δὲ νὰ ἐμπήγνυται εἰς ἕκαστον δένδρον ἡμίσεια δωδεκάς
καρφίων ἢ ἐπιτυχία οὕτω εἶνε πλήρης (ἐκ τῆς Revue des
Sciences naturelles appliquées). — Ἡ σπουδαιότης τῶν
περιοδικῶν συγγραμμάτων, ἅτινα ἀναφέρουσι τὴν μέθοδον ταύ-
την ἐθαρρύνει ἡμᾶς νὰ συμβουλευώμεν τοὺς ἡμετέρους ἀν-
γνώστας νὰ δοκιμάσωσιν αὐτήν.

— Τὰ χρυσάνθεμα (ἀϊδημητριάτικα) εἶνε τὰ ἀνοσφόρα φυτὰ
τοῦ συρμού. Πέρυσιν ἐωρτάσθη ἡ ἑκατονταετηρὶς τῆς εἰς τὴν
Εὐρώπην εἰσαγωγῆς αὐτῶν. Πάντες οἱ ἀνοσκόμοι καρπάζονται
διαρκῶς νὰ παραγάγῃσι νέας ποικιλίας. Τῷ 1890 ἑκατορθώθη
ἡ ἀπόκτησις χρυσανθέμου μετὰ πρασίνων ἀνθέων. Ἐφέτος ἀγ-
γέλλεται ὅτι ἐν Ἀμερικῇ παρήχθη χρυσάνθεμον μετ' ἀνθέων
μελαίνων (the black gem) — χρῶμα σπανιώτατον εἰς τὰ ἄνθη
ἐν γένει.

— Κάτοικος τῆς Onfield τῆς Ἰρλανδίας ἀπὸ τοῦ παρελ-
θόντος θέρους διατηρεῖ ἐν κλωβῷ χελιδόνα ζωηροτάτην, ψάλλου-
σαν καὶ τρεφομένην δι' ὄμιον κρέατος καὶ βεβρασμένων ὠῶν. Συλ-
λαθὼν αὐτὴν νεωτάτην, κατώρθωσε νὰ ἀναθρέψῃ αὐτὴν ἐντὸς
κλωβοῦ ἔθνα τὸ πτηνὸν τοῦτο οὐδαμῶς φαίνεται στενοχωρού-
μενον.

— Ὑπὸ τὴν τίτλον Report of the Depertmantal com-
mittee appointed by the board of agriculture to in-
quire into a plague of field voles in Scotland, (Lon-
don 1893) ἐδημοσιεύθη ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ὀρισθεί-
σης ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικῶ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας πρὸς ἐξέτασιν
τῶν ἀφορώντων τὴν εἰσβολὴν τῶν ἀρουραίων ἐν Σκωτίᾳ, ἐν ᾗ
ἐκθέσει ἀναγράφονται καὶ τὰ κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ προέδρου
τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης εἰς Θεσσαλίαν πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ἀπο-
τελεσμάτων τῆς κατὰ τῶν ἀρουραίων ἐφαρμογῆς τῆς μεθόδου
Λέφφλερ.

— Τῷ 1892 εἰσέπραξεν ἡ Γαλλία ἐκ φόρων ποτῶν φράγγκα
470,053,325. Ἦτοι ἐκ φόρων οἰνοπνευμάτων φρ. 288,053,325.
ἐκ φόρων οἴνων φρ. 142,468,806, ἐκ φόρων ζύθου φρ.
23,961,754 καὶ ἐκ φόρων μηλίτου φρ. 12,866,370.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 22 Μαΐου.

Ζωογόνος αἰσιοδοξίας ἄνεμος ἔπνεε καθ' ὅλην τὴν
ἐβδομάδα ταύτην. Ἀφ' ἑνὸς ἢ αὐστραλιανὴ κρίσις
φαίνεται ἐντελῶς λήξασα. Ὁ ἐκ τῶν ἀπωτάτων χω-
ρῶν τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου ἐπελθὼν καταστρεπτι-
κὸς τυφὼν κατέπαυσε, μόνον δὲ τὰ πολυάριθμα
ναυάγια ἐπιπλέουσιν ἐπὶ τοῦ γαληνιαίου νῦν ὠκεα-
νοῦ. Ἡ τρομερὰ καταιγὶς ἢ ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας
πλήξασαν τὴν μεγάλην ἀγορὰν τοῦ Λονδίνου ἤρξατο
ληθμονοιμένην, μίαν ἡμέραν, τὴν καταστρεπτικωτέ-
ραν πασῶν ἀφείσα ἀξιοσημείωτον, τὴν τετάρτην

τὴν μαύρην αὐστραλιανὴν τε-
τάρτην ἀπεκάλεσαν οἱ Ἄγγλοι, ὡς ἀπεκάλεσαν
ἄλλοτε μαύρην παρασκευὴν τὴν τῆς 11ης
μαΐου 1866. Ἦδὴ ὁ οικονομικὸς κόσμος ἤρξατο ἀνα-
πνεῖν. Τὰ κακοποιὰ στοιχεῖα, τὰ φοβητικὰ καὶ ἀ-
συνεῖδητα πνεύματα τὰ, ὡς σαρκοφάγα ὄρνεα, ἐνε-
δρῶντα ἐν τοιαύταις καταστροφαῖς, ἤρξαντο ἀπο-
σπόμενα, σχετικὴ δὲ γαλλὴν ἐπὶ πᾶσι τοῖς
εὐρωπαϊκοῖς χρηματιστηρίοις, τὰ ὅποια ἀείποτε εἰς
τὴν μεγάλην καὶ παγκόσμιον ἀγορὰν τοῦ Λονδίνου
ἀποβλέπουσι, καὶ ταύτης παρακολουθοῦσι τοὺς παλ-
μούς. Ἄφ' ἑτέρου δὲ αἱ ἐξ Ἀθηνῶν πληροφορίες πα-
ρεῖχον τὴν ἐλπίδα ὅτι αἱ περὶ τοῦ δανείου διαπραγ-
ματεύσεις ἐμελλον νὰ καταλήξωσιν εἰς αἰσιον ἀπο-
τέλεσμα, ἐξασφαλισμένης μὲν τῆς πληρωμῆς τὸν
τοκομεριδίων, τιθεμένων δὲ τῶν βάσεων ὀριστικῆς
διακανονίσεως τοῦ οικονομικοῦ ζητήματος. Ἐκ τού-
του ἀνατιμῶσις πέντε ὄλων μονάδων ἐγένετο ἐν Εὐ-
ρώπῃ εἰς τὰ ἑλληνικὰ χρεώγραφα, τὸ συνάλλαγμα ἐν
Ἀθήναις ὑπετιμήθη ἀπὸ 180 εἰς 150, ἐνταῦθα δὲ
τῶν μὲν Λαυρίων ἡ τιμὴ ἀπὸ 48 ἐβῆσε μέχρις 60,
τῶν δὲ λοχειοφόρων ὁμολογιῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπε-
ζῆς ἀπὸ 348 ἀνῆλθε μέχρι 385, γνωστοῦ γενομένου
ὅτι ὁ ἐνταῦθα τραπεζιτικὸς οἶκος Ζαριφῆ, ἀντι-
πρόσωπος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἔλαβε παρ' αὐτῆς
ἐντολὴν νὰ διπλώσῃ ἀπὸ τοῦδε εἰς τοὺς ἐνδιαφερο-
μένους, ὅτι τὸ τοκομεριδίον τοῦ ἰουλίου καὶ αἱ κλη-
ρωθόμενα ὁμολογία πληρωθῆσονται εἰς χρυσὸν
ἐμπροσθεσμως, ὡς πάντοτε. Συγχρόνως τὰ χρήματα
καθίσταντο ἀφθονώτερα ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς ἀγο-
ραῖς, ἢ ἀγγλικὴ Τράπεζα δὲν νῦξῆσε τὸν τόκον τῆς
προεξοφλήσεως, ἡ μνυαία ἐκκαθάρισις ἐγένετο παν-
ταχοῦ ὁμαλῆ ἐλαττωθείσης τῆς προσφορᾶς τῶν τι-
τλων συνεπῶς δὲ καὶ τοῦ reperit, καὶ ἐν γένει ἡ ἀνα-
θάρρησις ἔλαβε κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην ζωρὸ-
τερον χαρακτῆρα, ἐκόηλωθεῖσα δι' ἀνατιμῆσεως
πάντων μὲν τῶν χρεωγράφων ἰδίᾳ δὲ τῶν τουρκικῶν
καὶ τῶν αἰγυπτιακῶν, τὰ ὅποια ἐκ τῶν ἀσφαλεστά-
των θεωροῦμενα παρακολουθοῦσι τὴν ἠψῶσιν τοῦ
ἀγγλικοῦ Παγίου καὶ τῆς γαλλικῆς ράντ, ἐξ ὧν ἐκεῖ-
νο μὲν ἐγγίγει εἰς τὸ ἄριστον, αὐτὴ δὲ πρῶτην φορὰν
μετὰ τὴν παναμαϊαν κρίσιν ὑπερέβη τὰ 98. Τοῦ Γε-
νικοῦ Χρέους ἡ σειρά D ἐτιμᾶτο χθὲς ἐν μὲν Λονδίῳ
24,75, ἐν δὲ Παρίσι 22, ἐνταῦθα δὲ προέβη μὲν
μέχρις 24,7, ἀλλ' ἐκλείδεν 24,4, μικρᾶς ἐπελθούσης
χαλαρώσεως, ἕνεκα τῆς δυσἀρεστοῦ τροπῆς ἣν φαί-
νονται λαμβάνουσαι αἱ περὶ τοῦ νέου ἑλληνικοῦ δα-
νείου διαπραγματεύσεις, καὶ τῆς ἐκ τούτου νέας
ὀπισθοδρομηθείσης τῆς τιμῆς τῶν ἑλλ.ν. χρεωγρά-
φων. Περὶ τῶν διαπραγματεύσεων τοῦ δανείου τού-
του καὶ τῶν ὄρων αὐτοῦ οὐδὲν σαφῶς ἰδουμένην
νὰ ἀντιληφθῶμεν καὶ οὐδεμίαν ἀσφαλῆ πληροφο-
ρίαν ἔχομεν. Αἱ κυβερνητικαὶ ἐφημερίδες δεικνύουσι
μὲν πλήρη ἀληθῶς αἰσιοδοξίαν, ἀλλ' οὐδὲν λέγου-
σιν ἡμῖν ὀριστικόν, οὐδὲν βέβαιον. Διὸ καὶ ἡμεῖς
ἀδυνατοῦντες νὰ μορφώσωμεν ἐκ τῶν λεγομένων
καὶ γραφομένων ἀσφαλῆ κρίσιν, ἀποφεύγομεν τὸ γε-
νῆν νὰ ἐκθέσωμεν ἰδίαν γνώμην ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἢ
τῶν σχεδίων τῆς νέας κυβερνήσεως.

Νέαν καὶ ἀπότομον ὑποτιμῆσιν ὑπέστησαν χθὲς
τὰ ἑλληνικὰ χρεώγραφα σημειούμενα τὸ μὲν Πάγιον

35, τὸ δὲ Μονοπώλιον 48, τὰ δὲ δάνεια τοῦ 1881
καὶ 1884 49,50 Ἡ αἰψυθία αὐτῆ ὑποτιμῆσεως
ὀφείλεται ἐν μέρει μὲν εἰς τὴν ἐξ Ἀθηνῶν ἐκ προ-
θέσεως ἰσως κακοβούλου τηλεγραφείσαν εἰδήσιν ὅτι
προσέκοιτο αἱ περὶ τοῦ νέου δανείου διαπραγματεύ-
σεις, ἐν μέρει δὲ εἰς μεγάλας καταναγκαστικὰς πω-
λήσεις. Νεώτεροι πληροφορίες βεβαιοῦσιν ὅτι αἱ ἐλ-
πίδες δὲν ἐξέλιπον.

Ν. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**ΜΑΡΚΟΣ Ο ΕΥΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ Ο ΚΑΡ-
ΔΙΝΑΛΙΣ** εὐθύνας, ὡς πολιτικοὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἡγήται,
ἤ] ἱστορίᾳ δίδοντες, ὑπὸ Νικηφόρου, ἀρχιεπισκόπου πρώην
Πατρῶν (τοῦ Καλογερά). Ἀθήνησι, τύποις Ἀδελφῶν Περρῆ,
1893. 8ον, 1—135.

ΡΩΜΑΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι
τῆς καταλύσεως τῆς δυτικῆς αυτοκρατορίας μετ' εἰκόνα, ὑπὸ
Φραγκίσκου Βερτολίνῃ, καθηγητοῦ τῆς ἱστορίας ἐν τῷ πανεπι-
στημίῳ Βονωνίας, μεταφρασθεῖσα μετὰ προσθηκῶν καὶ βελτιώ-
σεων ὑπὸ Σπ. Π. Λάμπρου, καθηγητοῦ τῆς ἱστορίας ἐν τῷ πα-
νεπιστημίῳ Ἀθηνῶν. Ἐν Ἀθήναις, 1893. Ἐξεδόθη ἐν 9ον
τεύχῳ. Τιμ. ὄρ. 1.50. Τὸ 10ον τεύχος ἐκδόθησεται τῇ 1ῃ
ἰουλίου.

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ πρακτικῶν γνώσεων,
περιλαμβάνον Ἀστρονομίαν, Χημίαν, Οἰκιακὴν Οἰκονομίαν,
Ἱατρικὴν, Μετεωρολογίαν, Κηπουρικὴν, Κτηνατρικὴν, Δεν-
δροκομίαν, Γεωργίαν, Ζωολογίαν κλπ. κλπ. συγγραφὴν ἐπὶ τῇ
βάσει τοῦ μεγάλου Ἐγκυκλοπαιδικοῦ Λεξικοῦ Laroussc, τῆς
Ἐγκυκλοπαιδείας Jules Troussel καὶ διαφόρων ἄλλων συγ-
γραμμάτων. Ἐπιμελεῖται Κωνστ. Μητσόπουλος, καθηγητοῦ ἐν
τῷ Ἀθηνῆσι πανεπιστημίῳ. Ἐκδότης Γ. Φέξης. Ἀθήνησιν.

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ, περιοδικὸν σύγγραμμα τοῦ ἐν Ἀθήναις ὁμο-
νόμου συλλόγου, κατὰ μῆνα ἐκδιδόμενον. Διευθύνται Χαράλαμ-
πος Ἀννίος ἐν Ἀθήναις, Χριστοφόρος Σαμαρτσίδης ἐν Κων-
σταντινουπόλει. Τόμος ΙΕ', φυλλάδιον 8ον. Ἀπρίλιος. Περιε-
χόμενα. — Ἀλεξ. Καράλη, Χῖος καὶ Χῖοι. — Α. Τραυλαν-
τόνη, Τὸ κελλὶ τοῦ γχικιασμένου. — Κars, Σημειώσεις περὶ
Ἰαπωνίας ἑλληνοῦ ταξιδιώτου. — Β. Μ. Α., Καππαδοκικὰ.
Περιγραφή γεωγραφικὴ, στατιστικὴ, ἐκπαιδευτικὴ, ἐμπορικὴ,
ἐκκλησιαστικὴ τῆς μητροπόλεως Καισαρείας. — Γ. Ι. Καλαϊσά-
κη, Περὶ τῆς ἐν Κρήτῃ Λάππας ἢ Ἀργυρουπόλεως. — Πλάτω-
νος Δρακούλη, Ἀνατομία τῶν πιθήκων. — Ἀντώνιος Ρουβι-
στάιν. — Κ. Νεστορίδου, Παροιμίαι καὶ περιρμηθεῖς φράσεις
ἀνεκδοταί. — Νέα βιβλία.

Ὁ ἐπεύθυνος ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ